

vardar

GREEN ENERGY

ÅRSRAPPORT 2024

/ INNHOLD

Om selskapet 4

- 6 EIERKOMMUNER
- 7 HOVEDTALL VARDAR
- 9 VARDARS FUNDAMENT
- 10 VÅR VIRKSOMHET
- 12 VARDARS GRØNNE VEKSTHISTORIE
- 13 PRESENTASJON AV STYRET
- 14 PRESENTASJON AV LEDERGRUPPA
- 15 KONSERN SJEFENS FORORD: ØKT KRAFTPRODUKSJON OG GOD UTVIKLING I VÅRE SELSKAPER

Årsberetning 16

- 17 INNLEDNING
- 17 HOVEDTREKK FRA VARDAR I 2024
- 17 MARKEDET I 2024
- 18 RAMMEVILKÅR OG OMVERDEN
- 18 ØKONOMISKE RESULTATER
- 20 SEGMENTER
- 21 BIOENERGI
- 22 VINDKRAFT
- 23 VANNKRAFT
- 24 SOLKRAFT
- 25 Å ENERGI
- 26 VEKST
- 26 TIDLIGFASE

Bærekraft 27

- 28 BÆREKRAFT I VARDAR
- 32 DOBBEL VESENTLIGHETSANALYSE
- 35 KLIMA, MILJØ OG FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON
- 38 E1 KLIMAENDRINGER
- 43 E2 FORURENSNING
- 44 E4 BIOLOGISK MANGFOLD OG ØKOSYSTEMER RESULTATER FRA VESENTLIGHETSPROSESS
- 47 E5 SIRKULÆR ØKONOMI
- 48 EGNE ANSATTE
- 51 ARBEIDERE I VERDIKJEDEN
- 54 LOKALSAMFUNN
- 56 SELSKAPSATFERD - G1

Foretaksstyring 58

- 59 REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE
- 59 VIRKSOMHET
- 59 SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE
- 60 LIKEBEHANDLING AV AKSJEEIERE
- 60 AKSJER OG OMSETTELIGHET
- 60 GENERALFORSAMLING
- 60 VALGKOMITE
- 61 STYRET, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET
- 61 STYRETS ARBEID
- 62 RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL
- 63 GODTGJØRELSE TIL STYRET
- 63 LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER
- 63 INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON
- 63 SELSKAPSOVERTAKELSE
- 63 REVISOR

Risikostyring 64

- 65 MARKEDSRISIKO
- 65 FINANSIELL RISIKO
- 66 OPERASJONELL RISIKO
- 66 RISIKO KNYTTET TIL RAMMEBETINGELSER, LAND OG PARTNERE
- 66 FINANSIELL RAPPORTERING
- 66 STYRETS ARBEID
- 66 FREMTIDSUTSIKTER

Regnskap 68

- 68 REGNSKAP OG NOTER KONSERN
- 92 SELSKAPSRREGNSKAP VARDAR AS
- 102 REVISORS BERETNING
- 105 ERKLÆRING FRA STYRET OG DAGLIG LEDER

/ HVORDAN NAVIGERE I ÅRSRAPPORTEN

- xx KLIKK PÅ TALLBOKS FOR Å GÅ TIL ØNSKET SIDE
- KLIKK PÅ INNHOLDSBOKSEN FOR GÅ TILBAKE TIL INNHOLDSFORTEGNELSEN

/ VARDAR KORT FORTALT

/ ENERGIPRODUKSJON

 VANNKRAFT **2 333 GWh**

 VINDKRAFT **130 GWh**

 FJERNVARME **61 GWh**

 SOLENERGI **22 GWh**

 TOTAL
ENERGIPRODUKSJON
2 546 GWh

/ ANTALL SELSKAPER

DEFINERT SOM INDUSTRIELT EIERSKAP

 14

/ LAND

NORGE,
SVERIGE,
ESTLAND,
LATVIA,
LITAUEN
OG POLEN

/ ANTALL ANSATTE

 23

/ VERDISKAPNING

 660
MILL. KRONER

/ UTBYTTE

274
MILL. KRONER

Om selskapet

Vår oppgave er å produsere ren energi og investere i virksomheter som bidrar til lavere klimagassutslipp. Samtidig skal vi ta vare på naturen og det biologiske mangfoldet, som til sammen skaper de grønne kretsløpene alt liv er avhengig av.

VARDAR

FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON

BIOENERGI

VINDKRAFT

VANNKRAFT

SOLKRAFT

INDUSTRIELT EIERSKAP

Å ENERGI

VEKST

TIDLIGFASE

Vardar eier både vannkraftverk, vindkraftverk, solkraft og fjernvarmeanlegg direkte, har en eierandel i det integrerte energikonsernet Å Energi, og har eierskap i ulike selskaper knyttet til fornybar energi og det grønne skiftet. Vardars investeringer bidrar til fornybar energiproduksjon enten direkte som produserende enheter, eller indirekte gjennom teknologiutvikling og tilrettelegging for ny fornybar energi og bærekraftig reduksjon av klimagasser.

Hovedkontoret vårt ligger i Drammen, og selskapet eies av kommunene i Buskerud fylke samt Asker kommune i Akershus fylke. Vardars verdiskapning tilfaller befolkningen i våre 19 eierkommuner gjennom årlige utbytter og verdistigning, gjennom skatter og avgifter til stat og kommune, og som økonomiske ringvirkninger i samfunnet generelt. Vi skal gi en langsiktig og trygg avkastning til eierkommunene, samtidig som vår aktivitet bidrar til lokal økonomisk vekst.

/ EIERKOMMUNER

EIERANDEL I PROSENT

DRAMMEN
26,079 %

SIGDAL
2,300 %

ASKER
14,060 %

HOLE
1,880 %

LIER
13,130 %

FLESBERG
1,129 %

KONGSBERG
12,070 %

ÅL
0,960 %

RINGERIKE
11,699 %

HOL
0,940 %

NESBYEN
0,720 %

ØVER EIKER
8,061 %

GOL
0,901 %

ROLLAG
0,630 %

HEMSEDAL
0,389 %

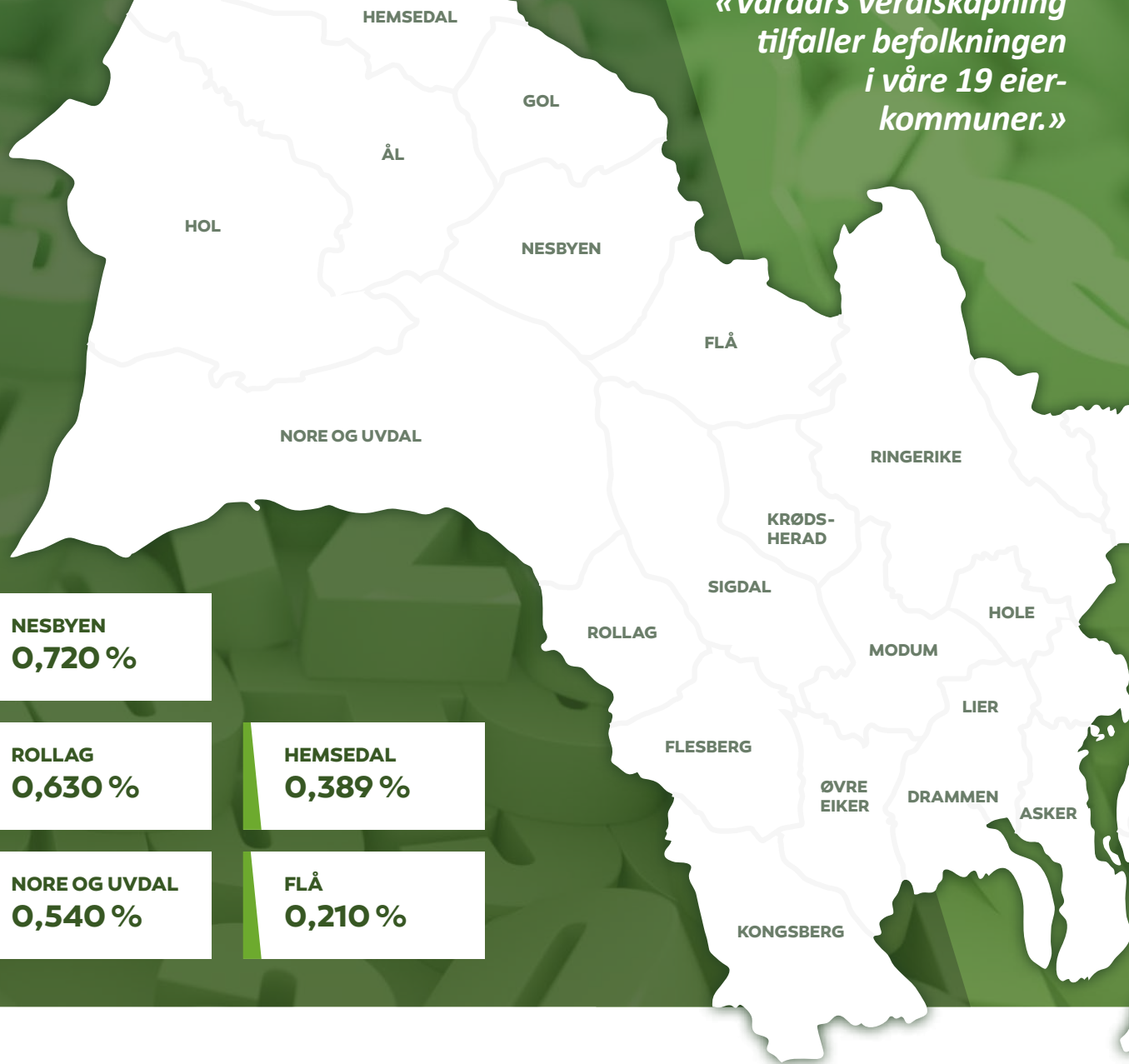
MODUM
3,541 %

KRØDSHERAD
0,760 %

NORE OG UVDAL
0,540 %

FLÅ
0,210 %

«Vardars verdiskapning
tilfaller befolkningen
i våre 19 eier-
kommuner.»

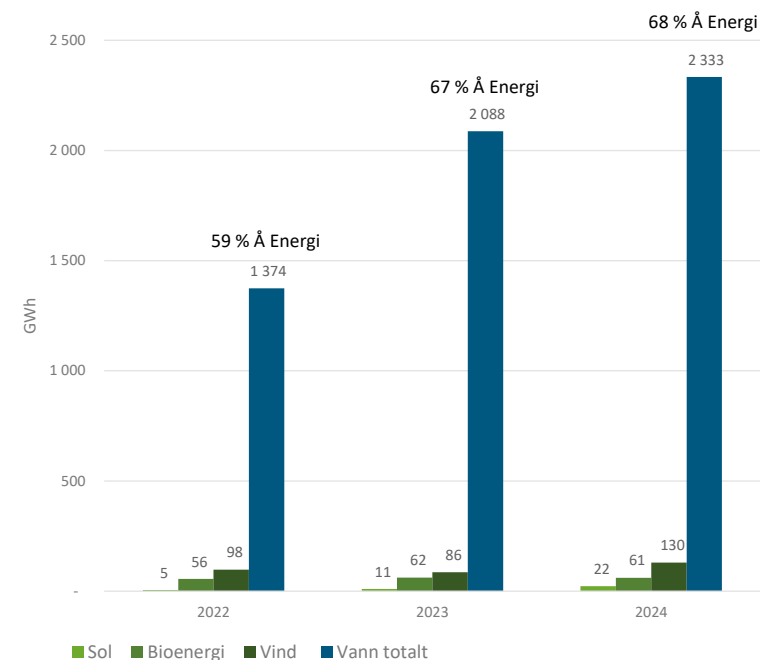
/ HOVEDTALL VARDAR

Nøkkeltall	Enhet	2024	2023	2022	2021	2020
Driftsinntekter	mill. kr.	612	1 308	5 090	531	273
EBITDA ¹⁾	mill. kr.	401	1 066	4 891	394	146
Driftsresultat	mill. kr.	371	1 003	4 953	388	110
Årsresultat	mill. kr.	157	784	4 544	205	50
Utbytte utbetalt i året	mill. kr.	274	155	125	30	60
Totalkapital	mill. kr.	9 255	9 180	8 553	3 594	3 539
Egenkapital ²⁾	mill. kr.	7 160	7 293	6 547	1 788	1 843
Egenkapitalandel	%	77,4 %	79,4 %	76,6 %	49,7 %	52,1 %
Totalrentabilitet	%	1,7 %	8,8 %	74,8 %	5,7 %	1,4 %
Egenkapitalavkastning	%	2,2 %	11,3 %	109,0 %	11,3 %	2,7 %
Kontant beholdning ved utgangen av året	mill. kr.	100	163	270	109	10
Netto kontantstrømmer fra driften	mill. kr.	324	233	595	280	45
Netto kontantstrømmer fra investeringer	mill. kr.	-323	-140	-408	-109	-77
Antall ansatte ³⁾	stk.	23	25	19	20	16
Sykefravær	%	3 %	5 %	8 %	1 %	2 %
Antall skader med fravær	stk.	0	0	0	0	0

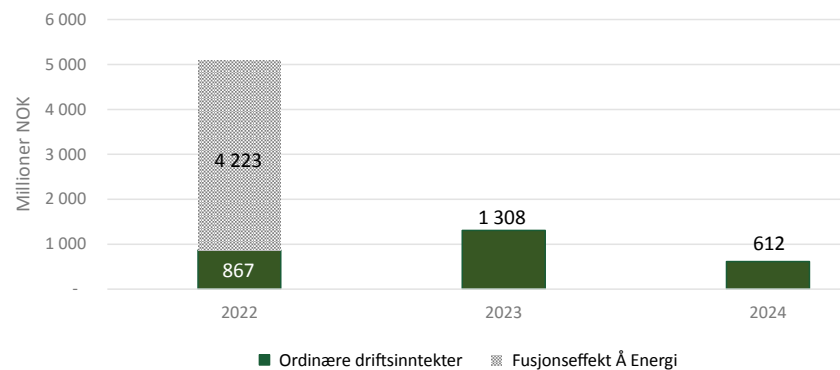
¹⁾ EBITDA er definert som driftsresultat ekskl. verdiendringer på derivater, avskrivninger og nedskrivninger

²⁾ Egenkapital er inkl. minoriteter ³⁾ Ansatte i kontrollerte selskap

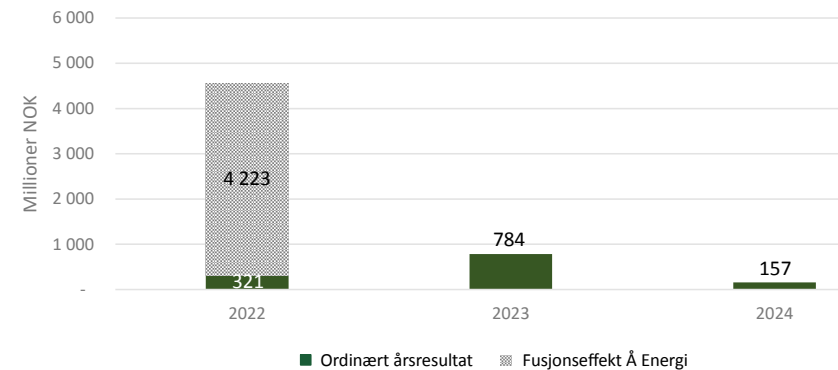
/ ENERGIPRODUKSJON

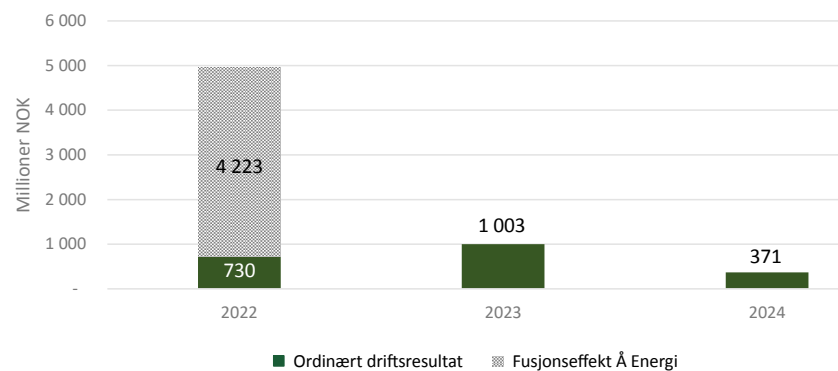
DRIFTSINNTEKTER

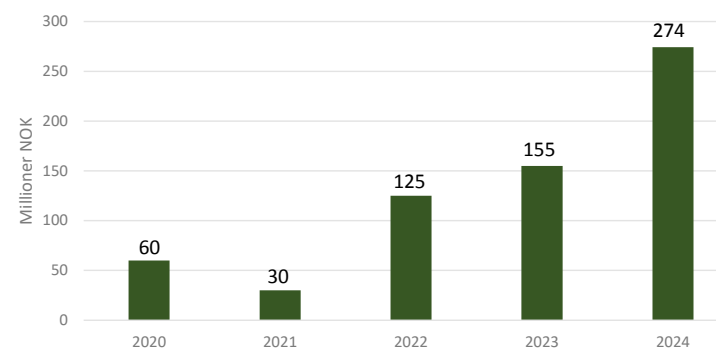
ÅRSRESULTAT

DRIFTSRESULTAT

UTBYTTE UTBETALT I ÅRET

/ VARDARS FUNDAMENT

/ VISJON

Utvikling av verdier gjennom aktivt eierskap.

/ MISJON

Vardar skal bidra til å øke tilgangen på fornybar energi og bidra til bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp.

/ VERDIER

Redelig – åpen – engasjert – profesjonell

/ FORRETNINGSIDÉ

Vardar investerer i fornybar energiproduksjon og virksomheter som bidrar til reduserte klimagassutslipp.

Vardar er en langsiktig investor, som begrenser risiko gjennom en diversifisert portefølje og en moderat belåning.

Vardars mål er å redusere klimagassutslipp fra egen virksomhet til et minimum, og er dedikert til å beskytte det biologiske mangfoldet.

Vardar styrer etter prinsippene og regelverket i EUs taksonomi.

/ VARDAR OG FNS BÆREKRAFTSMÅL

Vardar skal bidra til å øke tilgangen på fornybar energi og bidra til bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp.

Vardar skal utvikle verdier gjennom aktivt eierskap.

Vardar skal redusere negativ påvirkning på menneske, natur og andre verdier mens vi utfører vårt hovedoppdrag.

/ VÅR VIRKSOMHET

/ FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON

SEGMENT	ANDEL AV BALANSE FORSNYBAR ENERGI- PRODUKSJON	PRODUKSJON 2024, VARDARS ANDEL	SELSKAP	EIERANDEL	BESKRIVELSE
 BIOENERGI	16 %	61 GWh	Vardar Varme AS Øvre Eiker Fjernvarme AS	100 % 100 %	Eierselskap for Vardars engasjement innen bioenergi i tillegg til direkte eierskap i anlegg for produksjon av fjernvarme på Hønefoss med hovedsakelig flis og rivningsvirke som innsatsfaktor. Produksjon av fjernvarme i Vestfossen med hovedsakelig flis som innsatsfaktor.
 VINDKRAFT	23 %	130 GWh	Vardar Boreas AS Vardar Vind AB (registrert i Sverige) Kvalheim Kraft DA	100 % 100 % 50 %	Eierselskap for Vardars vindkraftengasjement. Eier vindparkene Kiaby, Røgle og Västraby sør i Sverige. Vindkraft produseres fra til sammen 16 vindturbiner, som leveres inn i SE4 prisområde. Eier vindparken Mehukken i Vestland fylke, Norge. Vindkraft produseres fra til sammen 11 vindturbiner, og leveres inn i NO3 prisområde.
 VANNKRAFT	57 %	758 GWh	Vardar Vannkraft AS	100 %	Eier av 2/7 av vannkraftverkene Usta og Nes i Buskerud fylke. Usta produserer via to turbiner på hver 102 MW ca. 940 GWh vannkraft pr. år, kraftverket ble oppgradert i 2021. Nes produserer via fire turbiner på hver 62,5 MW ca. 1.521 GWh vannkraft pr. år. I tillegg til eierskap i kraftverkene har Vardar Vannkraft kjøpt rettigheter til sekundæruttak av konsesjonskraft fram til og med 2041.
 SOLKRAFT	4 %	0,5 GWh	Vardar Sol AS Soldekke AS	100 % 100 %	Eierselskap for Vardars solkraftengasjement. Investerer i takmonterte solanlegg på næringsbygg, hovedsakelig i prisområdene NO1 og NO2.

INDUSTRIELT EIERSKAP

SEGMENT	ANDEL BALANSE INDUSTRIELT EIERSKAP	VÅRE AKTIVA	EIERANDEL	BESKRIVELSE
 Å ENERGI	85 %	Å Energi AS	13 %	Norges største vertikalintegreerte kraftselskap, med hovedvekt innen kraftproduksjon og kraftnett.
 VEKST	13 %	Zephyr AS Sunly AS Solcellespesialisten Sunease AS	50 % 10 % 16 % 34 %	Utvikler, bygger og drifter vindkraftparker på land og til havs. Utvikler, bygger og eier sol- og vindkraftanlegg i Baltikum og Polen. En markedsledende leverandør av solcelleløsninger til privat- og bedriftsmarkedet. Utviklinger, bygger og drifter solenergianlegg på næringsbygg.
 TIDLIGFASE	2 %	Hyperthermics AS Kongsberg Innovasjon AS Sunly Innovation OÜ Nordic Batteries AS Carbon Centric AS Campus Tofte AS VGM Operatør AS VGM AS	21 % 12 % 35 % 21 % 14 % 20 % 33 % 13 %	Et bioteknologiselskap med en løsning som omdanner organisk avfall, gjødsel, alger, fiskeslo og annen biomasse til energi og protein. En industribasert inkubator, investor og et innovasjonsselskap. Innovasjonsselskap i Estland, med fokus på løsninger knyttet til fornybar energi. Kundetilpassede løsninger knyttet til batteri og energilagring. Bekjempe klimaendringer gjennom karbonfangst som en tjeneste i forbrenningsanlegg. Teknologisenter Biokarbonfabrikk i Treklyngen Industripark på Hønefoss, eid sammen med VGM AS. Børsnotert selskap som utvikler biokarbonløsninger.

/ VARDARS GRØNNE VEKSTHISTORIE

Elektrifisering starter

1903: Åpningen av Gravfoss kraftverk i regi av Drammen by markerte starten på en 100 år lang epoke med utbygging av vannkraft og kraftnett i hele Buskerud fylke.

Vindkraft løfter Vardar

Fra 2001 til 2018 ekspanderte vindkraftsatsningen:

2001: Mehukken i Norge

2005: Nelja Energia i Estland, ble Baltikums største produsent av fornybar energi i 2018

2006: Zephyr etableres for å utvikle vindkraftprosjekt i Norge og Norden

2013: Vardar etablerer seg i Sverige med vindkraftsatsning

2016: Vindparken Rögles bygges

Oppløsning og nye eiere

2017: Buskerud fylke vedtas innlemmet i storfylket Viken fra 2020.

2020: Eierskapet i Vardar overføres til 19 kommuner i tidligere Buskerud fylke i henhold til gjeldende aksjonærvtale fra 2005.

Ny grønn vekst

2019: Vardar vedtar en ny strategi: Bidra til bærekraftig reduksjon av klimagasser, og går inn i nye typer virksomhet.

2020: Vardar vedtar å satse på solenergi: Tar en eierandel i Solcellespesialisten i Norge og Sunly i Estland med virksomhet i Baltikum og Polen. I tillegg startes egen solkraftproduksjon på Hønefoss Eierandelen i Zephyr, som hovedsakelig satser på vindkraft, økes fra en tredjedel til 50 %.

2024: Kjøper vindparken Västraby

1903

2001

2018

2019-

En forvalter av offentlig eierskap

1990: Buskerud fylkeskommunes engasjement i kraftsektoren organiseres i Buskerud Energi, senere omdøpt til Vardar i 2002. Buskerud fylke og Drammen kommunes kraftengasjement samordnes, og Glitre Energi oppstår. Vardar har direkte eierskap i kraftverkene Usta og Nes, og 50 % eierskap i Glitre Energi, nå Å Energi.

Fjernvarme etableres

I tillegg bygde Vardar to fjernvarme anlegg. Et mindre i Vestfossen (2003) og et større på Hønefoss (2006).

En suksess i Baltikum avsluttes

2018: Før eierskapet ble overdratt til kommunene i Buskerud fylke, realiserte Buskerud fylket sin andel av oppbygde verdier i Nelja Energia, en transaksjon på totalt 490 millioner euro. Vardars balanse blir dermed halvert

Etablering av en kraftgigant

2022: Glitre Energi og Agder Energi danner Å Energi, Vardar blir 3. største eier med ca 13 % andel i et av Norges største kraftselskaper.

2024: Vardar er igjen like stort som før salget av Nelja Energia i 2018

/ PRESENTASJON AV STYRET

ROAR FLÅTHEN Styreleder (f. 1950)

Roar Flåthen har lang fartstid fra ulike tillitsverv i fagbevegelsen, og var leder i LO i syv år frem til 2013. Han har omfattende styreerfaring fra en rekke selskaper innenfor både offentlig og privat sektor. Flåthen har vært styreleder i Vardar siden juni 2016.

INGVILD MYHRE (f. 1957)

Ingvild Myhre er utdannet sivilingeniør og er partner i Styresenteret/iStyrelsen. Hun har blant annet bakgrunn som administrerende direktør i Alcatel Telecom, Telenor Mobil og Network Norway. Myhre har vært styremedlem i Vardar siden 2015.

JOHNNY SKOGLUND (f. 1957)

Johnny Skoglund er utdannet siviløkonom med bred erfaring fra luftfarts og energisektoren. Har innehatt ulike ledende stillinger i SAS-konsernet og Blueway og har de senere årene vært engasjert i teknologiselskapet HydrogenPro. Skoglund kom inn som styremedlem i Vardar i juni 2020.

KRISTIN OUROM (f. 1971)

Kristin Ourum er advokat med bred forretningsjuridisk kompetanse og erfaring innen energibransjen, corporate og bank/finans. Hun er partner i Kvale advokatfirma DA. Ourum har vært styremedlem i Vardar siden juni 2016.

KNUT OSCAR FLETEN (f. 1963)

Knut Oscar Fleten er Administrerende direktør i SpareBank 1 Hallingdal Valdres og er utdannet som Siv.øk. fra NHH og har en master i ledelse fra BI. Han har en rekke styreverv innenfor SpareBank 1 alliansen og i andre selskaper. Fleten kom inn som styremedlem juni 2020.

/ PRESENTASJON AV LEDERGRUPPA

ROBERT OLSEN Administrerende direktør

Robert Olsen har lang erfaring fra ulike lederposisjoner i Skagerak Energi, herunder finansdirektør og investeringsdirektør. Han var styreleder i Fjordkraft under børsnoteringen i 2018. Olsen er økonom, med MBA i finans fra NHH.

IREN BOGEN Direktør for økonomi og finans

Iren Bogen har vært CFO i Vardar siden 2012 og har lang fartstid fra ulike stillinger i kraftbransjen. Hun var ansvarlig for Vardars satsing i Baltikum frem til salget av selskapet i 2018. Bogen er sivilagronom fra NMBU.

KRISTIN ANKILE Direktør vindkraft

Kristin Ankile har lang erfaring fra utvikling av prosjekter i energibransjen, både i kraftbransjen og i oljesektoren. Hun har ledet Vardars arbeid med vindkraft i hjemmemarkedene siden 2005. Ankile er utdannet sivilingeniør fra NTNU.

/ KONSERNSJEFTENS FORORD: ØKT KRAFTPRODUKSJON OG GOD UTVIKLING I VÅRE SELSKAPER

Kraftprisene i Norge falt med 35 prosent fra 2023 til 2024, hvis vi legger systemprisen til grunn. Prisene er på vei mot mer normale historiske nivåer. Sammenlignet med 2023 faller dermed resultatene til Vardar og de andre norske kraftselskapene.

Alle Vardars forretninger har som mål å bidra til det grønne skiftet, både gjennom våre eierandeler i andre selskaper og gjennom våre egne aktiviteter.

Dessverre blir det mer og mer klart at vi ikke når klimamålet om å redusere utslippene med 55 prosent innen 2030 med dagens politiske kurs. Vi trenger mer kraft og mer nett for å kunne gjennomføre elektrifisering av transportsektoren og industrien. Det er med dagens rammebetingelser svært begrensede muligheter for å utvikle ny lønnsom kraftproduksjon i Norge, og det er betydelige utfordringer i nettkapasitet for både ny produksjon og nytt forbruk.

Det er fortsatt stor geopolitisk usikkerhet i Europa og globalt, og energimarkedet er preget av krig i Europa og Midtøsten. Dette påvirker Vardar direkte, og våre deleide selskaper. Handelskrig som en konsekvens av økte tollsatser initiert av USA og tilspissede fronter mellom vesten og Kina kan få konsekvenser for leverandørkjedene til alle produksjonsteknologiene vi er eksponert mot. I Norge raser debatten om våre mest sentrale rammevilkår for fullt, både knyttet til utenlandsforbindelser, konsesjonsprosesser og kraftmarkedsdesign.

Vardar hadde et strategisk og operasjonelt godt år i 2024, selv om nedgangen i kraftprisene ga seg utslag i et lavere

overskudd. Som følge av kraftprisfallet ble driftsinntekter fra egen virksomhet redusert med 22 prosent, og resultat fra tilknyttede selskap redusert med 78 prosent. Totale driftsinntekter gikk fra 1 308 millioner kroner i 2023 til 612 millioner kroner. Resultat etter skatt ble på 157 millioner kroner, en nedgang på 80 prosent fra 784 millioner kroner i 2023. Vardar har økt egen kraftproduksjonskapasitet med cirka 5 prosent gjennom kjøp av vindparken Västraby (40 GWh) i Sverige og gjennom bygging av solkraftanlegg (ca 8 GWh i drift og under bygging) på næringsbygg i Norge.

En viktig del av Vardars virksomhet er å følge opp våre investeringer i andre selskaper:

Å Energi, er Vardars viktigste og største investering. Å Energi har i 2024 kjøpt 51 prosent av Fredrikstad Energi for 1,1 milliarder kroner, og inngikk en avtale om kjøp av deler av Orklas vannkraftportefølje i januar 2025. Selskapet betalte ut et tilleggsutbytte på 1 milliard kroner i 2024 utover ordinært utbytte.

Zephyr, der Vardar eier 50 prosent, har hatt en sterk utvikling i 2024. I Norge er det inngått en rekke nye grunneieravtaler og oppnådd gode resultater med hensyn til lokal aksept i kommunene. I Sverige ga den svenske regjeringen tillatelse til bygging av havvindparken Poseidon på 5,5 TWh. Vedtaket ble i mars 2025 påklaget, og det forventes avklaring av saken i løpet av 2026.

Sunly i Estland, der Vardar eier 10 prosent, har gjennom 2024 videreutviklet sin portefølje av sol og vindprosjekter i de baltiske landene og i Polen. Sunly har ved utgangen av 2024

installert og under bygging 600 MW, 14 GW under utvikling, og en ytterligere pipeline på 5,4 GW.

Solcellespesialisten, der Vardar eier 16 prosent, hadde meget svake resultater i 2024. Det er krevende å være totalleverandør av solcelleanlegg i Norge gitt dagens

rammevilkår, men det jobbes aktivt med optimalisering av selskapet for å tilpasse seg markedsutviklingen.

Vardar har tro på at solkraft vil være en lønnsom virksomhet med sterk vekst fremover, spesielt innen næringssegmentet. Dette som følge av konkurransedyktig kostnadsstruktur, tilgjengelige arealer og økte muligheter for deling uten nettilknytning.

På Hønefoss har Vardar investert i biokullproduksjon i selskapet **VGM Operatør**, som bygger fabrikk inne på Treklyngen

Industripark på Follum. Dette er i nær tilknytning til Vardars fjernvarmevirksomhet.

Vardars eiere har gjennom 2024 utarbeidet en oppdatert eierstrategi, som legges frem til politisk behandling første halvdel av 2025. Den foreslåtte eierstrategien signaliserer tydelig støtte til Vardars overordnede mål og styring. Det er fortsatt en fragmentert struktur i kraftbransjen i Buskerud, og flere av Vardars eiere har direkte eierskap i Å Energi, egne lokale nettselskaper, kraftproduksjon, strømsalg og annen infrastruktur og andre kraftinteresser. Vardar forventer fortsatt konsolidering i denne strukturen fremover.

Vardar har et lite og effektivt organisasjon og selskapet har en sunn økonomi med attraktive markedsposisjoner gjennom de anleggene og selskapene vi er medeier i.

Robert Olsen, konsernsjef

Årsberetning

/ INNLEDNING

Vardar produserer fornybar energi fra energikildene vann, vind, biomasse og sol, og er en langsiktig industriell investor i framtidens bærekraftige energiløsninger. Vår ambisjon er å skape verdier gjennom langsiktige investeringer knyttet til fornybar energi.

Som langsiktig investor begrenses risiko gjennom en diversifisert portefølje, moderat belåning, og aktiv risikostyring. Vardar har som mål å redusere egne klimagassutslipp til et minimum, og er dedikert til å beskytte det biologiske mangfoldet. Vardar styrer etter prinsippene og regelverket i EUs taksonomi.

Vardars virksomhet er delt i to forretningsområder: Fornybar energiproduksjon og Industrielt eierskap. Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med styringen av konsernet, der de operative segmentene er Bioenergi, Vindkraft, Vannkraft, Solkraft, Å Energi, Vekst og Tidligfase. Konsernfunksjoner rapporteres for seg.

«Vardar skal bidra til å øke tilgangen på fornybar energi og bidra til bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp.»

VISJON

Vardar har store realverdier i balansen. Det krever en langsiktig strategisk tenkning, som kan bidra til å ta vare på og videreutvikle verdiene våre – gitt i visjonen *utvikling av verdier gjennom aktivt eierskap*. Misjonen vår danner grunnlaget for alle investeringer vi gjør – *Vardar skal bidra til å øke tilgangen på fornybar energi og bidra til bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp*.

VERDIER

Verdiene, som skal være retningsgivende for Vardar og som gjelder alle ansatte og andre som representerer Vardar er:

Redelighet, vi tar ansvar og holder det vi lover, viser respekt og tillit, og unner hverandre suksess

Åpenhet, vi mener det vi sier, er framtidsrettet og tør å tenke nytt

Profesjonalitet, vi leverer kvalitet og er en attraktiv samarbeidspartner

Engasjert, vi har energi, pågangsmot og er kreative

/ HOVEDTREKK FRA VARDAR I 2024

Kraftprisene i 2024 har fortsatt vært på gode nivåer historisk sett, selv om de har falt vesentlig fra de siste årene. Fallet i kraftpriser gir lavere resultater fra egen kraftproduksjon og fra det tilknyttede selskapet Å Energi, som i 2023 også hadde spesielt gode resultater fra sin handelsvirksomhet og forvaltning. Vardars resultat faller hovedsakelig som følge av dette fra 784 millioner kroner til 157 millioner kroner.

Bygging av biokarbonfabrikk starter i Treklyngen Industripark. Denne satsningen forventes gi gode effekter for Vardars fjernvarmevirksomhet på Hønefoss.

Vardar satte i drift 6 nye solcelleanlegg på næringsbygg med en effekt på 3,5 MW.

Vardar kjøpte Västraby vindpark i Sverige, lokalisert ved siden av vindparken vår Röggle, og øker med dette den årlige fornybare energiproduksjonen fra vind til 140 GWh.

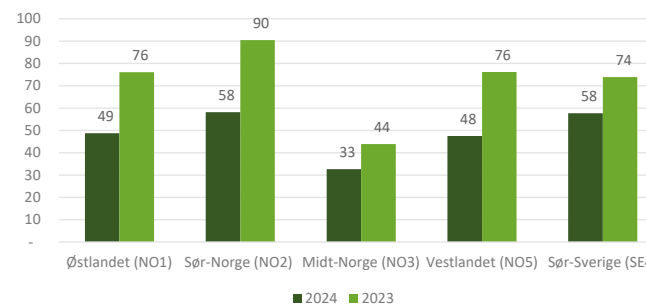
/ MARKEDET I 2024

Kraftprisene i Norden fortsatte å falle i 2024, og nærmer seg gjennomsnittet av priser fra tiden før Russlands invasjon av Ukraina. Gassprisen, som er en viktig driver bak kraftprisen, steg gjennom andre halvår som følge av forventninger om at ytterligere en gassrørledning fra Russland ville bli stengt. Den ble stengt 1. januar 2025, og nå gjenstår kun gassrørledningen Turkstream. Europa importerer fortsatt betydelige mengder gass fra Russland, majoriteten kommer nå i form av LNG via skip.

Systemprisen på kraftbørsen Nordpool ble 41,8 øre/kWh og var 35 prosent lavere enn i 2023. Sammenlignet med høypris-året 2022 var systemprisen bare en tredjedel i 2024.

Kraftprisen har falt i alle prisområdene der Vardar har kraftengasjement.

/ KRAFTPRISER, ØRE/KWH

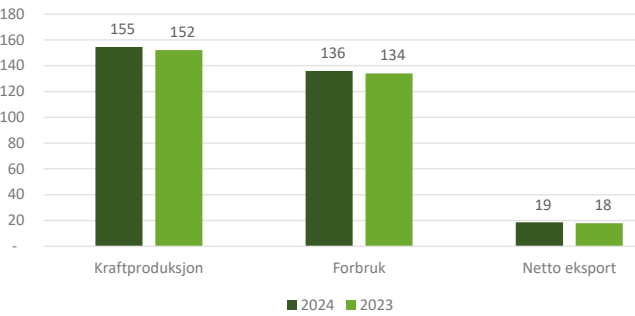

Prisene her er årsgjennomsnitt av spotprisene på NordPool. Det er store variasjoner i kraftprisene gjennom året, og døgnet. Det en forbruker i disse prisområdene faktisk ender opp med som sin gjennomsnittspris for et år, vil avhenge av forbruksprofilen til den enkelte og kan avvike mye fra den gjennomsnittlige spotprisen. Vedtatt

strømstøtte fra myndighetene avdemper høye pristopper for husholdningskunder.

Stor prisvariasjon gjennom døgn, uker og sesonger preger kraftmarkedet, og vi ser stadig mer innslag av negative priser og timer med ekstremt høye priser i forhold til tidligere år. Dette er en utvikling som trolig vil fortsette, som et resultat av at en større andel uregulerbar kraftproduksjon fra sol og vind kommer inn i markedet.

KRAFT I NORGE, TWH

Fyllingsgraden i 2024 har vært normal, med en noe lavere fyllingsgrad frem til våren og noe bedre enn normalt på senhøsten og inn i 2025. I alt har tilsiget i 2024 vært noe høyere enn i 2023.

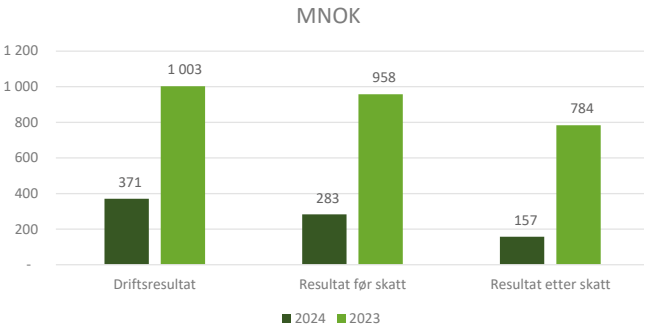
RAMMEVILKÅR OG OMVERDEN

Det har vært valg i Storbritannia, EU, og i USA. Klima og energipolitikk er fortsatt viktige temaer, men den politiske diskusjonen har endret karakter. Sikkerhetspolitikk og konkurransekraft overskygger nå diskusjonen om bærekraft og klimatiltak. Dette fører med seg en økt motstand mot kostnadsdrivende klimatiltak for næringslivet og befolkningen generelt. Den globale handelspolitikken er i kraftig endring, og i

2024 har vi fått ytterligere tilstramminger av tollsatser mellom vesten og Kina, med innføring av økt toll på blant annet kinesiske el-biler i både USA og Europa.

Selv om vi i Norge har hatt moderate kraftpriser i 2024, er debatten om kraftsystemet betent. Diskusjonen rundt Norges tilknytning til kontinentet, om kraftmarkedsdesign og ikke minst EU-direktiver tilknyttet kraftsystemet har stor politisk interesse. I denne tidvis svært opphetede samfunnsdebatten, mener Vardar det er viktig at kraftbransjen jobber for å formidle et godt faktagrunnlag om kraftsystemet, og hva som skal til for å nå Norges ambisjoner innen klima og ren energi.

ØKONOMISKE RESULTATER

Konsernets driftsresultat var 371 millioner kroner. Dette er et godt resultat som henger sammen med god kraftproduksjon og fortsatt gode kraftpriser, selv om de har vært fallende. Fallet fra 2023 kommer som følge av fall i kraftpriser og vesentlig lavere resultat fra tilknyttede selskap.

Resultat før skatt var 283 millioner kroner, og resultat etter skatt var 157 millioner kroner. Dette tilsvarer en egenkapitalavkastning på 2,2 prosent, ned fra 11,3 prosent. Endringen skyldes hovedsakelig lavere kraftpriser og resultat fra tilknyttede selskap.

Ved utgangen av 2024 var konsernets egenkapital 7 160 millioner kroner, tilsvarende 77 prosent av totalkapitalen. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var 324 millioner kroner.

I det etterfølgende er det poster til og med driftsresultat som presenteres.

DRIFTSINNTEKTER

Vardars inntekter kommer fra salg av fornybar energi i spotmarkedet, til inngått kontraktspris til sluttbrukere, og fjernvarme. I tillegg leverer konsernet konsesjonskraft, andelskraft og erstatningskraft til kommuner i Hallingdal. Hovedgrunnlaget for inntektene er kraftpris, energioptimalisering og kraftproduksjon.

Tusen kroner	2024	2023
Bioenergi	62 319	70 408
Vindkraft	46 127	58 017
Vannkraft	341 574	444 771
Solkraft	246	0
Å Energi	199 667	694 032
Vekst	-37 462	42 838
Annet	-827	-1 748
Netto driftsinntekter	611 644	1 308 317

Konsernets driftsinntekter fra egen kraftproduksjon falt 22 prosent sammenlignet med 2024 som følge av fall i kraftpriser. Fall i kraftpriser er også årsaken til resultat fra Å Energi falt med 71 prosent sammenlignet med 2023, i tillegg til at konsernet i 2023 hadde gode resultater fra handelsvirksomhet og forvaltning.

Resultatet fra segmentet Vekst var i 2023 preget av Zephyrs oppnådde milepæl i forbindelse med salget av vindkraftprosjektet Vidar og Poseidon utenfor Sveriges vestkyst

til Vattenfall. 2024 har vært et normalt år for Zephyr med prosjektutvikling.

Annet inkluderer virksomhet innen Tidligfase, konsernfunksjoner og elimineringer.

DRIFTSKOSTNADER

Tusen kroner	2024	2023
Bioenergi	67 628	64 686
Vindkraft	48 676	41 270
Vannkraft	92 408	137 476
Solkraft	2 899	567
Annet	28 874	61 477
Netto driftskostnader	240 485	305 477

Driftskostnadene knyttet til bioenergi er økt 5 prosent som følge av økte råvarepriser. Vannkraft har redusert sine kostnader med 33 prosent, noe som blant annet henger sammen med ekstraordinære kostnader i 2023 knyttet til flommen utløst av uværet Hans, og høyere innmatingskostnader. Posten Annet inkluderer verdiendringer på konsesjonskraftrettigheter og høyprisbidrag i tillegg til virksomhet innen Tidligfase, konsernfunksjoner og elimineringer. Totalt har posten en nedgang på 53 prosent. Øvrige endringer henger sammen med forretningsutvikling i tråd med en strategi om økt satsning på fornybar energi. Vardar kjøpte i 2024 vindkraftparken Västraby i Sverige, og bygger opp en portefølje med solkraft på næringsbyggtak.

FINANSPOSTER

Tusen kroner	2024	2023
Renteinntekter	49 303	44 476
Rentekostnader	-120 535	-108 775
Netto valutaeffekter	-16 670	-13 412
Annet	-663	33 219
Netto finansposter	-88 565	44 492

Både renteinntekter og rentekostnader økte, hovedsakelig som følge av høyere rentesatser. Posten Annet inkluderer i 2023 gevinst ved nedsalg i Solcellespesialisten.

Mer utfyllende informasjon om konsernets finanskostnader kommer frem av note 16 og 28 til konsernregnskapet.

SKATT

Tusen kroner	2024	2023
Overskuddsskatt	36 059	60 257
Grunnrenteskatt	89 513	113 960
Sum skattekostnad	125 572	174 217
Effektiv skattesats	104 %	78 %

Effektiv skattesats er regnet på egen virksomhet, det vil si uten at resultat fra tilknyttet virksomhet er hensyntatt. Selskapets virksomhet knyttet til vannkraft og vindkraftproduksjon i Norge er underlagt grunnrentebeskatning, i tillegg til vanlig overskuddsskatt. Effektiv skattesats i konsernet er høy som følge av at konsernet i stor grad finansierer skattefrie inntekter. Fallet i skatter henger sammen med lavere kraftpriser. Mer utfyllende informasjon om konsernets skattekostnad kommer frem av note 17 til konsernregnskapet.

KONTANTSTRØMMER

Tusen kroner	2024	2023
Drift	324 414	232 943
Investeringer	-322 881	-139 513
Finansiering	-50 983	-157 898
Netto endringer i likvider	-49 450	-64 468
Valutaeffekter	-13 946	-42 134
Bankinnskudd og kontanter	99 927	163 324

Det er stor differanse mellom disse kontantstrømmene og resultat før skatt. Dette henger sammen med bruk av egenkapitalmetoden for selskaper definert som tilknyttede

selskaper. Vardar innarbeider sin andel av tilknyttede selskapers resultater, mens i kontantstrømmene er det utbytter fra disse selskapene som tas med. I 2024 har Vardar resultateffekter fra tilknyttede selskap på 162 millioner kroner, mens kontantstrømmene fra disse virksomhetene gjennom mottatt utbytte er 284 millioner kroner. Øvrig differanse mellom resultat før skatt og kontantstrøm fra drift skyldes i hovedsak resultatførte verdiendringer og avskrivninger.

Likviditetsendringer fra investeringer er relatert til investeringer i varige driftsmidler.

Likviditetsendringer fra finansiering relaterer seg hovedsakelig til utbetalt utbytte på 274 millioner kroner og opptak av gjeld på 225 millioner kroner.

KAPITALSTRUKTUR

Hovedmålet for konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og investeringsevne samt å opprettholde en god kredittrating. Når nye låneopptak vurderes, søker Vardar å sikre en jevn forfallsprofil.

Det viktigste målet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating. Ratingbyrået Scope Ratings GmbH opprettholdt sin kredittrating av Vardar i november 2024, BBB+ med stabile utsikter.

I låneporteføljen inngår trekkfasilitet på 50 millioner kroner, som ved årets slutt ikke er benyttet. Vardar har i tillegg igjen 75 millioner kroner på banklån som ikke er trukket opp. Ved avleggelse av årsregnskap 2024 er obligasjonslånet med forfall i juni 2025 refinansiert med banklån. Neste låneforfall er i 2027.

Styret vurderer selskapets likviditet som god. Det vektlegges at selskapet skal kunne håndtere perioder med lave kraftpriser, press på resultatet og behov for refinansiering i årene som kommer.

DISPONERINGER

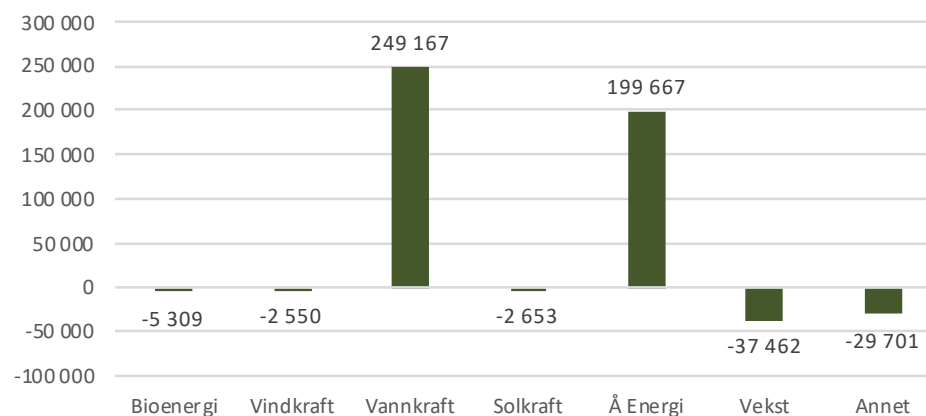
Vardars gjeldende utbyttepolitikk er at 50 prosent av resultat i Vardar AS utbetales i utbytte, gitt at dette er forsvarlig. I henhold til IFRS avsettes utbytte i regnskapet etter at vedtak er fattet, som vil skje på ordinær generalforsamling senest i løpet av juni 2025. Styret innstiller, basert på gjeldende utbyttepolitikk, selskapets behov, og resultatet for 2024, et utbytte på 75 millioner kroner. Totalresultatet i Vardar AS ble på 135,5 millioner kroner, og dette overføres annen egenkapital.

/ SEGMENTER

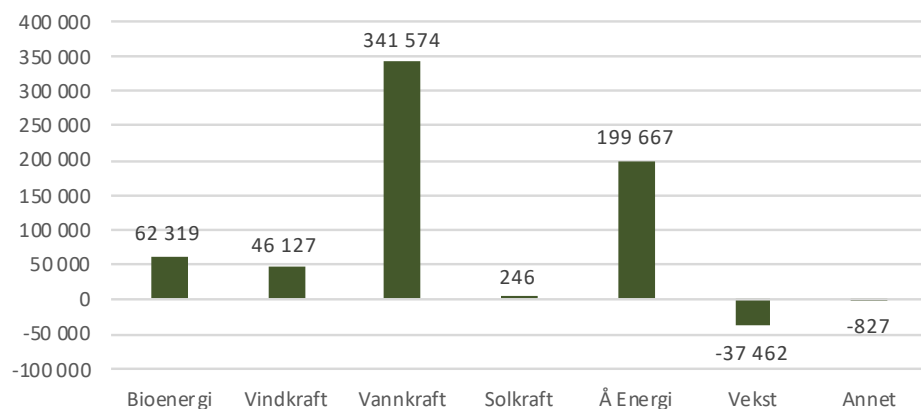
Vardars virksomhet er delt i to forretningsområder: Fornybar energiproduksjon og Industrielt eierskap. Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med styringen av konsernet, der de operative segmentene er Bioenergi, Vindkraft, Vannkraft, Solkraft, Å Energi, Vekst og Tidligfase. Konsernfunksjoner rapporteres for seg.

«Segmentene er Bioenergi, Vindkraft, Vannkraft, Solkraft, Å Energi, Vekst og Tidligfase.»

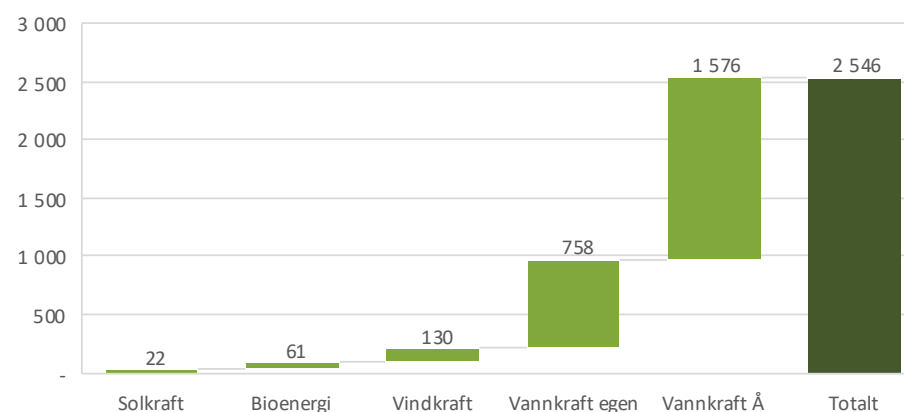
/ DRIFTSRESULTAT TUSEN KRONER

/ NETTO DRIFTSINNTEKTER TUSEN KRONER

/ KRAFTPRODUKSJON, ANDEL VARDAR GWH

Fjernvarmerør
i Treklyngen
Industripark.

/ BIOENERGI

Fjernvarme er et energifleksibelt og vannbårent system som utnytter fornybar overskuddsenergi – det sikrer bruk av råstoff som ellers ville gått til spille.

Fjernvarme bidrar betydelig til forsyningssikkerheten i Norge gjennom en stabil og robust oppvarming. Stabil fordi fjernvarmesystemene er energifleksible og har flere energikilder de kan spille på hvis en av energikildene svikter. Robust fordi fjernvarmesystemene er en infrastruktur under bakken, basert på væruavhengig energi, og er dermed ikke så utsatt for vær og vind som de øvrige kraftsystemet. Fjernvarme som energikilde avlastet i tillegg strømmettet, og gir mindre behov for investeringer.

Vardar eier og drifter fjernvarmeanlegg på Hønefoss og i Vestfossen. Det er bygget ut et betydelig fjernvarmenett fra sør til nord i Hønefoss by, der kunder er lokalisert langs hele traseen. Det er varmeproduksjon i begge ytterpunkt i nettet. Produksjonen i sør, på Hverven, er hovedsakelig basert på rå skogsflis som energikilde, mens varmesentralen i nord, i Treklyngen Industripark, i tillegg benytter returtrevirke. Vardar har rettigheter til å levere termisk energi inne på området til Treklyngen Industripark.

Fjernvarmeanlegg i Vestfossen har en biobrenselsentral som er bygget for bruk av ulike typer biobrensel. Utbyggingen i Vestfossen er konsentrert til sentrumsområdet.

VIKTIGE HENDELSER I 2024

Den totale produksjonen av fjernvarme ble på 61 GWh, der spesielt starten på året var kald og ga økte leveranser sammenlignet med 2023.

VGM startet byggingen av sin biokarbonfabrikk inne i Treklyngen Industripark. Dette er en spennende investering

som kan gi positive ringvirkninger, og har vært medvirkende til at Vardar har etablert nytt fjernvarmenett inne i Treklyngen Industripark. Dette vil øke muligheten for å utnytte overskuddsvarme til fjernvarmevirksomheten, i tillegg til eventuell framtidig overskuddsvarme inne på industriområdet.

ØKONOMISKE RESULTATER

Tusen kroner	2024	2023
Driftsinntekter	62 319	70 408
Driftsresultat	-5 309	5 722
Investeringer	24 046	25 036
Produksjon, GWh	61	62

Produksjonen var tilnærmet lik som i 2023. Fallet i driftsinntekter henger sammen med lavere kraftpriser. Økte priser på innsatsfaktorer i fjernvarmen bidrar til betydelig reduksjon i driftsresultatet. Investeringer er hovedsakelig knyttet til infrastruktur inne i Treklyngen industripark.

Treklyngen Industripark.

Bent og Morten klare for inspeksjon av Västraby vindturbin nr. 6.

/ VINDKRAFT

Vindkraft på land er i dag den billigste fornybare energikilden som kan bygges. Vardar har siden 2001 hatt engasjement innen vindkraft, da de første vindmøllene på Mehuken ble bygget. Vardar eier fortsatt 50 prosent av dagens vindpark på Mehuken gjennom selskapet Kvalheim Kraft. Senere har Vardar investert i vindparkene Kiaby og Rögle i Sverige, og kjøpte i 2024 Västraby vindpark, som ligger inntil Rögle. Vardar økte med dette sin normalproduksjon innen vindkraft fra ca. 100 GWh til 140 GWh.

Inntektene fra segmentet kommer fra salg av vindkraftproduksjon til spotmarkedet, eller gjennom bilaterale avtaler med motparter som anses å ha lav risiko. Volumet som omsettes varierer betydelig fra år til år, avhengig av vindressursene. Produksjonsestimater som ligger til grunn ved investeringsbeslutninger er gjort med bakgrunn i langtidskorrigerede vindmålinger, og over investeringsens levetid forventes det i gjennomsnitt å oppnå denne produksjonen.

Produksjonskostnadene knyttet til vindkraftproduksjon er relativt lave og uavhengig av produsert volum. Det er allikevel kontinuerlig overvåkning av kostnadene for å oppnå best mulig drift. I alle vindparkene Vardar eier, er det inngått langsiktige avtaler med turbinleverandørene knyttet til drift og vedlikehold. Dette utgjør de største kostnadene for segmentet, og øker i takt med levealderen på parkene som følge av forventninger om økt behov for reparasjoner og utskiftning av deler.

VIKTIGE HENDELSER I 2024

Vindparkene har gjennom året hatt normal drift. Utfordringer med lav tilgjengelighet som følge av driftsavbrudd og sen utbedring av feil knyttet til Kvalheim Kraft har høyt fokus, selv om gjeldende drifts- og vedlikeholdsavtale kompenserer for manglende tilgjengelighet og motvirker de negative økonomiske effektene.

Vardar kjøpte selskapet Västraby Energi, som har eierskapet til Västraby vindpark, beliggende ved siden av vindparken vår Rögle.

ØKONOMISKE RESULTATER

Tusen kroner	2024	2023
Driftsinntekter	46 127	58 017
Driftsresultat	-2 550	16 747
Investeringer	175 216	125
Produksjon, GWh	130	86

Overtakelse av Västraby vindpark skjedde fra 01.01.2024, men kontroll over selskapet skjedde etter formell overtakelse i august. Regnskapsmessig innregning er derfor fra 01.09. Produksjonstallene vist i tabellen er for hele året.

Fallet i inntekter kommer som et resultat av fallende kraftpriser. Fall i driftsresultat henger sammen med lavere kraftpriser og avskrivning av merverdier i forbindelse med kjøpet av Västraby vindpark.

Investeringer knyttes til kjøpet av Västraby vindpark.

Kiaby vindpark i Sverige.

Drammenselva sett fra Vardar.

/ VANNKRAFT

Regulerbar vannkraft er den fornybare energikilden som kan produsere etter behov. Vardar bygde på 1960-tallet ut kraftverkene Usta og Nes i Hallingdal, sammen med dagens Hafslund Kraft og Øvre Hallingdal Kraftproduksjon (Akershus Energi). Vardar eier 2/7 av kraftverkene, som har noe regulerbar kapasitet.

Vardar inngikk en avtale med Buskerud fylkeskommune i 2001 om kjøp av rettigheter til sekundæruttak av konsesjonskraft. Avtalen har en varighet på 40 år fra inngåelsen, og inngår i vannkraftsegmentet.

Inntektene fra segmentet kommer fra salg av kraft i spotmarkedet, langsiktige kontrakter med kommuner i Hallingdal, og salg av konsesjonskraftrettigheten. Magasinkapasiteten styres gjennom aktiv energidisponeringen gjennom sameiet. Volumet som omsettes gjennom spotmarkedet kan variere betydelig fra år til år, og avhenger av nedbør, tilsig og magasinifylling.

Produksjonskostnadene knyttet til vannkraft er relativt lave og i noe grad og uavhengige av produksjonsvolum. Driftskostnadene følges nøye opp og sammenlignes med andre vannkraftprodusenter i Norge.

Vannkraft i Norge beskattes gjennom grunnrenteskatt (57,7 prosent i 2024) i tillegg til vanlig overskuddsbeskatning (22 prosent). For deler av årene 2022 og 2023 ble virksomheten også ilagt høyprisbidraget.

Tilgjengelighet er viktig for å optimalisere verdiene, og god planlegging og gjennomføring av vedlikehold på anleggene er viktig. Det måles på effektvektet produksjonstilgjengelighet, og i 2024 har dette ligget på 83 prosent for Usta og 97 prosent for Nes.

VIKTIGE HENDELSER I 2024

Det har i Usta vært noe utetid som følge av luke-/tunnel-revisjon, og fjellsikring av tverrslag. Jobben vil også pågå i 2025.

Hafslund jobber systematisk med intradag og balansemarkedet, som gir merinntekter for fellesskapet.

ØKONOMISKE RESULTATER

Tusen kroner	2024	2023
Driftsinntekter	341 574	444 771
Driftsresultat	249 167	268 756
Investeringer	18 339	8 571
Produksjon, GWh	758	693

Til tross for økt kraftproduksjon, gir fall i kraftpriser lavere driftsinntekter og driftsresultat. Vardar foretar lite prissikring av vannkraftproduksjonen. Dette henger sammen med en høy beskatning av vannkraft, og uforutsigbarhet knyttet til produksjonsvolum som følge av endringer i ressursituasjonen. Liten grad av prissikring gir stor volatilitet i resultater fra år til år.

Tilnærmet 50 prosent av Vardars kraftproduksjon fra Usta og Nes selges til selvkostpris, enten i form av konsesjonskraft, erstatningskraft eller andelskraft. Dette volumet vil ikke påvirkes av endringer i kraftprisene.

1 MW solcelleanlegg på Kongsberghallen ble satt i drift september 2024. Det er Norges største solcelleanlegg på skråtak.

/ SOLKRAFT

Solen er en miljø- og klimavennlig energikilde som kan høstes og benyttes lokalt. Norge har en solinnstråling som tilsier at installasjon av solcelleanlegg på tak vil kunne gi en energiproduksjon som dekker store deler av byggets eget forbruk - lokal kraftproduksjon som er med på å dekke et økende kraftbehov i samfunnet.

Næringsbygg er lite utnyttet til solkraftproduksjon i Norge. Dette er grå arealer egnet til solcelleanlegg og hvor solkraften effektivt kan benyttes der den produseres. Denne arealbruken er lite kontroversiell med tanke på natur og miljø. Vardar ved sitt selskap Soldekke, satser på dette segmentet og investerer i anlegg på Østlandet, Sør- og Vestlandet. Vardar inngår avtaler med gårdeier om takleie. Gjennom sitt tilknyttede selskap Sunease, prosjekteres, bygges og settes anlegg i drift, og Vardar er eier i levetiden på 30 år. Avtalen og anlegget forbedrer gårdeiers energiregnskap, gir en leieinntekt på ellers ubrukt areal, samt at bygget blir mer attraktivt for bruk/utleie gjennom tilgang til lokalprodusert solkraft.

Leveransen og bruk av solkraft i bygget, er tilpasset systemet for måling av kraftforbruk gjennom Elhub. Det gir en robust og effektiv dataflyt for avregning og fakturering, som igjen gir oversikt og kontroll for mottakere av solkraften. For Vardar gir anlegget inntekt ved at produsert kraft betales etter gjeldende spotpris eller til inngått kontraktspris, samt inntekt ved spart nettleie og avgifter på det kraftvolum som brukes i bygget. Ettersom solcelleanlegg er gunstig for byggenes totale energiregnskap, gir det også en mulighet til å delta i Enova sin støtteordning for å forbedre energitilstand i yrkesbygg. Støtten spiller positivt inn på investeringens lønnsomhet.

VIKTIGE HENDELSER I 2024

Det ble bygget og satt i drift 6 nye anlegg med en samlet effekt på 3,5 MW, samt kontrahert 6 MW som bygges første halvår 2025.

Det er inngått avtaler med store eiendomsselskaper i Norge, slik som AKA, Fram Eiendom og Citycon. Her er flere anlegg allerede bygget eller er under oppføring. Det vurderes solcelleanlegg på øvrige næringsbygg i deres porteføljer.

For segmentet bakkemontert solkraft, ble det signert en grunneieravtale for et mindre anlegg på 3,5 MW.

Videre ble det bygget et visningsanlegg med ulike fundamentløsninger, hvor Vardar var en av flere bidragsyttere.

ØKONOMISKE RESULTATER

Året 2024 har vært et oppstartsår, med markedsarbeid, kontrahering, bygging og oppstart av drift. Anleggene har blitt bygget til planlagt kost og uten alvorlige hendelser eller ulykker, men med noe tidsforsinkelse. De nye anleggene kom først i drift høsten 2024. Det har gitt en begrenset kraftproduksjon året sett under ett. Markedsprisene for solkraft har også vært generelt lave de månedene anleggene har produsert.

Tusen kroner	2024	2023
Driftsinntekter	246	0
Driftsresultat	-2 653	-567
Investeringer	29 008	4 606
Produksjon GWh	0,5	0

Vardar overtar anlegg på Bingeplasseveien 1 Kongsberg. Med kundene FRAM Eiendom, Byggmakker/Kesko. Samt Sunease som har levert anlegget og løsning for drift.

/ Å ENERGI

Å Energi ble etablert gjennom fusjonen mellom Glitre Energi og Agder Energi i 2022. Selskapet er det ledende kraftkonsernet i Norden med virksomhet i hele verdikjeden. Konsernet har 11,3 TWh kraftproduksjon fra vannkraft, 432 000 kunder i nettselskapet, 320 000 privatkunder i strømselskapene og 9 000 kunder i bedriftsmarkedet.

Å Energis visjon er å gi kraft til en fornybar fremtid. Konsernets viktigste samfunnsoppdrag er å øke produksjonen av ren fornybar energi, sørge for at strømmen leveres effektivt gjennom nettet, og utvikle nye og bedre energitjenester i Norge og Norden.

Nærmere informasjon om Å Energi finnes på deres nettsider www.aenergi.no.

Eierskapet i Å Energi følges aktivt opp gjennom arbeid i arbeidsutvalget for kommunalt eierskap i selskapet, gjennom årlige eiermøter, og jevnlig dialog og rapporteringer.

VIKTIGE HENDELSER I 2024

Å Energi kjøpte Fredrikstad kommunes 51 prosent eierandel i Fredrikstad Energi, som ledd i Å Energis strategi der ambisjonen er å utvide og utvikle strømnettet for å tilrettelegge for grønn omstilling.

Det investeres i Mykstufoss kraftverk i Numedalslågen, i Buskerud fylke, for å styrke driftssikkerheten. Investeringen gir ingen økt kraftproduksjon.

Lenger oppe i Numedalsvassdraget bygges Godfarfoss kraftverk. Når det etter planen settes i drift i 2025, vil det årlig kunne produsere ca. 40 GWh.

I Fedavassdraget i Kvinesdal, Agder fylke, bygges Frøytlandsfoss

kraftverk. Når det settes i drift i 2025 vil det årlig kunne produsere ca. 10 GWh.

Datterselskapet Glitre Nett har over 450 nettprosjekter på gang for å styrke strømforsyningen spesielt rundt de større byene, i tillegg til kundeinitierte prosjekter.

Selskapet betalte totalt 2 449 millioner kroner i utbytte i løpet av 2024, hvorav 1 000 millioner kroner var et tilleggsutbytte etter de kommunale eiernes henstilling til styret om å vurdere grunnlag for en tilleggsutbetaling.

ØKONOMISKE RESULTATER

Tusen kroner	2024	2023
Driftsinntekter	30 439 712	36 654 194
Driftsresultat	7 661 205	12 602 192
Vardars andel	199 667	694 032
Produksjon, GWh	12 200	10 800

Vardar innarbeider sin andel av Å Energis resultat under resultat fra tilknyttede og felleskontrollert virksomhet. Nedgangen fra 2023 henger sammen med fall i kraftpriser. Å Energi hadde i tillegg i 2023 spesielt gode resultater fra handelsvirksomhet og forvaltning

For ytterligere informasjon om regnskapet til Å Energi vises det til Å Energis årsrapport.

/ VEKST

Vardar ønsker å bidra til utvikling av fornybarbransjen. Dette skjer gjennom ulike investeringer i selskap der det forventes sterk markedsvekst og verdiutvikling. Disse engasjementene er organisert gjennom ulike selskaper, og kommer inn i konsernregnskapet enten som resultat fra tilknyttede selskap dersom det foreligger kontroll, eller finansinntekter (utbytte) med verdiendringer over utvidet resultat, dersom det er begrenset kontroll over selskapene.

Zephyr er et fullintegrert vindkraftselskap, som dekker hele verdikjeden; fra den første dialogen med grunneiere og lokalsamfunn, til prosjektutvikling, finansiering, bygging og kommersiell drift av vindkraftverk. Selskapet tror på fornybare energiløsninger som spiller godt sammen – derfor har også solkraft blitt et satsingsområde. Selskapet er lokalisert i Norge, Sverige og Island, med hovedkontor i Sarpsborg i Østfold fylke. Vardar var med i etableringen av selskapet i 2006.

Solcellespesialisten har levert solcelle-anlegg til boliger og næringsbygg i mange år, og er an av Norges største leverandør på området. Selskapet leverer ingeniør- og konstruksjonsarbeid i tillegg til drift- og vedlikeholdsavtaler.

Sunly investerer i Polen og de baltiske landene innen fornybar energi. Selskapet har en operativ portefølje av solparker i Polen, i tillegg til prosjekter under bygging. Det utvikles prosjekter innen både sol og vindkraft i alle de geografiske områdene.

VIKTIGE HENDELSER I 2024

Zephyr utvikler sin portefølje etter planen, der Sverige er det landet som ser ut til å ha de beste rammebetingelsene i områdene Zephyr er engasjert. Det jobbes aktivt med

besluttende myndigheter i Norge for å øke sannsynligheten for utbygging av mer fornybar energi. I november fikk Zephyr som eneste selskap tilstand fra den svenske regjeringen for bygging og drift av vindparken Poseidon i sørlige del av Skagerak, utenfor Sveriges vestkyst. Vedtaket ble påklaget og avklaring ventes i 2026.

Etterspørselen etter solcelleprodukter har falt som følge av fall i kraftpriser og strømprisstøtte. Solcellespesialisten merker godt disse endringene, og har hatt et tøft økonomisk år. Det jobbes i selskapet for å tilpasse seg nye rammevilkår, der næringssegmentet vektlegges mer enn privatmarkedet. Det forventes at Solcellespesialisten gjennom 2025 kan snu den negative trenden som har vært i 2024.

Sunlys portefølje har vokst raskere enn forventet. Selskapet hentet ny kapital for finansiering av videre vekst; 60 millioner euro i ny egenkapital fra eksisterende eiere, og gjeldsfinansiering på 300 millioner euro. Til sammen har Sunly ved utgangen av året 170 MW / 217 GWh solenergi i drift og 493 MW under bygging.

Sunease utvikler og bygger solcelleanlegg på næringsbyggta. Utviklingen av selskapet er i henhold til strategien. Vardar økte sin eierandel til 34 prosent i løpet av året.

ØKONOMISKE RESULTATER

Tusen kroner	2024	2023
Over resultat	-37 462	42 838

2023 var preget av at Zephyr oppnådde milepæl i forbindelse med salget av vindkraftprosjektet Vidar og Poseidon til Vattenfall. 2024 har vært et normalt år for Zephyr med prosjektutvikling og negativt resultat.

/ TIDLIGFASE

Vardar ønsker å bidra til utvikling av fornybarbransjen også innen selskap som er i en tidlig fase. Vardar kan gå inn i slike selskaper med et begrenset eierskap, og bidrar inn i selskaper med kompetanse, i tillegg til at Vardar selv tillærer seg kompetanse.

Porteføljen ved utgangen av året inkluderer investeringer innen:

- Pumpekraftverk
- Nedbrytning av biomasse innen biogassproduksjon
- Kundetilpassede batteri og energilagringssystemer
- Karbonfangst som en tjeneste i forbrenningsanlegg
- Produksjon av biokull

Det er foretatt nedskrivninger i Tidligfaseinvesteringer som følge av forsinkelser i produktferdigstillelse. Vardars innflytelse i selskapene er begrenset, og verdiendringer føres over utvidet resultat.

/ ANNEN VIRKSOMHET

Annen virksomhet omfatter hovedsakelig konsernfunksjoner, herunder finansiering. Vardar finansierer sine investeringer på morselskapsnivå.

Bærekraft, Vardar og omverden

Vardars bærekraftsmål er å bidra til bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp. Bærekraft er fullt integrert i, og en viktig del av Vardars strategi, og preger våre vurderinger av fremtidige investeringer og forretningsutvikling.

/ BÆREKRAFT I VARDAR

BÆREKRAFTSARBEID I STYRET OG LEDERGRUPPA

Vardars styre består av fem uavhengige styremedlemmer. Det er ingen ansattrepresentanter i styret. Styret har omfattende kunnskap om selskapsstyring i offentlig og privat sektor, erfaring fra fagbevegelsen, utdanningsbakgrunn innen økonomi, ingeniørfag og jus, og kunnskap om energibransjen.

Kjønnsfordelingen i styret er 40 prosent kvinner og 60 prosent menn. Les mer om styrets sammensetning under presentasjon av styrets medlemmer.

Den utvidede ledergruppa i Vardar består av konsernsjef, direktør for økonomi og finans, direktør for vindkraft og daglig leder i Vardar Varme. Les mer under presentasjon av ledergruppa.

Det er Vardars konsernsjef og den utvidede ledergruppa som har ansvar for den operative driften av virksomheten, inkludert arbeid med bærekraft. Disse har ansvar for oppfølging av påvirkninger, risikoer og muligheter i hvert sitt forretningsområde i det daglige. Den utvidede ledergruppas ansvar og fremgangsmåte for arbeid med påvirkninger, risikoer og muligheter er både forankret i Vardars egne strategier, og i offentlig pålagte krav, for eksempel konsesjonsprosesser eller pålagte rutiner og krav for håndtering av utslipp fra anlegg.

Vardar følger NUES' anbefalinger om god eierstyring og selskapsledelse, og hvordan Vardar etterlever dette er redegjort for i detalj under omtale av foretaksstyring. Bærekraftsarbeidet og selskapets formål er tett knyttet sammen: å investere i virksomheter innen kraftproduksjon basert på fornybare energikilder, investere i selskaper for å bidra til utvikling og kompetanseoppbygging innen alternativ energi og produksjon av elektrisk energi.

Styret og den utvidede ledergruppa i Vardar har løpende dialog om Vardars vesentlige bærekraftstemaer. Det hentes inn informasjon på individuell basis knyttet til spesifikke prosjekter og selskaper. Relevant bærekraftsinformasjon rapporteres til selskapets styre hvert styremøte. Den årlige bærekraftsrapporteringen utføres av administrasjonen i samarbeid med eksterne ressurser, og denne gjennomgås, godkjennes og signeres av styret før publisering.

I 2024 har Vardar utført en dobbel vesentlighetsanalyse. Ledergruppa, ansatte med ansvar for ulike fagområder og styret har gjennomgått og behandlet alle emner, underemner og del-underemner presentert i ESRS, inkludert de enhetsspesifikke temaene lokal verdiskapning og IT-sikkerhet.

EKSPERTISE

Vardar er et spesialisert miljø med bred kompetanse innen sitt kjerneområde, og innhenter ekstern bistand og ekspertise på områder og i saker der det er behov. Selskapet har økt

bemanningen de siste årene for å levere på selskapets strategi. Ansatte i Vardar deltar på seminarer, kurs og andre kompetansebyggende arenaer der det er formålstjenlig. Det forekommer ingen variable elementer i Vardars godtgjørelse til ledende ansatte, heller ikke knyttet til bærekraftstemaer.

AKTSOMHETSVURDERINGER

Vardar er underlagt Åpenhetsloven, og tar i tråd med lovens krav utgangspunkt i OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, for å følge opp intern risiko og potensiell negativ påvirkning på arbeidsforhold og menneskerettigheter i leverandørkjeden.

I tillegg opererer Vardar innenfor strenge rammebetingelser der det gjennom konsesjonsutredninger er strenge krav for å ta hensyn til mennesker og miljø.

Les mer om aktsomhetsvurderinger i kapittel om arbeidere i verdikjeden.

BÆREKRAFTSSTRATEGI OG PRINSIPPER

Styret som har det overordnede ansvaret for Vardars strategi og herunder bærekraftsarbeid, og å sikre at selskapet etterlever bærekraftsstrategien. Bærekraftig fornybar energiproduksjon og verdiskapning er kjernen av vår virksomhet.

Vardars oppgave er å produsere ren energi og investere i virksomheter som bidrar til lavere klimagassutslipp. Vår strategi sier at vi skal utøve bærekraftsarbeidet gjennom selskapene vi kontrollerer og har eierskap i. Bærekraft vil prege selskapets vurderinger av fremtidige investeringer og forretningsutvikling.

TJENESTER OG MARKEDER

Vardar er eid av de 18 kommunene i Buskerud fylke, i tillegg til Asker kommune. Både direkte og indirekte har selskapet

en betydelig portefølje av virksomheter innen verdikjeden for fornybar energi. Sammen med våre partnere beskytter og utvikler vi disse virksomhetene med mål om en langsiktig og trygg avkastning til aksjonærene.

Forretningsområdene våre er organisert som fornybar energiproduksjon og industrielt eierskap:

■ Under fornybar energiproduksjon har vi virksomhetsområdene vannkraft, vindkraft, bioenergi og solkraft. Solkraft ble etablerte som egen virksomhet i 2023, og omfatter investeringer i solkraftproduksjon på næringsbygg og mulighet for investeringer i bakkemonterte anlegg. Vardar produserte 949 GWh fornybar energi fra egen virksomhet i 2024.

■ Under industrielt eierskap finnes segmentene Å Energi, Vekst og Tidligfase. Innen disse forretningsområdene ble det i 2024 produsert totalt 12 417 GWh fornybar energi, hvorav Vardars andel utgjør 1 597 GWh.

Det har ikke vært vesentlige endringer i markeder eller kundegrupper i løpet av året.

Ved utgangen av 2024 hadde Vardar 23 ansatte, der 22 jobber i Norge og 1 i Sverige. I 2024 hadde Vardar en samlet inntekt på 612 millioner kroner.

Vardars klimamål er tett knyttet til selskapets formål og aktiviteter.

Vardar har en ambisjon om å kutte utslipp i egen virksomhet og i sin verdikjede. Vardar jobber med å utvikle sin klimagassrapportering, for å skaffe en enda bedre oversikt over selskapets samlede utslipp. På nåværende tidspunkt har Vardar en svært god oversikt over sine scope 1- og scope 2-utslipp, men selskapet baserer seg på regnskapsbasert måling for

scope 3-utslipp. Vardars mål er å kutte våre scope 1- og scope 2-utslipp, som selskapet har god kontroll over. Vardars scope 3-utslipp har selskapet vesentlig mindre innflytelse over. De består av våre innkjøp, og utslipp i våre deleide selskaper. Vardar har ikke rapportert på utslipp i deleide selskaper, og jobber med tilpasninger i rapporteringsmetodikken for å få dette på plass. For scope 3 er målet at utslippene skal kuttes, men det er ikke fastsatt noen tidsbestemte mål for når en eventuell netto null utslippssituasjon vil kunne oppnås.

VARDARS PRINSIPPER FOR BÆREKRAFTIG VIRKSOMHET

Vardars prinsipper er tett knyttet til vår hovedoppgave: å produsere og investere i fornybar energi. I tillegg setter de standarden for våre hensyn til markeder, kundegrupper og ikke minst interessenter.

■ Vardar ønsker å produsere mest mulig ren energi og andre produkter som bidrar til klimagassreduksjoner

■ Vardar tar hensyn til menneskene, naturen og klimaet

■ Vardar oppfyller krav og forventninger fra myndigheter, eiere og långivere

■ Vardar skal møte interessenter i en åpen og ærlig dialog

■ Vardar driver virksomheten til det beste for de som kommer etter oss

INTERESSENTDIALOG

Interessenter er helt sentralt i våre prinsipper for bærekraftig virksomhet. Alle prinsippene handler om å operere og skape resultater som er til det beste for vårt samfunn i dag og i fremtiden.

Vardars viktigste interessenter er selskapets ansatte, eiere og långivere. Deretter de regulatoriske myndighetene som gir oss konsesjoner og setter rammebetingelsene som selskapet må operere innenfor. Dette gjelder både i Norge og EU. Deretter følger vertskommunene vi har aktivitet i, og lokalbefolkningen som blir direkte berørt av vår aktivitet. I tillegg er det en lang rekke organisasjoner som har synspunkter om den type virksomhet Vardar driver, særlig vindkraft og vannkraft. Våre eiere, de regulatoriske myndighetene, og vertskommunene vi er aktive i, er alle politisk styrt. Det innebærer at de politiske partiene på nasjonalt og kommunalt nivå også er viktige interessenter for Vardar. Dette gjelder også i EU. I 2024 har Vardar hatt eiermøter, deltatt i møter i administrativt eierutvalg, hatt løpende dialog med kunder, ansatte, leverandører, myndigheter, samt dialog med bransjeforeninger. Vardar støtter seg mye på bransjeforeningene når det gjelder offentlige uttalelser.

Interessentdialogen vår er presentert i tabellen på neste side. Oversikten, med interessentgruppe, tematikk og arena for dialog, viser viktig input som brukes i vårt bærekraftsarbeid, og i den doble vesentlighetsanalysen utført i 2024. Vardars ledergruppe er aktivt deltakende i interessentdialog, og har løpende dialog med styret om innspill og utviklinger.

ORGANISASJONER SOM VARDAR DELTAR I

Mye av den politiske dialogen på nasjonalt plan, samt dialog med EU-systemet og NGOer ivaretas av organisasjoner der Vardar er medlem. Vardars oppgave er å påvirke og bistå organisasjonene i deres arbeid.

Fornybar Norge er en landsomfattende interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for hele fornybarnæringen, og oppsto som et resultat av fusjonen mellom Energi Norge og Norwea i januar 2023. I 2025 har også Solenergiklyngen blitt en del av Fornybar Norge, og det er dialog knyttet til om også Fjernvarmeforeningen skal fusjoneres inn.

Organisasjonen representerer interessenter i hele verdikjeden, inkludert fornybar energiproduksjon på land og til havs, nettselskaper, entreprenører, strømsalg, leverandører og rådgivere.

Vardar deltar i utvalg for produksjon, energi- og klimapolitikk (PEK). Utvalget skal gi råd til Fornybar Norge om strategiske veivalg og prioriteringer knyttet til de viktigste næringspolitiske sakene for Fornybar Norge og medlemsbedriftene innenfor områdene fornybar energi, klima og miljø.

NHO-NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Medlemskap i Fornybar Norge gir også direkte medlemskap i NHO. NHO er Norges ledende interesse- og arbeidsgiverorganisasjon, og har blant annet egen representasjon i Brussel for å overvåke arbeidet i EU.

KLIMAPARTNERE

Klimapartnere er et partnerskap for grønn næringsutvikling. Visjonen er at Norge skal lykkes med omstilling for å nå 1,5 graders-målet. Norges klimamål er ikke nok, og flere av våre fylker, byer og kommuner er langt mer ambisiøse. Alle Klimapartnere utfordres om å bli fossilfrie og kutte sine direkte utslipp innen 2030. Vardar er klimapartner og offentliggjør sitt klimaregnskap og sine ambisjoner for å bidra til å nå 1,5 graders-målet.

NORSK BIOENERGIFORENING

Norsk Bioenergiforening (Nobio) er interesseforeningen for norsk bioenerginæring og tilbyr medlemskap til bedrifter, organisasjoner, offentlige enheter og enkeltpersoner. Nobio jobber for å fremme økt bærekraftig utnyttelse av bioenergi i Norge.

INTERESSENTDIALOG

INTERESSENT-GRUPPE	Ansatte	Eiere	Långivere	Regulatoriske myndigheter: Energidepartementet, NVE, Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet, Finansdepartementet, Skatteetaten	Vertskommuner	Lokalbefolkning	EU-systemet	NGOer- klima og naturvern
TEMATIKK	Selskapets økonomiske stilling Arbeidsmiljø og HMS Selskapets omdømme	Selskapets langsiktige verdiskaping Årlige utbytter Selskapets omdømme	Selskapets økonomiske stilling Selskapets omdømme Selskapets resultater innen bærekraft	Sikker og stabil energiforsyning Bærekraftig drift og reduserte klimagassutslipp Vilkår for videre vekst av grønn energi	Lokal verdiskapning Påvirkning på natur og befolkning Opinion lokalt	Fysisk og visuell påvirkning på lokalmiljø og egen eiendom Jobbmuligheter	Reduksjon av klimagassutslipp i tråd med EU Green Deal og EUs taksonomi	Reduksjon av klimagassutslipp Produksjon av fornybar energi Redusere naturinngrep Redusere konsekvenser for naturmangfold og arter
ARENA FOR DIALOG	Interne møter	Eiermøter Årsrapporter, General-forsamlingen Hjemmesiden Politiske møter	Årsrapporter Periodiske regnskaper Møter	Fornybar Norge Fjernvarme foreningen Solenergi-klyngen Direkte dialog mellom utøvende selskap og myndigheter	Dialog føres i stor grad av utøvende selskap (vann- og vindkraftverk) Årsrapport Hjemmeside	Hjemmesider Lokale medier	NHO og Fornybar Norge Fjernvarme-foreningen Solenergi-klyngen	Årsrapport og hjemmeside

/ DOBBEL VESENTLIGHETSANALYSE

Vardar har i 2024 gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse for å beslutte hvilke temaer knyttet til klima og miljø, mennesker og selskapsstyring som er vesentlige for Vardar. Resultatet av analysen legger føringer for Vardars rapportering i henhold til CSRD, som selskapet vil omfattes av fra og med årsrapporten for 2025. EU-kommisjonen la 26. februar 2025 frem et forslag med omfattende forenklinger knyttet til bærekraftsrapportering. Dersom endringene vedtas og implementeres i norsk lov, vil Vardar ikke lenger være forpliktet til å rapportere i henhold til CSRD.

PROSESS

Den doble vesentlighetsanalysen er gjennomført i tråd med de prinsipper som ligger til grunn i ERS-rammeverket, med støtte fra veiledningene som er publisert. Informasjon og vurderingsgrunnlag er basert på dokumentgjennomgang, samtaler med representanter fra hvert fagområde sol, vann, varme og vind, samt Vardar-konsernet og et utvalg deleide selskaper, revisor og eksterne rådgivere. Den analytiske prosessen har fulgt følgende fire steg:

Forstå selskapets kontekst. Som energiprodusent, og eier av selskaper som har en betydelig eksponering mot energisektoren, er det mange temaer som er gjennomgående for hele porteføljen. Samtidig er det mange nyanser knyttet til de ulike virksomhetene. Dette er forsøkt kartlagt og belyst i kontekstkartleggingen.

Identifisere faktisk og potensiell påvirkning, risiko og muligheter. Her har Vardar tatt utgangspunkt i listen over bærekraftstemaer i ERS E1, og supplert listen med egne temaer. Her har eksperter fra alle virksomhetsområder vært involvert for å kartlegge mulige eksponeringer.

Vurdere og analysere identifisert påvirkning, risiko og muligheter. Vurderingene som er gjennomført er av kvalitativ art. Selv om Vardar har kartlagt finansielle muligheter og risiko, har selskapet enda ikke tallfestet disse. Det er et arbeid som gjenstår, og Vardar vil utforske metoder for å gjøre dette på en rasjonell og hensiktsmessig måte som skaper verdi for organisasjonen.

Beslutte vesentlige temaer. Vardar tar en føre var-tilnærming i denne prosessen, og har inkludert et større sett med bærekraftstemaer enn det som har ligget til grunn for tidligere rapporteringer. Dette kan justeres dersom Vardar får bedre innsikt gjennom forbedret dokumentasjon.

Analysen har vært gjennomført som en strukturert prosess med involvering av store deler av selskapet gjennom flere omganger. Vardar har hatt dialog med de viktigste kommersielle partnerne, herunder Hafslund og Zephyr, samt Å Energi. Styret og revisjonsutvalget har vært orientering underveis. Vardar har også hatt tett dialog med revisor i prosessen.

OMFANG

Vardar er en energiprodusent, men også en stor industriell eier. Omfanget av analysen er Vardars verdikjede. Det inkluderer de heleide selskapene i Vardars portefølje og de tilknyttede selskapene, men det er lagt mest vekt på de store posisjonene. Vardars leverandørkjede er også hensyntatt. Her er det gjort vurderinger knyttet til de faktiske leverandørene Vardar har, og de globale leverandørkjedene selskapet er eksponert mot. Her er industrirapporter, forskningsartikler og anerkjente institusjoners vurderinger lagt til grunn for vurdering av risikobildet.

DOKUMENTASJON

Denne doble vesentlighetsanalysen bygger på et arbeid knyttet til bærekraft som Vardar har utviklet over flere år. De tidligere vurderingene knyttet til vesentlighet har vært viktige utgangspunkt.

Vardars interne ressurser har vært sentrale i vurderingene, og har bidratt med kompetanse. Virksomhetsområdene har også spilt inn sentral dokumentasjon der det foreligger.

Fordi så mye av Vardars aktiviteter krever konsesjon, foreligger det allerede omfattende dokumentasjon som dekker mange av aspektene denne analysen ser på. Dette har gitt verdifull innsikt i den faktisk og potensielle påvirkningen fra driften, men også interessentenes synspunkter på virksomheten. For vurderinger av klimaendringer er Norsk Klimaservice sine klimascenarioer lagt til grunn. Vardar har aktivt gjennomgått rapporteringen til andre sammenlignbare selskaper i Norge og Norden.

RESULTATER

Temaene i analysen ble knyttet til kvalitative beskrivelser av påvirkning, risiko og mulighet – for å beskrive relevans til Vardar og verdikjeden. Deretter kategorisert ut fra hvilke(n) del av verdikjeden temaet var aktuelt: oppstrøms, nedstrøms og egen virksomhet. For påvirkning ble det satt en poengscore på en skala fra 1-5 for scale, scope og irremediability (skala, omfang og uopprettelig karakter). Påvirkningen ble kategorisert som faktisk eller potensiell, og ved potensiell påvirkning ble sannsynlighet vurdert på en skala fra 1-5. For den finansielle vurderingen ble temaene først kategorisert som risiko og/eller mulighet. Deretter gitt en score på 1-5 for omfang av finansiell effekt og sannsynlighet. Poengsummene sammen med kvalitative vurderinger ligger til grunn for resultatet av analysen.

«Resultatet av analysen legger føringer for Vardars rapportering i henhold til CSRD.»

DOBBEL VESENTLIGHETSANALYSE

KLIMA OG MILJØ

ESRS TEMA	POTENSIELL OG FAKTISK PÅVIRKNING		FINANSIELL VESENTLIGHET	
	Positiv	Negativ	Mulighet	Risiko
E1 - Klimaendringer				
Klimatilpasning	EV, VK(E)		EV, VK(E)	EV, VK(E), LK
Klimatiltak	EV, VK(E), LK	EV, VK(E), LK	EV, VK(E)	EV, VK(E), LK
Energi	EV, VK(E)	VK(E), LK	EV, VK(E)	
E2 - Forurensning				
Forurensning av luft, vann, grunn		EV, VK(E), LK		EV
Kjemikaliebruk		EV, VK(E), LK		
Mikroplast		EV, VK(E), LK		
E4 - Biologisk mangfold og økosystemer				
Direkte påvirkningsdrivere av tap av biologisk mangfold	EV, VK(E)	EV, VK(E), LK		EV, VK(E)
Påvirkninger på arters tilstand		EV, VK(E), LK		EV, VK(E)
Påvirkninger på utstrekning og tilstand til økosystemer		EV, VK(E), LK		EV, VK(E)
Påvirkninger og avhengigheter av økosystemtjenester	EV	EV, VK(E), LK		EV, VK(E)
E5 - Sirkulær økonomi				
Ressursbruk		EV, VK(E), LK		
Avfall	EV, VK(E)	EV, VK(E), LK		

EV: Egen virksomhet VK(E): Verdikjede eierskap LK: Leverandørkjede

KLIMA OG MILJØ

Klimaendringer – høy vesentlighet

Dette er et vesentlig tema for Vardar, og ansett i denne analysen som det temaet med høyest vesentlighet. Det er sentralt for kjernen av Vardars virksomhet. Det har stor finansiell betydning, både i form av risiko og muligheter. For Vardar, men også for selskapene i porteføljen. Det er store finansielle muligheter i et samfunn som skal avkarboniseres, men også betydelig politisk risiko. Endrede værforhold skaper en fysisk risiko, men fører også med seg muligheter for økt

kraftproduksjon. Klimaendringer er også et område der Vardar har stor positiv påvirkning, og en negativ påvirkning. Produksjon av ren fornybar energi er en forutsetning for overgangen til et nullutslippssamfunn. Samtidig fører utvikling av nye prosjekter og drift av eksisterende portefølje med seg utslipp av klimagasser.

Forurensning – vesentlig

Forurensning er besluttet som et vesentlig tema, men primært som følge av Vardars føre var-tilnærming i denne

prosessen. Vardars virksomhet medfører negativ påvirkning gjennom noe forurensning til luft, kjemikaliebruk og utslipp av mikroplast. Det er særlig hensynet til at Vardars bioenergivirksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven som har vært tungtveiende i denne vurderingen. Det er også en finansiell risiko knyttet til eventuelle innstramminger i forurensningsregelverk eller andre avgifter, som vil påvirke bioenergivirksomheten negativt. Denne delen av virksomheten har små marginer, og kostnadsøkninger vil få negative finansielle konsekvenser.

Biologisk mangfold og økosystemer – høy vesentlighet

Kraftproduksjon fra vindkraft, vannkraft og bakkemontert solkraft krever naturinngrep. Dette er vurdert til å være et vesentlig tema, og følger etter klimaendringer. Vardars virksomhet, og virksomheten i de tilknyttede selskapene, har potensiell negativ påvirkning på biologisk mangfold og økosystemer. Det samme gjelder Vardars leverandørkjede, som blant annet har eksponering mot gruvedrift. Det er også en positiv påvirkning, i den grad fornybar energiproduksjon bidrar til reduserte klimagassutslipp. Det er også identifisert en vesentlig potensiell risiko knyttet til dette temaet. Driveren for denne risikoen er primært strengere vekting av krav til natur og biologisk mangfold i utbygginger, potensielle nye avgifter eller skatter forbundet med bruk av natur med videre. Det er også en risiko for økte kostnader i leverandørkjeden grunnet slike hensyn.

Sirkulærøkonomi – vesentlig

Utbygging og vedlikehold av vindkraft, vannkraft og solkraft medfører et høyt ressurspådrag og avfallsproduksjon, som er en negativ påvirkning. Drift av fjernvarmevirksomheten har et kontinuerlig forbruk av materialer. Virksomheten produserer også avfall som må deponeres. God ressursutnyttelse og lang levetid på materialer er en positiv påvirkning. Det er ikke identifisert noen vesentlige risikoer eller muligheter knyttet til sirkulærøkonomi.

SOSIALT

Egne ansatte – vesentlig

Vardar har en positiv påvirkning på sine ansatte, gjennom gode arbeidsforhold og likebehandling. Det er identifisert en potensiell negativ påvirkning knyttet til privatliv, ikke som følge av rutiner hos Vardar, men som en risiko med vesentlig konsekvens for selskaper med ansatte. Det er identifisert både finansielle muligheter og risiko knyttet til egne ansatte. Gode arbeidsforhold skaper finansielle muligheter, men potensiell forringelse av arbeidsforholdene vil være en risiko.

Arbeidere i verdikjeden – vesentlig

Vardar har identifisert en potensiell negativ påvirkning knyttet til arbeidere i selskapets leverandørkjede. Som innkjøper av produkter som bygger på globale leverandørkjeder, er dette en risiko. Men det er også dokumentert en forhøyet risiko knyttet til enkelte verdikjeder, som for eksempel solcellepaneler.

Lokalsamfunn – vesentlig

Som kraftselskap, og eier av andre kraftselskaper, har Vardar en vesentlig påvirkning på lokalsamfunn tilknyttet produksjonsanleggene. Denne er positiv i form av økonomiske ringvirkninger, og fordeling av inntekter til lokale og nasjonale myndigheter gjennom skatter og avgifter. Men også negativ, gjennom synlige naturinngrep og løpende påvirkning fra drift.

SELSKAPSSTYRING OG ETIKK

Selskapsatferd – vesentlig

Det er identifisert både positiv og potensiell negativ påvirkning fra Vardars selskapsatferd. Positiv påvirkning dreier seg om selskapets bedriftskultur, som er sunn, og Vardars bidrag inn i politisk debatt og lobbyvirksomhet. Vardar er i dialog med folkevalgte i sine eierkommuner, og bidrar til en faktabasert og nyansert holdning til energibransjen i sitt område. Selskapet er også aktive som bidragsyter i Fornybar Norge. Det er knyttet potensiell negativ påvirkning til Vardars evne til å beskytte varslere, håndtering av leverandører, korrupsjon og IT-sikkerhet. Det er identifisert en finansiell risiko knyttet til korrupsjon og IT-sikkerhet. Dette er en risiko med lav sannsynlighet, men relativt stor konsekvens.

DOBBEL VESENTLIGHETSANALYSE
SOSIALT

ESRS TEMA	POTENSIELL OG FAKTISK PÅVIRKNING		FINANSIELL VESENTLIGHET	
	Positiv	Negativ	Mulighet	Risiko
S1 - Egne ansatte				
Arbeidsforhold	EV		EV	EV
Lik behandling og muligheter for alle	EV		EV	
Andre arbeidsrelaterte rettigheter: Privatliv		EV		
S2 - Arbeidere i verdikjeden				
Arbeidsforhold		LK		
Lik behandling og muligheter for alle		LK		
Andre arbeidsrelaterte rettigheter		LK		
S3 - Lokalsamfunn				
Samfunnenes økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter	EV,VK(E)	EV, VK(E), LK		
Lokal verdiskapning	EV,VK(E)			

EV: Egen virksomhet
VK(E): Verdikjede eierskap
LK: Leverandørkjede

DOBBEL VESENTLIGHETSANALYSE
SELSKAPSSTYRING OG ETIKK

ESRS TEMA	POTENSIELL OG FAKTISK PÅVIRKNING		FINANSIELL VESENTLIGHET	
	Positiv	Negativ	Mulighet	Risiko
G1 Selskapsatferd				
Bedriftskultur	EV			
Beskyttelse av varslere		EV		
Politisk engasjement og lobbyvirksomhet	EV			
Forvaltning av relasjoner med leverandører, inkludert betalingspraksis		EV		
Korrupsjon og bestikkelser		EV		EV
IT-sikkerhet		EV		EV

/ KLIMA, MILJØ OG FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON

TAKSONOMI

Vardar vil etter dagens regler omfattes av rapporteringskrav for EUs taksonomi fra og med regnskapsåret 2025. EU-kommisjonen la 26. februar 2025 frem et forslag med omfattende forenklinger knyttet til bærekraftrapportering. Dersom endringene vedtas og implementeres i norsk lov, vil Vardar ikke lenger være forpliktet til å rapportere i henhold til EUs taksonomiforordning. Vardar har jobbet med EUs taksonomi siden 2021.

Vardars selskapsstruktur kan komplisere rapportering etter taksonomien, da resultater fra tilknyttede virksomheter resultatføres som driftsinntekter, mens detaljer knyttet til de ulike selskapenes driftskostnader og investeringer ikke føres.

For årsrapporten 2024 har Vardar besluttet å presentere en noe forenklet taksonomirapportering. For Vardars konsoliderte virksomheter rapporterer Vardar netto driftsinntekter, driftskostnader og investeringer. Tilknyttede selskaper omfattes ikke av rapporteringen her.

VURDERINGER AV AKTIVITETER

I 2024 har Vardar gjennomført en evaluering av sine anlegg innen vindkraft og vannkraft, herunder en klimarisikoanalyse av vindkraftanleggene. Konklusjonen fra denne prosessen er at anleggene oppfyller kravene i taksonomien. For vannkraft støtter Vardar seg på klimarisikoanalyse utført av Hafslund i 2023, da Hafslund eier 4/7 av vannkraftverkene som Vardar eier. En evaluering av Vardars virksomhet knyttet til bioenergi og solkraft skal etter planen gjennomføres i 2025. Det forventes at også disse anleggene vil oppfylle kravene til taksonomien. Sol anses som taksonomitilpasset.

Kravet om **sirkulærøkonomi** innebærer vurdering av

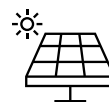
Taksonomitilpasset

Vannkraft

Vindkraft

Solkraft
Sol anses som taksonomitilpasset.

Ikke konkludert

Produksjon av fjernvarme

Utenfor scope

Deleide, ikke konsoliderte selskaper

tilgjengelighet av resirkulert utstyr, og der det er mulig bruke utstyr og komponenter med høy levetid som kan resirkuleres, er lette å demontere og restaurere. Dette er vurdert under de ulike aktivitetene.

For alle aktiviteter er det krav om å tilfredsstille minimumskrav til menneskerettigheter gjennom aktsomhetsvurderinger. Vardar anser dette kriteriet til å være oppfylt gjennom arbeidet tilknyttet åpenhetsloven. Rapportering i henhold til åpenhetsloven kan leses i denne årsrapporten.

VANNKRAFT - TAKSONOMITILPASSET

Vesentlig bidrag

Hafslund eier kraftverkene Usta og Nes kraftverk sammen med Vardar og Akershus Energi. Hafslund er operatør av verkene. Vardar støtter seg til Hafslund-konsernets vurderinger knyttet til taksonomi, der de viktigste punktene er gjengitt.

Hafslund har benyttet fremgangsmåten i SINTEFs notat «Vurdering av klimagassutslipp fra vannkraft til EUs taksonomi» til å dokumentere vesentlig bidrag til begrensning av klimaendringer. I dette notatet er beregning av energitetthet (W/m^2) den anbefalte tilnærmingen dersom kraftverket ikke er

et elvekraftverk. I henhold til SINTEFs anbefalinger analyseres elvekraftverk sammen med andre kraftverk og magasin, og inngår i beregningen av installert effekt for videre beregning av energitetthet. For systemet av vannkraftverk, magasin og overliggende nedbørsfelt, settes systemgrensen til nedbørsfelt. Nedbørsfeltet inkluderer overføringer fra nabofelt.

Hafslund har gjort en vurdering av Hallingdalsvassdraget ned til og med Nes kraftverk, og vurderer Usta og Nes kraftverk til å bidra vesentlig til å begrense klimaendringer.

Vurdering av vesentlig skade

For vannkraft er vurderingen knyttet til å ikke være/føre til vesentlig skade relevant for områdene **klimatilpasning, vann- og havressurser og biologisk mangfold og økosystemer**. Det er ikke DNSH-kriterier for vannkraft knyttet til sirkulær økonomi eller forurensning. En fullstendig vurdering kan hentes fra Hafslunds hjemmesider.

Etter en grundig vurdering konkluderer Hafslund med at porteføljen av vannkraftverk oppfyller DNSH-kravene, som er satt i EUs taksonomi. Vardar står bak denne vurderingen for Usta og Nes kraftverk.

VINDKRAFT - TAKSONOMITILPASSET

Vurdering av vesentlig bidrag

Alle Vardars vindkraftanlegg har et vesentlig bidrag til begrensning av klimaendringer.

Vurdering av vesentlig skade

For landbasert vindkraft er vurderingen knyttet til å ikke føre til vesentlig skade relevant for områdene **klimatilpasning, sirkulærøkonomi og biologisk mangfold og økosystemer**.

For å møte kravet om **klimatilpasning** har Vardar i 2024 gjennomført en klimarisikoanalyse på lokasjonsnivå i Norge (Mehuken) og Sverige (Kiaby, Röggle og Västraby).

Klimarisikoanalysen konkluderte med at vindparkene er godt rustet for å håndtere klimautfordringer. For de svenske anleggene er det stormer, med lyn og hagl som kan skade turbinene og der reparasjoner ofte tar lengre tid, som er identifisert som de største risikoene. For Mehuken legges det vekt på at parken er lokalisert i et område som er svært værhardt. Parken har installert teknisk utstyr som i stor grad reduserer konsekvensene av ising og saltsprøyt fra sjøen. Adkomstveien til parken sammen med tørke (lyngbrann) er de enkeltelementene som anses som å ha økt klimarisiko i analysen.

For alle parkene er både tekniske og ikke-tekniske løsninger allerede implementert for å sikre robust drift, og det er dessuten implementert rutiner for å gjennomgå disse løsningene etter hvert som man innhenter økt kunnskap om endret klima.

Kravet om **sirkulærøkonomi** oppfylles ved at Vardar følger utviklingen på feltet tett.

Kravet om **biologisk mangfold og økosystemer** omfatter å gjennomføre en konsekvensutredelse og gjennomføre eventuelle avbøtende tiltak før et arbeid starter. Dette er gjort grundig i forkant av utbygging av alle Vardars vindparker.

For de svenske anleggene (her fra Kiaby) er det stormer, med lyn og hagl som kan skade turbinene og der reparasjoner ofte tar lengre tid, som er identifisert som de største risikoene.

SOLKRAFT – TAKSONOMITILPASSET

Vesentlig bidrag

Vardar eier takmonterte solkraftanlegg på større næringsbygg i Norge. De har et vesentlig bidrag til begrensning av klimaendringer.

Vurdering av vesentlig skade

For solkraft er vurderingen knyttet til å ikke føre til vesentlig skade relevant for områdene **klimatilpasning, sirkulærøkonomi og biologisk mangfold og økosystemer**. Kravene er de samme som for landbasert vindkraft.

For å møte kravet om **klimatilpasning** skal det gjennomføres en klimarisikoanalyse på lokasjonsnivå. Vardar har gjennomført en klimarisikoanalyse for et bredere geografisk område. Det er særlig store snømengder, og stormer som utgjør en fysisk risiko for solkraft. Vardar dimensjonerer sine anlegg i henhold til gjeldende anbefalinger for snølast, og det er en løpende overvåking av alle anlegg.

Kravet om **sirkulærøkonomi** oppfylles ved at Vardar følger utviklingen på feltet tett i nært samarbeid med sine EPC-partnere.

Utbygging av takmonterte anlegg har ingen kjent påvirkning **på biologisk mangfold eller økosystemer**. Dersom Vardar bygger ut bakkemonterte solkraftanlegg, vil det gjennomføres konsekvensutredninger.

FJERNVARMEPRODUKSJON OG -DISTRIBUSJON – TROLIG TAKSONOMITILPASSET

Vurdering vesentlig bidrag

Vardars fjernvarmeproduksjon drives i hovedsak med biomasse og bioolje (ca. 98 prosent), mens elektrisitet og fossil olje står for resten. Denne miksen av energikilder gjør vurderingene rundt fjernvarme uklare, og Vardar jobber for å få et mer tydelig bilde av hvordan fjernvarme skal behandles. Dette er en type problemstilling som påvirker flere norske fjernvarmeaktører.

Taksonomiregelverket skiller mellom distribusjon og produksjon av fjernvarme. Det gjør ikke Vardar, verken i sin virksomhet eller i regnskapet. Fjernvarmenettet er knyttet opp mot Vardars anlegg, som bruker betydelig mer enn grensen på 50 prosent fornybar energi. Fjernvarme oppfyller kravet til vesentlig bidrag.

Vurdering av vesentlig skade

For fjernvarmeproduksjon er vurderingen knyttet til å ikke føre til vesentlig skade, relevant for områdene **klimatilpasning, vann- og havressurser, forurensning, samt biologisk mangfold og økosystemer**. Det er ikke DNSH-kriterier for fjernvarmeproduksjon knyttet til sirkulær økonomi.

Det er usikkerhet knyttet til kriteriene som er satt for forurensning, som baserer seg på BAT- (Best Available Technology) krav. Vurdering av øvrige kriterier er at Vardar oppfyller disse kravene, eller relativt enkelt vil oppfylle de.

For distribusjon av fjernvarme er vurderingen knyttet til å ikke være/føre til vesentlig skade relevant for områdene **klimatilpasning, vann- og havressurser, forurensning, samt biologisk mangfold og økosystemer**.

Vardars aktivitet knyttet til produksjon og distribusjon er omfattet av taksonomien, og i stor grad tilpasset taksonomien. Vardar rapporterer omsetning fra fjernvarme samlet.

TAKSONOMI

		Omsetning				Driftskostnad				Investeringer			
		2024		2023		2024		2023		2024		2023	
Kode	Økonomisk aktivitet	NOK mill.	%	NOK mill.	%	NOK mill.	%	NOK mill.	%	NOK mill.	%	NOK mill.	%
Total: Omsetning Driftskostnad Investeringer (A1, A2, B)		455 212	100%	573 762	100%	219 966	100%	305 477	100%	244 230	100%	39 281	100%
Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A1)		450 266	99%	571 044	99,5 %	217 384	99%	302 894	99%	241 648	99%	38 338	98%
Vesentlig bidrag	CCM 4.15 Fjernvarme*	62 319	14%	70 247	12%	67 998	31%	67 795	22%	24 046	10%	25 036	64%
Begrensning av klimaendringer	CCM 4.5 Produksjon av elektrisitet fra vannkraft	341 574	75%	443 005	77%	97 018	44%	188 922	62%	18 339	8%	8 571	22%
	CCM 4.3 Produksjon av elektrisitet fra vindkraft	46 127	10%	57 792	10%	49 466	22%	45 611	15%	170 255	70%	125	0%
	CCM 4.1 Produksjon av elektrisitet fra solkraft (PV)	246	0%	-	0%	2 903	1%	567	0%	29 008	12%	4 606	12%
Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (A2)		-	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%
Aktiviteter omfattet av taksonomien (A1 + A2)		450 266	99%	571 044	99,5 %	217 384	99%	302 894	99%	241 648	99%	38 338	98%
Aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien (B)		4 946	1%	2 718	0,5 %	2 582	1%	2 582	0,8 %	2 582	1%	943	2%

*Vardars aktiviteter i fjernvarmevirksomheten, inkluderer salg av energi og distribusjon.

/ E1 KLIMAENDRINGER

Fornybar energiproduksjon er et viktig bidrag for å redusere klimagassutslipp. Uten økt utbygging av fornybar energi vil vi ikke kunne oppnå våre klimaforpliktelser.

Vi vil se store endringer i omgivelsene våre i dette århundret, som følge av menneskeskapte klimaendringer. Hvor store de fysiske endringene blir, avhenger av hvor godt vi lykkes med å redusere klimagassutslippene globalt.

Vardars virksomhet og portefølje av industrielle investeringer er bygget på kommersialisering av naturressurser. Endringer i klimaet kan påvirke naturforutsetningene Vardar lever av, og dermed Vardars virksomhet. Klimaendringene kan også påvirke behovene hos Vardars kunder og markedet til Vardars leverandører.

Klimaendringer er det mest vesentlige bærekrafttemaet for Vardar, og er tett integrert i vår forretningsmodell. Vi investerer i fornybar energi og bidrar til det grønne skiftet - i tråd med målene i Parisavtalen.

Vardar har vurdert klimaendringer, inkludert klimatilpasning, klimatilpasning som skal begrense klimaendringer og energi som vesentlig for selskapet.

Vardar har ikke utviklet en omstillingsplan, og det er ikke fastsatt noen dato for når det skal foreligge.

PÅVIRKNINGER, MULIGHETER OG RISIKO

BAKGRUNN FOR VÅRE VURDERINGER

Vardar har i flere år arbeidet med å kartlegge sin påvirkning på klima, og selskapets finansielle eksponering mot klima – både fysisk og omstillingsrisiko.

I arbeidet med å forberede Vardar til rapportering iht. taksonomien har selskapet gjennomført en lokasjonsbasert fysisk klimarisikoanalyse av vindkraftverkene til Vardar Vind AB i Skåne, Sverige, og Mehuken vindkraftverk i Kinn Kommune, Vestland Fylke. Klimarisikovurderingene for Mehuken bygger på prognoser fra Norsk klimaservicesenter for Vestland fylke. For anleggene i Skåne bygger analysen på prognoser fra SMHI og rapporten Fremtidsklimaet i Skåne Län (RCP 4.5).

Disse to analysene gir oss en dypere forståelse for vår fysiske eksponering.

Konklusjonen for Mehuken er at vindparken er godt rustet for å takle klimautfordringer. Den har installert teknisk utstyr som i stor grad reduserer konsekvensene av økt nedbør, ising og salting. Både tekniske og ikke-tekniske løsninger er allerede implementert, og det er implementert rutiner for å gjennomgå disse løsningene etter hvert som man innhenter økt kunnskap om endret klima. Adkomstveien til parken sammen med tørke (lyngbrann) er det enkeltelementet i parken som har en betydelig økt klimarisiko. Her vil vi som eier aktivt følge opp og vurdere om det er behov for ytterligere tiltak i årene fremover.

Vindparkene i Sverige er også godt rustet for å håndtere klimautfordringer. De er lokalisert på et stabilt jordlag. De største risikoene som er identifisert er i tilknytning til stormer, slik som lyn og hagl som kan skade turbinene og der reparasjoner ofte tar lengre tid. Både tekniske og ikke-tekniske løsninger er allerede på plass for å sikre robust drift, og det er etablert rutiner for å gjennomgå disse løsningene etter hvert som man innhenter økt kunnskap om endret klima.

Knyttet til vår risiko på konsernnivå har vi benyttet prognoser fra Norsk klimaservicesenter for Norge, og fylkene Vardar har eksponering i. Vi har gjennomgått klimarisikovurderinger som er utført av Hafslund i tilknytning til vannkraftverkene Usta og Nes. I tillegg har vi brukt en studie gjennomført av NVE for å

Utenfor inngangen til Usta kraftverk under flommen Hans i august 2023.

kartlegge hvordan vår vannkraftproduksjon kan påvirkes av endret nedbørsmønster i Norge.

Overordnet kan klimaendringer i Norge og Sverige føre til økte temperaturer gjennom året, med høyere vintertemperaturer. Antall dager med svært lave temperaturer er forventet å falle, og antall dager med ekstreme sommertemperaturer vil trolig øke, noe som også vil medføre perioder med tørke. Det er forventet økt nedbør, både i omfang og intensitet. Det er antatt at vindressursene vil holde seg relativt stabile, men det er økt risiko for stormer. Dette klimaet kan føre til flere skogbranner. Havnivået vil også kunne stige.

Det politiske landskapet, som sterkt påvirker muligheter og risiko knyttet til omstilling, er mer usikkert enn tidligere år. På et globalt, europeisk og norsk nivå har diskusjonen om bærekraft generelt, herunder klima og energiomstillingen, endret karakter. Sikkerhetspolitikk, konkurransekraft og handelspolitikk har fått betydelig mer oppmerksomhet, delvis på bekostning av klima og energiomstilling. Dette har dog ikke endret våre grunnsyn på muligheter og risiko knyttet til omstillingsrisiko.

Vår overordnede vurdering er at konsernet er eksponert for klimarisiko. Vi utvikler gradvis vår forståelse av risikobildet, og tilpasser selskapet i henhold til behov. Klimarisikoen ses også på som en mulighet, da det det ligger store muligheter for Vardar i den grønne omstillingen. Vi er bevisst den fysiske risikoen vår virksomhet er eksponert mot, og vil alene og sammen med våre partnere gjøre tiltak der det er nødvendig.

PÅVIRKNINGER

Positiv påvirkning – begrenser klimaendringer Vardar produserer energi med svært lave utslipp, langt under det europeiske snittet per energienhet. Gjennom egen og deleid energiproduksjon bidrar vi til å redusere de samlede utslippene

fra norsk og europeisk energiproduksjon. Vardar er også eier i en rekke selskaper som utvikler tjenester og løsninger som bidrar til direkte kutt av klimagassutslipp, som karbonfangst, biokull og batterier.

Positiv påvirkning – bidrar til klimatilpasning

Vardar har positiv påvirkning på klimatilpasning i form av flomdemping i segmentet Vannkraft og Å Energi, som er en av Norges største vannkraftprodusenter.

Positiv påvirkning – fornybar energiproduksjon

Vardar og selskapene Vardar eier bidrar til å dekke den økende etterspørselen etter ren energi i Norge og Europa, og har en positiv påvirkning på energitilgang.

Negativ påvirkning – klimagassutslipp

Utvikling av nye prosjekter, og vedlikehold av våre anlegg medfører utslipp fra produksjon av materialer og komponenter, transport og anleggsvirksomhet. I tillegg bidrar det til arealbruksendringer, som har en negativ påvirkning på klima.

MULIGHETER

Muligheter – grønn omstilling

Det som har størst påvirkning for Vardar på kort og mellomlang sikt er regulatoriske forhold. Endringer i energibransjens rammebetingelser, som følge av klimapolitikken, har allerede fått store utslag for vår aktivitet. Det gjelder både direkte støtte til utbygging av ny fornybar energi i Norge og Europa de siste 15 årene, og indirekte gjennom innstramningen i EUs kvotehandel, som har gitt økte kraftpriser. Vi forventer fortsatt sterk politisk støtte knyttet til utvikling av ny fornybar energiproduksjon, men det er stor usikkerhet til utforming av fremtidige rammevilkår både nasjonalt og lokalt. I sum forventer Vardar allikevel at den politiske utviklingen vil fortsette å bidra positivt til vår virksomhet.

Vi forventer en stadig økende elektrifisering av det norske og europeiske markedet som følge av klimapolitikk, og også teknologisk utvikling innen batteriteknologi.

Vardar har ikke beregnet økonomisk virkning knyttet til mulighetene. Kompleksiteten er høy, og påvirker oss og markedene vi er eksponert mot på mange måter.

Muligheter – økt vannkraftproduksjon

Vardar har en stor eksponering mot vannkraftproduksjon gjennom eierskap i kraftverkene Usta og Nes i Hallingdal, og eierposisjon i Å Energi. Kraftverkene Usta og Nes er lokalisert i Uste- og Hallingdalsvassdraget. Vardar har ikke foretatt en simulering av hvordan den hydrologiske situasjonen i vassdragene vil påvirkes, men i 2017 gjennomførte NVE en simulering av hvordan klimaendringene vil påvirke Glommavassdraget (Klimaendringer i Glommavassdraget - Påvirkning på kraftverk og produksjonssystemet).

Resultatene fra denne analysen gir etter vår oppfatning en god pekepinn på hvordan Uste- og Hallingdalsvassdraget kan utvikle seg fremover.

Sentrale funn fra analysen:

- Mindre sesongvariasjoner i tilsiget
- Utnyttelsesgraden øker
- Elvekraftverkene har størst potensial for produksjonsøkning
- Magasiner tappes mindre ned i våtår, men i tørrår vil de fortsatt behøves for å jevne ut kraftproduksjon

For vassdraget samlet sett anslår NVE en produksjonsøkning på rett under 5 prosent i perioden 2031-2060 og rundt 7 prosent i perioden 2071-2100 sammenlignet med perioden 1981-2010.

I Østerdalen anslår de en økning på over 10 prosent i perioden 2071-2100.

I tillegg kommer majoriteten av produksjonsøkningen på en tid av året med høye priser - vintermånedene. Dette fordi en mindre andel av nedbøren kommer som snø. Som følge av dette vil også flomtapet bli mindre enn det har vært i perioden 1981-2010.

For Vardar betyr dette at kraftproduksjonen fra Usta og Nes kraftverk kan øke med mellom 5 og 10 prosent over en femtiårs periode, noe som betyr om lag 33-67 GWh ekstra årlig produksjon. Verdien av den produksjonen avhenger av oppnådd kraftpris, men som illustrasjon vil en oppnådd kraftpris på 50 øre kWh bety en økt driftsinntekt før skatt på mellom 17 og 34 millioner kroner per år.

RISIKO

Risiko (akutt) – ekstremvær

Vi eier fysisk infrastruktur som er eksponert mot endringer i klima. Analysene av våre vindparker viser at anleggene er godt rustet, men at vi har en eksponering. Hafslund drifter våre vannkraftverk, og har gjennomført tilsvarende analyser. I august 2023 ble Østlandet rammet av ekstremværet Hans, med store nedbørmengder.

Vardar ble påvirket direkte gjennom egne vannkraftverk og fjernvarmevirksomhet, i tillegg til indirekte via Å Energi. Ingen av våre fysiske aktiva ble skadet under flommen. Allikevel var vi relativt nære å bli utsatt for skader. I Usta kraftverk ble en vanninntrenging oppdaget og avverget natt til tirsdag 8. august. Hafslund drifter dette kraftverket, og deres mannskap bygde en dam i løpet av natten som avverget at det kom vann inn i selve kraftstasjonen. Vardar har fulgt opp hendelsen i etterkant. Hendelsen er en illustrasjon på hvordan ekstremt vær kan påvirke våre aktiva. Vi jobber systematisk med å forstå og redusere risikoen.

Ekstremvær kan gi seg utslag finansielt gjennom økte investeringskostnader, økte driftskostnader, nedetid og tapt inntekt, samt økte forsikringspremier.

Risiko (kronisk) – endret klima

Utviklingstrekk i fremtidens klima for Norge er høyere temperaturer, mer nedbør og større variasjon i vær. Det gir utslag i vår energiproduksjon, i energimarkedene, og kan påvirke etterspørsel etter energi. Dette kan gi mange finansielle utslag for Vardar, for eksempel gjennom endringer i energimarkedene som påvirker vår inntjening, nye produksjonsmønstre, eller redusert etterspørsel etter fjernvarme. Globalt vil klimaendringer kunne påvirke selskapets leverandørkjeder, og potensielt øke våre kostnader.

Risiko – omstilling

Vardars posisjon er at klimaomstilling totalt sett er en stor mulighet for selskapet. Vår virksomhet, og de selskapene vi eier, bringer oss nærmere et samfunn i tråd med Parisavtalen. Samtidig er vår virksomhet svært eksponert mot endringer i rammebetingelser. Svekket klimapolitikk, inngripende tiltak i energimarkedene og endrede politiske prioriteringer med mer, vil kunne få stor finansiell betydning for Vardar. For eksempel kan den foreslåtte «Norgesprisen» på strøm gi negative utslag for vår fjernvarmevirksomhet, og markedet for solkraft i privatmarkedet som vi er delvis eksponert mot gjennom Solcellespesialisten.

Vi er også eksponert mot et energimarked som er i omstilling, med en stadig høyere andel ikke-regulerbar kraft som vind- og solkraft. Det fører til et mer volatilt marked. Isolert sett øker dette verdien av regulerbar produksjon, og svekker verdien av uregulerbar produksjon.

Vardar følger utvikling av norske og europeiske rammevilkår innen energisektoren.

STRATEGI / STYRINGSdokumenter FOR KLIMA

Vardars visjon er utvikling av verdier gjennom aktivt eierskap.

Vår misjon danner grunnlaget for alle investeringer vi gjør;

Vardar skal bidra til å øke tilgangen på fornybar energi og bidra til bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp.

Selskapet har detaljerte strategiplaner som bygger opp under denne visjonen og våre mål.

TILTAK

Det viktigste enkelttiltaket Vardar har gjennomført for å kutte sine egne utslipp i 2024 er å klargjøre fjernvarmeproduksjonen for bruk av biodiesel. Frem til nå er det benyttet fossil olje til spisslast, dette endres nå til HVO, som er et biodrivstoff med egenskaper som diesel.

Oppgraderingen innebærer at en ny beredskapstank er montert og fylt med frostsikret (-32 C) vinterdiesel. Dette er gjort med gjenbruk av en dieseltank vi har brukt til oljekontainer. Denne skal kun brukes i beredskap hvis biodiesel ikke fungerer.

Det er etablert et snøsmelteanlegg (basert på energi fra kjøleleveranser) over den nedgravde tanken med HVO som sikrer et frostsikkert miljø. Etter ombygging vil all energi fra Hvervenmoen forsynes med fornybare kilder, og vi vil kun ha et «passivt» fossilt beredskapslager. Utslipp fra oljefyring i Vardar Varme er Vardars største utslipp i kategorien scope 1, og omleggingen vil kutte tilnærmet alle utslipp i denne kategorien. Vardar Varme har montert et ekstra ventilsett på en del av fjernvarmenettet som følge av ekstremværet Hans. Det gir muligheter til å stenge av en seksjon av nettet som er utsatt ved flom.

MÅL KNYTTET TIL BEGRENSNING OG TILPASNING AV KLIMAENDRINGER

Utslippene til Vardar, og selskapets tilknyttede virksomheter skal reduseres. Vardars egen virksomhet, definert som Vardar AS og Vardars heleide selskaper, skal bli klimanøytrale, og Vardars innkjøp av energi til egen virksomhet skal bli klimanøytral. Vardar skal på sikt nå netto null utslipp i scope 1, scope 2 og redusere utslipp i scope 3 til et minimum. Dette vil over tid kreve store endringer i selskapets egne innkjøp og i selskapene der Vardar er hel- eller deleier.

Vardar vil utarbeide en overgangsplan og utvikle detaljerte mål for klimagassreduksjoner år for år. Vardar utvikler sin klimagassrapportering, og vurderer å endre omfanget av hva selskapet rapporterer på, dette omfatter særlig investeringer (scope 3). Dette kan igjen påvirke Vardars arbeid med å etablere konkrete mål for fremtidige klimagassutslipp. Vardar anser selskapets nåværende klimamål som utfordrende, men gjennomførbare.

ENERGIPRODUKSJON

Vardars misjon er å bidra til å øke tilgangen på fornybar energi, og bidra til bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp. Gjennom fornybar energiproduksjon fra vann, vind, sol og biomasse bidrar Vardar til et samfunn med lavere utslipp.

Vårt mål er å øke produksjonen innenfor vannkraft, vindkraft, solkraft og bioenergi. For å klare dette er vi, og selskapene vi eier, avhengig av nasjonale og lokale rammevilkår som støtter opp om økt fornybar energiproduksjon. Dette er den store barrieren for å realisere selskapets mål.

I Norge har det vært stans i konsesjonsbehandling av vindkraft, noe som har satt en stopper for videre utvikling av Vardars muligheter. Selv om det nå er åpnet opp igjen, er det krevende å få lokal støtte. Det er også begrensede muligheter innen vannkraft. Bioenergi er et område med større handlingsrom

der Vardar utforsker flere muligheter, spesielt ved å øke produksjonen i eksisterende anlegg gjennom leveranser til industri i Treklyngen Industripark. Solkraft er et viktig vekstområde, hvor det er potensial til å utvikle prosjekter på store næringsbygg og egne parker. Å Energi har ambisjoner om å investere opp mot 10 milliarder kroner i vannkraftproduksjon de neste 10 årene, og har ambisjoner innen havvind og sol. Å Energi er også fjernvarmeprodusent.

Vardar har gjennom sin investering i Sunly bidratt til økt fornybar energiproduksjon i de baltiske landene og Polen. I disse landene har det vært et sterkt ønske fra sentrale myndigheter om å utvikle mer fornybar energiproduksjon, og det skaper vekstmuligheter som gir oss muligheter til å gi et positivt bidrag.

I Sverige har Vardar i 2024 kjøpt vindkraftparken Västraby, som ligger ved siden av vår eksisterende vindpark Røgle.

Vi har bygget og satt i drift 7 nye solkraftanlegg med en samlet effekt på 3,9 MW. I tillegg er det kontrahert 6 MW som bygges første halvår 2025. Vardar har også inngått en avtale med en grunneier om et mindre bakkemontert anlegg på 3,5 MW.

Vardars andel (GWh)	2021	2022	2023	2024
Vannkraft	1 830	1 374*	2 088	2 333
Vindkraft	83	98	86	130
Bioenergi	61	56	62	61
Solkraft	3	5	11	22

*Fra 2022 rapporteres Vardars andel i Å Energi for 1 måned, og 11 måneder i Glitre Energi. Fra 2023 Å Energi, før 2022 Glitre Energi.

KLIMAGASSUTSLIPP

Vi kartlegger våre utslipp gjennom bruk av verktøyet Klimakost. Utslippsberegningene er basert på aktivitetsdata, og regnskapstall. Dette er femte året selskapet fører et utslippsregnskap, men vår rapportering er fortsatt under utvikling.

Omfanget av klimagassrapporteringen er Vardars hovedkontor, Vardar Varme, Vardar Sol, Vardar Vind og Vardar Vannkraft. Vi rapporterer ikke klimagassutslipp for våre investeringer i deleide selskaper.

I 2024 var våre samlede utslipp 1 635 tonn CO₂e. Vi hadde 127 tonn CO₂e utslipp i kategori scope 1. Scope 1 er Vardars direkte utslipp, som forbrenning av fossil energi, eller utslipp fra vår bilpark. Våre scope 1-utslipp kommer i hovedsak fra forbrenning av olje i Vardar Varme.

Utslippene våre har økt i år som følge av et høyere oljeforbruk, men de vil falle fremover. Vardar Varmes investering i anlegg for å kunne benytte biodrivstoff vil bidra til store kutt i våre utslipp. Vi har også kraftig redusert antall fossile biler i bilparken. Med en bilpark som snart er 100 prosent elektrisk,

og et system klargjort for å benytte biodiesel i Vardar Varmes anlegg, forventer vi at våre scope 1 utslipp vil være nær null i årene fremover.

Scope 2-utslippene våre, som gir et bilde av klimagassutslippet tilknyttet vårt energiforbruk, har økt i 2024. Vårt samlede elektrisitetsforbruk var 8,65 GWh, hvorav 8,3 GWh stammer fra Vardar Varmes virksomhet. Av dette var nesten 6 GWh benyttet til produksjon av varme og kjøling, da varmevirksomheten har stor fleksibilitet og kan benytte ulike energikilder. Basert på satsene til Klimakost gir det et lokasjonsbasert klimagassutslipp på rett under 390 tonn CO₂e. Vi rapporterer ikke markedsbaserte klimagassutslipp for scope 2, og Vardar kjøper ikke opprinnelsesgarantier.

Scope 3-utslippene våre har også økt i 2024. For scope 3 er det stor usikkerhet knyttet til hva de faktiske utslippene er. Våre utslipp er estimert til 1 118 tonn CO₂e i 2024. Disse utslippene kommer fra våre innkjøp og vår avfallshåndtering. De store kategoriene er innkjøp av flis til fjernvarmevirksomheten, og drift og vedlikehold av våre vindkraft og vannkraftanlegg. For beregning av utslipp fra innkjøp av flis, bruker vi faktorer utviklet på vegne av Norsk Fjernvarme. For beregning av utslipp knyttet til alle andre kategorier i scope 3 bruker vi faktorer utviklet av Klimakost.

Utslipptet på 1 635 tonn CO₂e gir en utslippsintensitet på 3,6 tonn CO₂e per million målt mot omsetning på 449,4 millioner kroner, som representerer den delen av virksomheten som er omfattet i dette klimaregnskapet.

Det er Klimakost som gjør justeringer av omregningsfaktorene fra år til år. For eksempel har Vardar ikke kontroll over om inflasjonsjusteringene som gjøres tilsvarer det prisbildet Vardar møter i sitt marked. Dersom Vardar møter en prisøkning på 5 prosent i en viktig kategori, men Klimakost bare justerer ned utslippsintensiteten med 2,5 prosent vil

Vardars utslipp øke med 2,5 prosent selv om forbruket holdes stabilt. Metoden vil heller ikke ta høyde for om det er gjort bevisste valg og kjøpt inn materiell/tjenester med lavere klima- og miljøavtrykk.

Utarbeidelsen av klimaregnskapet er ingen eksakt vitenskap. Vardar benytter resultatet til å avdekke hvor de største utslippene fra vår forretningsdrift er, for så å jobbe videre med å kunne redusere utslippene der det er mulig.

UTSLIPP PER KATEGORI SCOPE 3

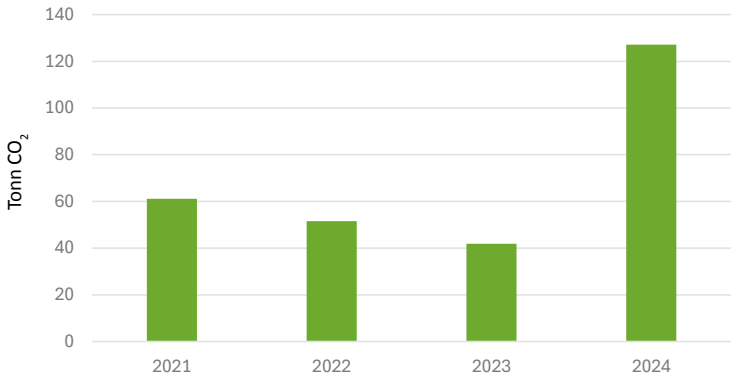
Bygg	6
Transport og reise	55
Tjenestekjøp	96
Avfall	227
Varekjøp	417

UTVIKLING I KLIMAGASSUTSLIPP

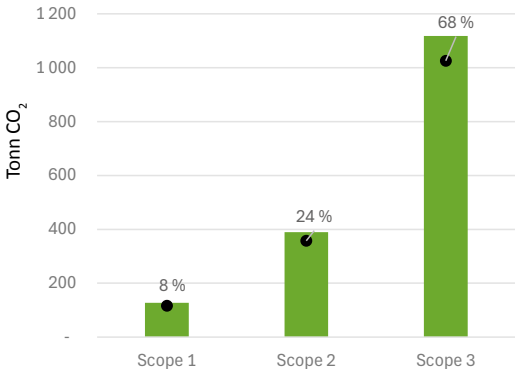
Kategori	2022	2023	2024	Prosentvis endring mot 2023	Absolutt endring
Scope 1	52	42	127	67 %	85
Scope 2	33	75	390	81 %	315
Scope 3	547	801	1 118	28 %	318
Totalt	631	917	1 635	44 %	718

* Utslippsintensitet i kraftproduksjon er justert opp
** Vi har utvidet rapporteringen, år for år ikke sammenlignbare
*** Endring skyldes utvidelse av scope 3 rapportering

DIREKTE UTSLIPP VARDAR (SCOPE 1)

KLIMAGASSUTSLIPP VARDAR 2024

/ E2 – FORURENSNING

Forurensning er ansett som et vesentlig tema, inkludert de tre undertemaene forurensning av luft, vann og grunn; kjemikaliebruk og mikroplast.

METODE FOR KARTLEGGING

For å kartlegge forurensning, er det sett på driften i de ulike segmentene bioenergi, vind-, vann- og solkraft. Arbeidet er gjort ved bruk av konsulentfirmaet Stakeholder og av fagansvarlige i Vardar basert på deres operative erfaringer og data for håndtering av farlig avfall, i tillegg til forurensningstillatelse gitt til Vardar Varme - den juridiske eieren av bioenergisegmentet.

FORURENSNING AV LUFT, VANN OG GRUNN

Når det gjelder forurensning av luft, vann og grunn, er det innen bioenergi Vardar selv har størst påvirkning. Fra produksjon av fjernvarme er det utslipp til luft. Utslippene er små i regional og nasjonal forstand, men de krever utslippstillatelse etter forurensningsloven. Det innebærer blant annet at Vardar Varme plikter å holde utslipp innenfor fastsatte grenser og rapportere utslipp til myndighetene. Vardar Varme har også utslipp til vann, der det er risiko for negativ påvirkning gjennom utslipp med for høye PH-verdier. I utslippstillatelsen til Vardar Varme er utslipp til vann regulert, men ikke ansett å medføre varig forringelse av vannforekomsten. Det er fare for negativ påvirkning gjennom deponering av bunn- og flyveaske, og det benyttes sertifiserte leverandører for forsvarlig håndtering av dette.

Vannkraft og vindkraft har også potensiale for negativ påvirkning dersom det forekommer ulykker, i tillegg til risiko for utslipp under anleggsarbeid.

Forurensning til luft, vann og grunn vurderes som relevant gjennom leverandørkjeden, der risikoen anses som størst under gruvedrift og utvinning av råmaterialer til Vardars

produksjonsmidler. Det kan blant annet være utslipp til luft, NOx og svevestøv fra transport av materialer i verdikjeden. Forurensning av luft, vann og grunn er ansett som en vesentlig finansiell risiko. Avgifter, innstramminger i tillatelser, eller myndighetspålagte fordyrende krav ovenfor spesielt Vardar Varme, vil ha en negativ finansiell konsekvens gjennom økte driftsutgifter og behov for investeringer i ny teknologi. Konsekvensene av dette scenarioet for konsernet anses som moderate.

KJEMIKALIEBRUK

Det brukes kjemikalier kategorisert som «substances of concern» i vindkraftsegmentet, og det antas at den samme eksponeringen gjelder for flere av våre deleide selskaper, og vår leverandørkjede. Hvor grensen går for å vurdere kjemikaliebruken som vesentlig er foreløpig uklart. Vardar har derfor valgt å inkludere temaet som vesentlig som en føre var-tilnærming.

MIKROPLAST

Vardar Varme kverner og lagrer returvirke. Dette kan forårsake utslipp av mikroplast. Det er ikke gjort målinger av omfanget. Det er også fare for utslipp av mikroplast ved legging av fjernvarmenettet.

Bladene på vindturbinene frigir små mengder mikroplast, og det er risiko for utslipp av mikroplast i leverandørkjeden under produksjon og transport. Vestas og Siemens Gamesa, to produsenter av vindturbiner, estimerer ut ifra generelle erfaringer at slitasjen fra turbinbladene utgjør inntil 150 gram per vindturbin per år, m.a.o. 50 g/blad/år ifølge NVE. Omfanget av vårt konkrete mikroplastutslipp er ikke beregnet. Terskelverdier som bør legges til grunn for å avgjøre om mikroplast er vesentlig, er ikke definert.

Da det er utslippspunkter for mikroplast fra vindkraft og kverning av returvirke, velger vi å anse dette som en negativ påvirkning.

STYRINGSdokumenter

Det er de ulike segmentene som har ansvar for styring og oppfølging av dette temaet. Under følger en beskrivelse av hvordan de jobber.

Vardar Varme har retningslinjer for hvordan utslippstillatelsen skal følges opp i daglig drift. Utslipp skal holdes innenfor kjente grenseverdier, og det er driftstekniker som har ansvar for og utfører driftsoptimalisering. Driftsleder har ansvar for å sørge for at rutinene etterleves og har myndighet til å stoppe anlegg dersom større avvik skulle inntreffe.

I retningslinjene beskrives de ulike praktiske tiltak som skal utføres som en reaksjon på overskridelse av grenseverdier for utslipp. Dette gjelder for eksempel støv, NOx og CO₂. Alle avvik og overskridelser rapporteres ihht. lovkrav.

For vindparkene er det utviklet styringsdokumenter for å sikre riktig håndtering dersom det skulle forekomme forurensning som for eksempel oljesøl fra vindturbinene. Dette inkluderer HMS, hvilke personer som kan bistå i håndteringen, utstyrbruk og andre relevante dokumenter for avfallshåndtering.

For vannkraft er det Hafslund som har ansvar for drift og vassdragsforvaltning, og har egne styringsdokumenter og prinsipper for miljøforvaltning. Vardar har ingen styringsdokumenter for forurensning utover de som er knyttet til spesifikke segmenter som nevnt.

TILTAK OG HÅNTERING AV FORURENSNING OG UTSLIPP

Retningslinjene beskriver de ulike praktiske tiltak som skal utføres som en reaksjon på overskridelse av grenseverdier for utslipp. Dette gjelder for eksempel støv, NOx og CO. Alle avvik og overskridelser rapporteres ihht. lovkrav.

Vardar er medlem av NOx-fondet som er næringslivets verktøy for å få ned utslippene av NOx, slik at Norge når sine forpliktelser. NOx-fondet finansierer tiltak som reduserer utslippene.

Det er ikke innført spesifikke tiltak knyttet til forurensning i Vardar i løpet av 2024. Det har ikke vært ulykker eller andre hendelser der det har vært behov for tiltak utover vanlige rutiner.

MÅL OG TALL

Vardar Varmer har grenseverdier for utslipp til luft og vann. Vardar Varmer overvåker løpende utslipp til luft, og rapporterer disse til myndighetene. Det er ikke satt andre mål knyttet til forurensning.

UTSLIPP TIL LUFT
VARDAR VARME 2024

Stoff	Mengde	Enhet
Kadmium	0,003	Kilo
Karbonmonoksid	2,55	Tonn
Dioksiner og furaner	0,029	Gram
Saltsyre	1,26	Tonn
Kvikksølv	0,1	Kilo
Partikkelutslipp til luft	7,4	Kilo
NOx	18,09	Tonn
Soveldioksid	0,63	Tonn

Beregninger basert på flis brent i 2024

Utslipp holdes innen gitte grenseverdier, og varierer med aktivitet og type energiform som benyttes.

ØVRIGE UTSLIPP
VARDAR SAMLET

Øvrige utslipp	Mengde
Substances of concern som er generert eller brukt	382,7 kg
Substances of concern sluppet ut	0 kg
Mikroplast	Ikke kjent
Utslipp til vann	Ikke kjent
Utslipp til grunn	Ikke kjent, antatt ikke relevant

Substances of concern basert på avfallstatistikk

E4 BIOLOGISK MANGFOLD
OG ØKOSYSTEMER
RESULTATER FRA
VESENTLIGHETSPROSESS

Vardar omdanner naturkrefter og ressurser til ren fornybar energi, og det kan ha påvirkning på naturen. Derfor er biologisk mangfold og økosystemer, samt undertemaene: direkte påvirkningsfaktorer for tap av biologisk mangfold; påvirkninger på arters tilstand; påvirkninger på økosystemers omfang og tilstand; og påvirkninger og avhengighet av økosystemtjenester ansett som vesentlige temaer for selskapet. Vurderingen er gjort basert på intern kompetanse fra hvert av Vardars segmenter med hensyn til de ulike anleggene, konsesjonsdokumenter og dialog med samarbeidspartnere. For kartlegging av nærhet til sensitiv natur har vi benyttet miljødirektoratets naturbasekart, og Reservatskartan fra Länsstyrelserna.

Negativ påvirkning fra vår aktivitet er nøye vurdert gjennom grundige konsesjonsprosesser hvor interessenter er bredt involvert. All vår virksomhet er ansett å ha en vesentlig større positiv påvirkning, enn de negative konsekvenser vi potensielt påfører naturen.

DIREKTE PÅVIRKNINGSFAKTORER
FOR TAP AV BIOLOGISK MANGFOLD

Vår energiproduksjon bidrar til klimagassreduksjoner og gir et positivt bidrag til naturen. Fra utbygging av energinfrastruktur, vår egen drift og verdikjede er det potensiell negativ påvirkning gjennom arealbruksendring.

PÅVIRKNING PÅ ARTERS TILSTAND

Vi vurderer vår påvirkning på økosystemer i, og i tilknytning til, vann som vesentlig. Påvirkning på vannføring kan potensielt føre til tap av biologisk mangfold. For vindkraft er det en mulig negativ påvirkning på fugleliv og andre dyrearter i områder i og ved vindparkene. Dette inkluderer utrydningstruede eller rødlistede arter.

PÅVIRKNINGER PÅ ØKOSYSTEMERS
OMFANG OG TILSTAND

Våre anlegg kan ha negative påvirkninger på økosystemer gjennom påvirkning på vannføring, og arealbruksendringer ved vann- og vindkraft, utbygging av fjernvarmenett og bakkemontert solkraftanlegg med tilhørende infrastruktur, og hogst av trær.

PÅVIRKNINGER OG AVHENGIGHET
AV ØKOSYSTEMTJENESTER

Økosystemtjenester er goder og tjenester vi får fra naturen. Det er fire hovedgrupper: Grunnleggende livsprosesser (f.eks fotosyntese og vannkretsløp), forsynende tjenester (f.eks mat og ferskvann), regulerende tjenester (f.eks regulering av klima og rensing av vann) og kulturelle tjenester (f.eks rekreasjon og estetikk). På et overordnet nivå er alle fire hovedkategoriene

relevante for Vardar. Vi har særlig påvirkning på kulturelle tjenester gjennom potensiell negativ visuell påvirkning fra sol- og vindkraft, og fra vannkraftens potensielle påvirkning på fritidsfiske. I tillegg er vi avhengige av forsynende tjenester gjennom vår varmevirksomhet som bruker biomasse i sin drift.

RISIKO OG BIOLOGISK MANGFOLD OG ØKOSYSTEMER

Det er finansiell risiko knyttet til biologisk mangfold og økosystemer for Vardar. Dette handler om risiko for innstramminger av regulatoriske forhold, eller avgifter, knyttet til bruk av natur. For Å Energi og vannkraftsegmentet vil det være en risiko ved revisjon av konsesjonsvilkår som medfører økt minstevannføring og dermed produksjonstap. For alle selskaper er det omdømmerisiko knyttet til den potensielt negative påvirkningen selskapene har på biologisk mangfold og økosystemer. For bioenergisegmentet er det risiko knyttet til strengere bærekraftkrav for biomasse, som kan bety redusert tilgang eller gi økte priser.

STYRINGSdokumenter

Vardar har ikke utviklet egne overordnede styringsdokumenter som handler om biologisk mangfold og økosystemer spesifikt. De viktigste styringsdokumentene er konsesjonstillatelser, som inneholder vilkår som må etterleves. Hvert virksomhetsområde følger opp sine konsesjonsforpliktelser.

VINDKRAFT

Det er Zephyr og Vardar Vind AB som er ansvarlige for drift av henholdsvis Mehuken og anleggene i Sverige. Det er stilt en rekke vilkår til utforming av anleggene, med tilhørende infrastruktur. Alt fra kabelstrekk, anleggsplaner, til farger på turbinene er regulert. I tillegg er det forpliktelser til å tilbakeføre arealene etter endt levetid. For de svenske anleggene kartlegges og rapporteres antall døde fugler funnet i vindparkene.

PRINSIPPER FOR GOD MILJØFORVALTNING

Hafslund skal forvalte og følge opp rettigheter og forpliktelser, eiendommer og anlegg, som en ansvarlig konsesjonær og regulant med langsiktig perspektiv.

Hafslund skal løpende ivareta sikkerheten ved vassdragsanleggene. Vi skal ha oversikt over damsikkerheten og sikre etterlevelse av damsikkerhetsforskriften.

Hafslund skal ha oppdatert kunnskap om miljøtilstanden i regulerte vassdrag og vannkraftens miljøpåvirkning.

Hafslund skal foreta helhetlige avveininger i alle beslutningsprosesser mellom hensynene til vassdrags-sikkerhet, miljø, allmennhetens behov og kraftproduksjon. Beslutninger og avbøtende tiltak skal tas på bakgrunn av tilgjengelig fakta, vitenskapelig grunnlag og oppdaterte kost-nytte vurderinger.

Hafslund skal løpende vurdere muligheter for å utvikle nye anlegg samt videreutvikle eksisterende anlegg og iverksette konsesjonsprosesser. Innen vilkårsrevisjoner, omgjøringer og konsesjonsbehandling skal krafttap reduseres og kraftgevinst optimaliseres innenfor gjeldende handlingsrom.

Hafslund skal gjennomføre prosjekter og driftsaktiviteter skånsomt og miljøvennlig for omgivelsene.

Hafslund skal vise åpenhet om status for vassdrags-sikkerheten og miljøtilstanden i regulerte vassdrag. Alvorlige avvik fra vår vassdragssikkerhets- og miljøstandard skal varsles uten opphold.

Hafslunds kompetanse innen vassdragsforvaltning og vassdragssikkerhet skal holdes oppdatert, og erfaringer utveksles med andre aktører i kraftbransjen.

VANNKRAFT

Det er Hafslund som er operatør for vannkraftverkene Usta og Nes. Hafslund har sin egen miljøpolicy, gjengitt i Vardars årsrapport for 2023. Det viktigste styringsdokumentet er dog konsesjonen. De nylig reviderte konsesjonsvilkårene har en rekke vilkår som det jobbes med å implementere. Det overordna målet er å redusere negative effekter på biologisk mangfold og økosystemet i og rundt vassdraget.

BIOENERGI OG SOLKRAFT

Solkraft i Vardar er på nåværende tidspunkt avgrenset til anlegg på næringsbygg, uten noen vesentlig påvirkning på biologisk mangfold og økosystemer. Bioenergi kan ha en negativ påvirkning knyttet til verdikjeden for biomasse, men selskapet har ingen styringsdokumenter knyttet til dette.

TILTAK OG HÅNDTERING AV BIOLOGISK MANGFOLD

ARBEID MED ARTSMANGFOLD I VINDKRAFT

Ved Røgle vindpark i Skåne er det siden 2016 blitt gjort ukentlige søk av døde fugler for å kartlegge kollisjoner mellom fugler og vindturbiner. Dette rapporteres til kommunen som er miljømyndighet. I 2024 er det funnet fire døde rovfugler, to rødglenster og to musvåker. Det ble også funnet fire andre fugler. Røgle vindpark ligger i et område med mye landbruksjord og mye fugler. Et viktig tiltak er å stanse turbinene i perioder når det pløyes, fordi annen fugl da spiser mark i nipløyde furer, og dermed tiltrekker seg rovfugl. Vardar har en deltidsansatt som gjør to inspeksjoner i hele vindparken hver uke. Fotografier av eventuelle døde fugler sendes til ornitolog for arts- og aldersbestemmelse. Alle døde rovfugl sendes inn til myndighetene. Vardar er opptatt av å følge utviklingen, og har ingen planer om å avslutte ordningen med å registrere død fugl, selv om myndighetskravet skulle bortfalle.

ARBEID MED ARTSMANGFOLD I VANNKRAFT

Når anlegget er i drift, skal det til enhver tid følge krav om regulering av høyeste og laveste vannstand og minstevannføring i berørte vassdrag.

For å kontrollere at artsmangfoldet i vassdraget opprettholdes, blir det hvert år gjennomført undersøkelser av bunndyr i vassdraget, som er viktig for rekrutteringsforhold for ørret i disse områdene. Den siste bunndyrundersøkelser i Hallingdalselva, fra Gol til Krøderen, ble gjort i oktober 2023 av Norconsult, og viste ved fem teststasjoner svært god tilstand, fire viste god tilstand og én viste moderat, grensende til god tilstand. Ingen viste dårlig eller svært dårlig tilstand.

I 2024 er det gjennomført et overvåkingsprogram for ungfisk i Hallingdalselva, resultatene er ventet i løpet av våen 2025. Det samme gjelder et annet fiskeprosjekt i området.

I forbindelse med revisjon av konsesjonsvilkårene for Usta-Nes, gitt i januar 2023, kom det nye krav til minstevannføring. Det er i 2024 gjort avtale med NVE om gjennomføring av de fysiske tiltakene for å oppfylle de nye kravene. Arbeidet omfatter fem prosjekter og det siste vil være ferdig i 2030.

MÅL

Vardar skal møte forpliktelsene i sine konsesjonstillatelser, og har ingen konkrete mål for dette temaet utover det.

TILKNYTNING TIL VIKTIGE ØKOSYSTEMER OG SÅRBARE ARTER

SEGMENT	ANLEGG	AKTIVITET	OMRÅDE	ANLEGG SOM ER NÆREVERNEDE/ SENSITIVE OMRÅDER	PÅVIRKNING/ AVHENGIGHETSFORHOLD	UTRYDNINGSTRUEDE ARTER
Bioenergi	Vardar Varme AS	Fjernvarme og kjøling	Hønefoss	Ja, flere områder	Avhengig av trevirke til varme Påvirkning på biologisk mangold ved hogst av skog Påvirkning på natur ved utbygging av fjernvarmenett	Nei
	Øvre Eiker Fjernvarme AS	Fjernvarme	Vestfossen	Ja, nær naturreservatet Fiskumvannet i Øvre Eiker		Nei
Vindkraft	Mehuken	Vindkraftproduksjon	Kinn kommune, Vestland	Ja, nær Movatna naturreservat	Avhengig av areal i drift og utbygging Påvirkning på fugleliv og andre dyrearter i området Visuell påvirkning - kultur	Ja, potensielt
	Kiaby	Vindkraftproduksjon	Kristianstad kommune, Sverige	Ja, flere områder		Ja, potensielt
	Västraby	Vindkraftproduksjon	Helsingborg, Sverige	Ja, flere områder		Ja, potensielt
	Rögle	Vindkraftproduksjon	Helsingborg, Sverige	Ja, flere områder		Ja, potensielt
Vannkraft	Usta	Vannkraftproduksjon	Hallingdal, Norge	Ja, flere områder	Påvirkning på vannføring Potensiell påvirkning på fisk, bunndyr, fugl, andre dyr som lever i og nært vassdrag Påvirkning fritidsfiske - kultur	Ja, potensielt
	Nes	Vannkraftproduksjon	Hallingdal, Norge	Ja, flere områder		Ja, potensielt
Solkraft	Vardar Sol AS	Bakkemonterte solparker – ikke bygget ut per 2024				
	Soldekke AS	Takmonterte solcelleanlegg	Sør- og Østlandet	Nei	Ingen kjent vesentlig påvirkning	Nei

/ E5 SIRKULÆR ØKONOMI

Sirkulær økonomi er et vesentlig tema for Vardar, herunder inngående ressurser, ressursbruk og avfall.

INNGÅENDE RESSURSER OG RESSURSBRUK

Segmentene vindkraft, vannkraft og solkraft har et svært lavt ressursforbruk i driftsfasen. I utviklingsfasen av anlegg er ressursbruken høy, men anleggene har lang levetid. Segmentet bioenergi har høy ressursbruk i driftsfasen, men benytter returvirke og annen biomasse av lavere kvalitet. Dette bidrar til god ressursutnyttelse. Lavt ressursforbruk i driftsfase, lang levetid og bruk av materialer som ikke kan brukes i andre prosesser utgjør en positiv påvirkning, mens ressursforbruk i utbygging og drift utgjør en negativ påvirkning.

AVFALL

Det er en positiv påvirkning i bioenergisegmentet gjennom å utnytte returvirke og flis som ikke kan brukes i andre prosesser. For vindkraft eksisterer det et annenhåndsmarked for brukte deler. Når det gjøres større oppgraderinger eller utskiftninger, selges deler videre, og der det er driftsmessig og økonomisk riktig benyttes brukt utstyr i våre anlegg. Vannkraftanleggene har svært lang levetid og lite avfallsproduksjon.

Vardar har en negativ påvirkning gjennom en høyere avfallsproduksjon i utbyggingsfasen. Under driftsfasen produseres det også avfall i form av bunn- og flyveaske fra bioenergi som må deponeres. Flyveaske kategoriseres som farlig avfall. Solkraft er den produksjonsteknologien med lavest ressursforbruk i driftsfase. Vannkraft og vindkraft har avfallsproduksjon fra drift, men det er relativt lite. Ved endt levetid er det per dags dato ingen kommersielle løsninger for resirkulering av vindmølleblader. Det samme gjelder for solceller.

STYRINGSdokumenter

Vardar har ingen overordnede styringsdokumenter som spesifikt tar for seg at selskapet skal bevege seg bort fra jomfruelige materialer. Indirekte inngår dette som en del av selskapets arbeid med å redusere klimagassutslipp og påvirkning på miljøet.

TILTAK

Avfallshåndtering i Bioenergisegmentet

Vardar Varme sorterer avfall i ulike containere som leveres videre til mottak. Produksjonsavfall, herunder flyveaske og slagg, leveres til godkjent mottak for denne type avfall, og mengden rapporteres årlig til myndighetene. Avvik rapporteres i et eget system.

Avfallshåndtering i vindkraft

I henhold til svensk regelverk (Avfallsförordningen 2020:614) er det selskapet som har ansvar for service i vindparkene som er definert som «avfallsprodusent» og som vil være ansvarlig for all håndtering og rapportering knyttet til avfallshåndteringen til tilsynsmyndighetene. Regelverket stiller strenge krav til sortering, gjenvinning og rapportering. For våre vindparker har turbinleverandørene (avfallsprodusentene) avtaler med sertifisert avfallsselskap. Turbinleverandørene har egne containere og miljøskap i vindparkene hvor de samler opp og sorterer alt avfall, både farlig og ikke-farlig avfall. Alle som transporterer farlig avfall, må ha tillatelse for dette fra tilsynsmyndighet. Det er Vardar som vindkrafteier sitt ansvar å se til at avfallshåndteringen utføres på en god måte, i henhold til Internkontrollforskriften.

Avfallshåndtering i vannkraft

Alt avfall fra vannkraftanleggene i Usta og Nes leveres til godkjente mottak. Det er ett felles for Hallingdal (ValHal på Kleivi i Ål). I forbindelse med prosjekter opprettes det egne avfallsplaner. Hafslund er ansvarlig for organisering og tilsyn.

MÅL

Vardar har mål om utslippsreduksjon i scope 3, oppnåelse av dette krever god avfallshåndtering samt å redusere bruk av jomfruelige materialer. Slik markedet er nå, vil drift og utvikling av vår virksomhet kreve bruk av ressurser. Gjennom god drift og vedlikehold, samt valg av solide utbyggingsløsninger, sikrer vi lang levetid for alle våre anlegg. Vardar har ingen spesifikke mål knyttet til temaet utover dette.

OM RESSURSBRUK OG AVFALL

Den største ressursbruken foregår i Vardar Varme, hvor biomasse omdannes til energi. I 2024 brukte Vardar Varme 7 140 kilo med jomfruelig biomasse, og 15 000 tonn returvirke. Returvirke som brukes er avfall, som ikke egnet til videre materialgjenvinning. I 2024 er det klargjort for bruk av biodiesel til spisslast i anlegget, og kan dermed avslutte bruk av fossil diesel.

Forbrenning av biomasse medfører askeproduksjon, som må deponeres. I 2024 har Vardar Varme deponert 340 tonn bunnaske og 164,7 tonn flyveaske. Flyveaske er kategorisert som farlig avfall.

Vardar Vind AB får detaljerte rapporter fra avfallshåndtering på sine anlegg. I 2024 er det håndtert 218 kg med farlig avfall i ulike kategorier.

Ellers medfører utbygging av solkraftanlegg stort ressurspådrag, men her har Vardar i 2024 ikke en konkret oversikt over forbruket.

Avfallsmengder og ressursforbruk ovenfor er basert på faktiske rapporterte tall.

/ EGNE ANSATTE

Hensyn til mennesker er en del av Vardars fem bærekraftsprinsipper og bærekraftsstrategi. Vardars hovedkontor er Miljøfyrtårnsertifisert, og følger sertifiseringskrav for godt arbeidsmiljø. At Vardar er et lønnsomt selskap som møter sine mål og produksjon og investering i fornybar energi, vil ha en videre positiv effekt på de ansatte.

I vesentlighetsanalysen som ble gjennomført i 2024, ble arbeidsforhold, lik behandling, muligheter for alle og privatliv funnet som de vesentlige temaene innen det overordnede temaet «Egne ansatte». Et godt arbeidsmiljø for Vardars ansatte er helt sentralt for å skape gode resultater, ta gode valg og sikre en bærekraftig utvikling av selskapet. Flere grupper av ansatte var deltakende gjennom møter og workshops under vesentlighetsvurderingen, og bidro med innsikt til hva slags type risiko ansatte kan være utsatt for.

Vardars ansatte er fordelt mellom administrative og operative roller. Det er primært operative ansatte i Vardar Varme, og i hovedsak administrative ansatte i resten av konsernet.

BESKRIVELSE AV VÅRE VESENTLIGE TEMAER KNYTTET TIL EGNE ANSATTE:

ARBEIDSFORHOLD

Det er svært lav turnover og lavt sykefravær. Basert på sykefravær, turnover og innspill fra ansatte er det vurdert som sannsynlig at Vardar har en positiv påvirkning på de ansattes arbeidsforhold.

Enkelte ansatte er utsatt for potensiell negativ påvirkning gjennom HMS-risiko i sitt arbeid, spesielt i Vardar Varme, men også i Vardar Vind. Vardar jobber grundig med å redusere HMS-

Bjørn, Morten, Hanne og Bent lokalisert på Drammenskontoret.

risiko, og vurderer den som lav grunnet gode HMS-rutiner. I tillegg støtter Vardar seg på strenge nasjonale krav og regler for arbeidsmiljø med sterke innslag av interesseorganisasjoner som ivaretar ansattes interesser.

Dersom arbeidsforholdene skulle forverres vesentlig, og de ansatte ikke skulle oppleve at det er ordnede arbeidsforhold vil trolig turnover øke, med potensielt tap av kompetanse. Dette er ansett som en finansiell risiko for Vardar.

Gode arbeidsforhold i Vardar er en konkurransefordel og kan sikre Vardar gode, kompetente ansatte som ønsker å bli lenge i selskapet. Dette er vurdert å være en finansiell mulighet.

LIK BEHANDLING OG MULIGHETER FOR ALLE

Det er krav i norsk lov og tydelige normer i norsk arbeidsliv for lik behandling og muligheter for alle ansatte. Vardar har en god kjønnsbalanse i ledelsen og tilrettelegger for ansatte med ulike behov.

Fokus på likestilling, lik behandling og mangfold er en mulighet for Vardar, for å sikre best mulig kompetanse, at ansatte vil bli værende lenge, og får yte så godt som mulig.

I tillegg er det en finansiell mulighet å sikre oppdatert god kompetanse innen hver sektor, for en lønnsom og sikker drift. Dette er tilknyttet spesielt opplæring og kompetanseheving.

PRIVATLIV

Et potensielt brudd på bestemmelser om privatliv, som enten skyldes feil eller villet handling kan ha en negativ påvirkning på ansatte i Vardar. Vardar har rutiner for behandling av personsensitiv informasjon, og anser risikoen for feil som lav. Allikevel er konsekvensen for de ansatte av et potensielt brudd så stort at Vardar har valgt å inkludere dette som et vesentlig tema.

VÅRE LEVEREGLER

Vardars styre har vedtatt leveregler som gjelder for alle i Vardar-konsernet, inkludert innleid personell, rådgivere og andre som handler på vegne av Vardar. Levereglene ligger tilgjengelig på våre nettsider. I levereglene forplikter vi oss til å følge norske og lokale lover der vi opererer, støtte og respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, både i vår egen virksomhet og verdikjede. I tillegg forplikter vi oss til å utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer. Retningslinjene er forankret internt i Vardar til alle ansatte. De ansatte på hovedkontoret og i ledergruppa har vært involvert i utviklingen av levereglene.

Levereglene omfatter våre vesentlige temaer knyttet til egne ansatte. De dekker lik behandling og muligheter for alle, da de spesifikt tar for seg diskriminering, trakassering og arbeid for et miljø der likestilling, inkludering og gjensidig respekt står i fokus.

HMS er noe av det viktigste vi gjør for å sikre gode arbeidsforhold. Våre interne styringssystemer og avvikssystemer sikrer at vi fanger opp, og kan igangsette tiltak, ved feil eller mangler.

Ansatte skal følge retningslinjenes krav om å hindre at andre får tilgang til informasjon som kollegers personlige forhold eller informasjon om Vardars forretningsdrift som ikke er offentlig tilgjengelig. For å sikre gode rutiner knyttet til privatliv og IT-sikkerhet, får de ansatte kurs.

RUTINER FOR KONTAKT OG DIALOG MED EGNE ANSATTE

Rutinene for medarbeidersamtaler og kompetansebygging er viktige tiltak for å sikre gode arbeidsforhold og gode muligheter for våre ansatte.

Det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler hver høst. 100 prosent av ansatte gjennomførte i 2024 medarbeidersamtale. 13 prosent av ansatte er dekket av tariffavtale. Konsernsjefen i Vardar har det øverste ansvaret for å sikre god dialog mellom ansatte og styret. Les mer om dialog med egne ansatte under omtale av interessentdialog.

RUTINER FOR VARSLING OG RETTING

Vi har en offentlig instruks for varslings som ligger på våre nettsider. Denne er gjort kjent for alle ansatte, og er vedtatt av styret. I instruksjonen tydeliggjøres det at alle medarbeidere har rett til å melde fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen, og at det er viktig at denne retten brukes. Den som varsler skal oppleve trygghet, og bli tatt på alvor, bli hørt, vurderes og besvares. Varsler skal behandles konfidensielt, med mindre det er i strid med lovbestemt opplysningsplikt. Det er mulig å varsle anonymt. Varsleren skal få løpende tilbakemelding og seneste innen to uker få informasjon om hvordan saken skal håndteres. Gjengjeldelse mot en ansatt som varsler på

en forsvarlig måte er forbudt, og arbeidsgiver har ansvar for å hindre at varsleren møter negative reaksjoner. Instruksjonen henviser også til andre tilsynsmyndigheter som kan kontaktes dersom man vil varsle eksternt. Vi har også åpne kontaktsider der man finner kontaktinformasjon direkte til konsernledelse og hvert forretningsområde. Det er ikke mottatt noen varsler i 2024, og er ikke meldt hendelser til OECD eller andre tilsynsmyndigheter.

TILTAK

Styret mener arbeidsmiljøet i bedriften er godt, og at Vardars kjernevirksomhet som produsent og investor i fornybar energi, gir et godt grunnlag for å skape trygge og varige arbeidsplasser. I løpet av 2024 har det ikke vært vurdert som nødvendig å iverksette spesielle tiltak utover våre eksisterende rutiner. Sykefraværet i 2024 utgjorde 2,7 prosent av total arbeidstid i året. Sykefraværet er ikke relatert til jobbmessige forhold. Det har i beretningsåret ikke inntruffet ulykker eller vesentlige skader, eller brudd på rettigheter til de ansatte.

MÅL OG TALL

Vardar har som mål at ingen skal skade seg eller bli syke grunnet sitt arbeid. Vardar måler og rapporterer sykefravær, måler opplæringstimer og utført måloppnåelse årlig, men har ingen kvantitative mål knyttet til egne ansatte utover dette. Jo mer selskapet vokser og får flere ansatte, jo mer relevant og viktig vil det være å sette mål for å sikre oversikt og forståelse av ansattes utvikling og selskapets arbeidsmiljø.

MÅL OG TALL

LAND		ANTALL ANSATTE
Norge		22
Sverige		1

ALDERSFORDELING ANSATTE		ANTALL
Under 30		1
30-50		9
Over 50		13

TYPE ANSATTE	KVINNER	MENN	SAMLET ANTALL
Antall ansatte (antall personer eller heltidsekvivalenter (FTE))	5	18	23
Antall fast ansatte (antall personer eller heltidsekvivalenter)	5	18	23
Antall midlertidig ansatte (antall personer eller heltidsekvivalenter)	0	0	0
Antall ansatte uten garantert arbeidstid (antall personer eller heltidsekvivalenter)	0	0	0
Antall heltidsansatte (antall personer eller heltidsekvivalenter)	4	16	20
Antall deltidsansatte (antall personer eller heltidsekvivalenter)	1	2	3
Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret			22

KJØNNS FORDELING LEDELSE	MENN		KVINNER		TOTALT	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Styret	3	60 %	2	40 %	5	100
Ledelsen	2	50 %	2	50 %	4	100

Det er fire som har sluttet i 2024, to av disse gikk av med pensjon. Turnover for året er 17 %, men 8,8 % justert for antall som gikk av med pensjon.

HMS OG HELSE		
Prosentandel ansatte dekket av HMS-rutiner (enten pålagt eller anbefalte)		100 %
Antall dødsfall knyttet til arbeidsulykker eller arbeidsrelaterte skader og dårlig helse for ansatte og innleide arbeidere		0
Antall dødsfall knyttet til arbeidsulykker eller arbeidsrelaterte skader og dårlig helse for ansatte og innleide arbeidere		0
Antall dagsverk som er gått bort pga arbeidsrelaterte skader som skal registreres, og ulykkesfrekvens		0

OPPLÆRING OG UTVIKLING	MENN	KVINNER	TOTAL
Prosentandel ansatte som deltok i medarbeidersamtaler (fordelt på kjønn)	100 %	100 %	
Gj. Antall timer med opplæring/kurs per ansatt og fordelt på kjønn	20,6	6,4	27

PROSENTANDEL ANSATTE MED RETT TIL FAMILIEPERMISJON				100 %
Prosentandel ansatte som tok familiepermisjon, per kjønn og totalt	Menn	Kvinner	Totalt	
	0 %	0 %	0 %	

LØNN OG LØNNS- FORSKJELLER	KVINNER	MENN	PROSENTANDEL AV LØNN MENN
Lønnsgap kjønn (forskjellen på gj. snittlønnen mellom kvinnelig og mannlig ansatte) vist som prosent av gjennomsnittlig lønnsnivå for mannlige ansatte	31 %	-31 %	131 %

HØYESTE ÅRSLØNN SAMMENLIGNET MED MEDIANÅRSLØNNEN TIL ALLE ANDRE ANSATTE: 276 %
Forklaring for å belyse lønnsforhold: Medianlønnen til menn er 31 prosent lavere enn kvinner i Vardar. Årsaken til dette skyldes ulik type stilling og arbeid som utføres. Det er en vesentlig større andel menn som har operasjonelle stillinger i Vardar. Den høyest betalte er konsernsjef. 5 av 25 ansatte er kvinner, 3 av disse har lederstillinger.

/ ARBEIDERE I VERDIKJEDEN

Denne delen, sammen med den generelle beskrivelsen av selskapene i konsernet og omtalen av egne ansatte, er redegjørelsen etter åpenhetslovens krav. Følgende selskap er underlagt kravet i Vardar-konsernet: Vardar AS, Vardar Varme AS og Vardar Vannkraft AS. Redegjørelsen omfatter Vardar-konsernet som helhet.

Vardar har ansvar for de samfunnsmessige konsekvensene som følger av konsernets virksomhet, både med hensyn til ytre miljø påvirkning, menneskerettigheter, arbeidsforhold og øvrige sosiale forhold.

Oppføring av anlegg for produksjon av fornybar energi er avhengig av arbeidskraft både i landet det investeres i, og globalt gjennom aktivitet i verdikjeden. Drift av anleggene våre påvirker miljøet, samfunnet og menneskene rundt.

BESKRIVELSE AV VÅRE VESENTLIGE TEMAER KNYTTET TIL ARBEIDERE I VERDIKJEDEN

Arbeidere i verdikjeden omfatter de som jobber ved anleggene som Vardar eier direkte eller indirekte, samt oppstrøms under transport og utbygging, og under produksjon av materialer og produkter som trengs i driften. Inkludert de som jobber med utvinning og produksjon av råmaterialer.

De globale verdikjedene Vardar er eksponert mot inkluderer høyst sannsynlig arbeidstakere som oppfattes som særlig sårbare, som minoriteter og migrantarbeidere.

Risikokartlegging og selskapets doble vesentlighetsanalyse utført i 2024, har vurdert arbeidsforhold, lik behandling og muligheter for alle samt andre arbeidsrelaterte rettigheter, som barnearbeid og tvangsarbeid, som vesentlige temaer.

ARBEIDSFORHOLD

Vi har vurdert potensiell negativ påvirkning på arbeidsforhold i drifts- og utbyggingsfasen som vesentlig. Under drift kan det forekomme negativ påvirkning på arbeidsforhold ved anleggene der Vardar tjenestestetter driften. Her er det HMS og potensielt brudd på arbeidsmiljøloven som står i fokus. Det er også risiko for dette tilknyttet transport av materialer og produkter, herunder spesielt Vardar Varme som får hyppigst forsyninger av materiale. Den kartlagte potensielle negative påvirkningen er basert på generell informasjon om bransjen som helhet, og det er ikke gjort spesifikke funn hos transportleverandørene som brukes.

I utbyggingsfasen gjelder de samme type påvirkningene, men med en forhøyet risiko grunnet det høye aktivitetsnivået med flere leverandører og arbeidere involvert.

I produksjon av materiell Vardar kjøper inn, fra råmaterialeutvinning til ferdige produkter, er det risiko for negativ påvirkning knyttet til lokasjon, bransje, type produkt og materiale. Det er vurdert som høy risiko for negativ påvirkning i utvinning av råmaterialer – spesielt ved gruvearbeid. Det samme gjelder for vår leverandørkjedes eksponering mot Kina, grunnet rapporterte brudd på arbeids- og menneskerettigheter i utvalgte industrier og områder. Dette gjelder spesielt produksjon av solceller og batterier.

LIK BEHANDLING OG MULIGHETER FOR ALLE

Likebehandling, likestilling, lik lønn, tilstrekkelig opplæring, inkludert boforhold, trakassering og mangfold er også vesentlige temaer der vi ser at det kan være en potensiell negativ påvirkning. Dette er vurdert som relevant for arbeidere ved anlegg under utbygging, i drift og transport og oppstrøms verdikjede under produksjon av komponenter.

ANDRE ARBEIDSRELATERTE RETTIGHETER

Andre arbeidsrelaterte rettigheter handler om blant annet barnearbeid, tvangsarbeid og boforhold.

Under kartleggingen er transportleddet vurdert å være et ledd der det foreligger potensiell risiko knyttet til tilstrekkelige boforhold. Dette er basert på generell informasjon om bransjen, og ikke på spesifikke funn hos våre transportleverandører.

I oppstrøms leverandørkjede, fra råmaterialer til komponenter og ferdige produkter er det identifisert potensiell negativ påvirkning knyttet til barnearbeid, tvangsarbeid, boforhold og sanitærforhold. Som nevnt, er eksponering mot Kina noe som øker denne risikoen.

RUTINE FOR AKTSOMHETSVURDERING

Vardars rutine for aktsomhetsvurderinger består av seks trinn, i henhold til OECDs modell:

1. Forventninger og krav til ansatte og samarbeidspartnere er vedtatt og etablert gjennom styringsdokumenter, inkludert: Vardars leveregler, leverandørreklæring og rutine for innkjøp.
2. Kartlegging og kjennskap til risiko for potensiell negativ påvirkning i egen virksomhet og verdikjeden. Dette gjøres både gjennom vesentlighetsanalysen og gjennom nærmere kartlegging av hel- og deleide selskaper og innkjøp.
3. Tiltak for å stanse, forebygge og begrense faktiske eller potensielle negative konsekvenser. Dette gjøres i stor grad gjennom vårt arbeid som eier, gjennom styrearbeid og eierpåvirkning.
4. Arbeidet evalueres regelmessig, blant annet gjennom rapportering mellom ledelse og styre, samt i tråd med utvikling av rapporteringspraksis.
5. Kommunikasjon med interessenter gjennom våre ulike arenaer som beskrevet i omtale av interessentdialog, og at vi offentliggjør arbeidet i vår årlige rapportering.
6. Vi sørger for, eller samarbeider om, gjenoppretting og erstatning der Vardar har vært årsak til de negative forholdene.

ETISKE RETNINGSLINJER OG FORVENTNINGER

I tråd med arbeidet for å redusere negativ påvirkning på arbeidstakere i leverandørkjeden, har Vardar utarbeidet etiske retningslinjer (leveregler), leverandørreklæring og retningslinjer for innkjøp. Les om Levereglene under omtale av egne ansatte.

Som del av aktsomhetsvurderingene har vi utarbeidet en leverandørreklæring som skal signeres av alle leverandører og forretningspartnere. Leverandørreklæringen dekker krav til bærekraftig drift, miljøhensyn, overholdelse av lover og forskrifter, menneskerettigheter og arbeiderrettigheter herunder ILOs kjernekonvensjoner¹, konkurranselovgivning, likestilling, hvitvasking, korrupsjon, representasjon, interessekonflikt, konfidensialitet og eiendomsrett. Våre leveregler og leverandørreklæringen skal inkludere alle arbeidstakere i verdikjeden, som kan berøres av vår egen, våre leverandører og forretningspartneres aktivitet.

Det er også vedtatte retningslinjer for innkjøp, som skal sikre alle tilbydere av varer og tjenester en rettferdig og likeverdig behandling. Konsernet har nulltoleranse når det gjelder korrupsjon, og har satt i verk en rekke tiltak for å redusere risikoen for misligheter. I forbindelse med etablering av samarbeidsløsninger som involverer partnere vi ikke har erfaring med fra tidligere, foretas bakgrunnsundersøkelser for å sikre så langt som mulig at dette er selskaper eller personer som har de samme verdier og standarder som Vardar-konsernet.

DIALOG OG VARSLING

Innspill fra og om arbeidsforhold i hele vår verdikjede er svært verdifulle for oss. De hentes inn både direkte og indirekte via organer som representerer ulike interessentgrupper. Dette er beskrevet under «Interessentdialog». Interessentenes innspill kan påvirke Vardars forretningsmessige avgjørelser. Det er konsernsjef i Vardar som har det øverste operasjonelle ansvaret for denne dialogen.

Informasjon om varsling er omtalt under «Rutiner for varsling og retting» i kapittel om egne ansatte.

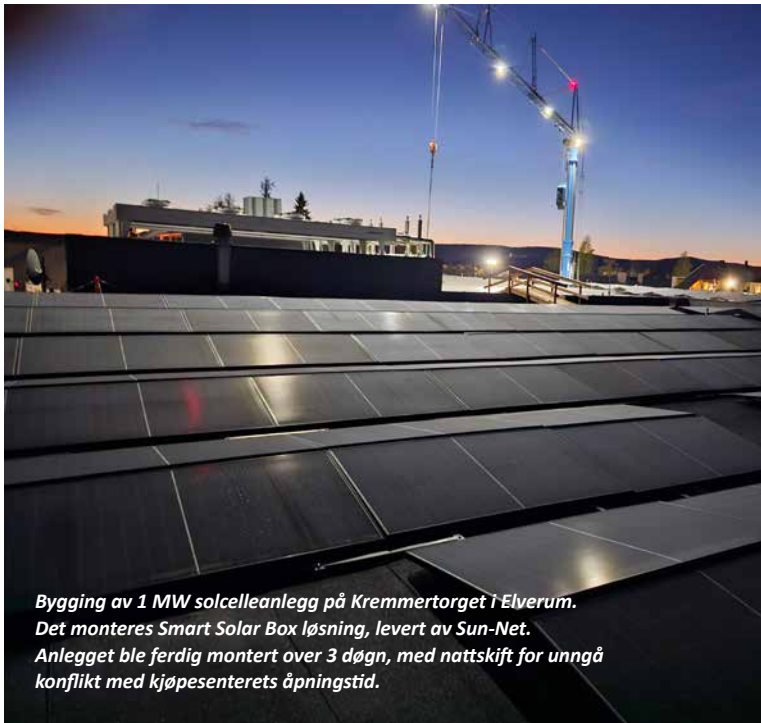
TILTAK

TETTERE OPPFØLGING OG KARTLEGGING
Selskap der Vardar er eier

I arbeidet med aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetslovens krav, har vi gjort en tettere kartlegging av spesifikke leverandører og innkjøp. Vi har kartlagt de selskapene som er heleid av Vardarkonsernet: Vardar, Vardar Vannkraft, Vardar Varme, Øvre Eiker Fjernvarme, Vardar Boreas, herunder Vardar Vind AB og Västraby Energi AB, Vardar Sol AS og Soldekke AS. Disse har drift i Norge og Sverige. Antallet førsteleddslleverandører og forretningsforbindelser er størst i Norge, men det gjøres også innkjøp fra Sverige og Tyskland. De største innkjøpene består av konsulenttjenester og råstoff til varmeproduksjon. Ettersom vi startet opp vår egen virksomhet innen solkraft i 2023, gir det en eksponering mot solceller som har helt eller delvis produksjonssted i Kina.

LEVERANDØROVERSIKT

Selskap	Antall leverandører
Vardar	23 med innkjøp over NOK 100 000,- pr år
Vardar Varme og Øvre Eiker Fjernvarme	59 med innkjøp over NOK 100 000,- pr år
Vardar vannkraft	16 med innkjøp over NOK 100 000 pr år
Vardar Vind	4 med innkjøp over NOK 100 000,- pr år
Vardar Sol og Soldekke AS	8 med innkjøp over NOK 100 000,- pr år

Bygging av 1 MW solcelleanlegg på Kremmertorget i Elverum. Det monteres Smart Solar Box løsning, levert av Sun-Net. Anlegget ble ferdig montert over 3 døgn, med nattskift for unngå konflikt med kjøpesenterets åpningstid.

Selskap der Vardar er deleier

Vi har kartlagt åtte selskaper der vi er deleier: Å Energi, Zephyr, Solcellespesialisten, Sunly, Kvalheim Kraft, Hyperthermics, Kongsberg Innovasjon, Sunly Innovation, Nordic Batteries, Carbon Centric og Campus Tofte. Selskapenes virksomheter spenner blant annet fra energiproduksjon eller prosjekter knyttet til vind-, vann-, hav-, hydrogen- og solenergi, til energilagring i batterier, leveranse av konsulenttjenester, salg og installasjon av solceller, og innovasjon innen bioteknologi, industri og fornybar energi. Selskapene har virksomhet hovedsakelig i Norge, Sverige, Island, Polen og de baltiske landene. Som med heleide selskaper, er flere av de deleide selskapene eksponert mot solcellemarkeder, som er forbundet med risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

¹ The International Labour Organizations åtte kjernekonvensjoner utgjør et minimum av rettigheter som skal respekteres i arbeidslivet.

TILTAK MOT NEGATIV PÅVIRKNING

I selskapene vi kontrollerer fullt ut gjennomfører vi operative tiltak, blant annet gjennom leverandør-erklæringer som signeres. I 2024 har 80 prosent av leverandørene nevnt i Leverandør-oversikten signert en slik erklæring. I selskapene der vi er deleier jobber vi gjennom dialog med styret og ledelsen i selskapene for å skape positiv endring.

Vi forventer at rutinene vil systematisere arbeidet vårt med å fremme respekt for menneskerettigheter og anstendig arbeid. Vår kunnskap om risiko i bransjene der vi opererer vil stadig bli bedre, og vår evne til å identifisere potensiell risiko og igangsette gode og effektfulle tiltak utvikles kontinuerlig. Vi forventer at vår dialog med leverandører og forretningspartnere, og kravene vi stiller i vår leverandørerklæring, gjør våre samarbeidspartnere mer bevisst sitt ansvar for å fremme respekt for menneskerettigheter og anstendig arbeid.

Det er ikke rapportert om alvorlige spørsmål og hendelser knyttet til menneskerettigheter knyttet til vår verdikjede i 2024.

MÅL

Målet er at vårt arbeid skal bidra til å redusere negative påvirkninger på arbeidere i vår verdikjede.

FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON

TILKNYTNING OG ARBEIDSFORM: DIREKTE OPERATIV INVOLVERING

Konsern og datterselskap	Produksjon	Land salg	Hovedinnkjøp	Tjeneste/produkt innkjøp	Land innkjøp
Vardar	Engros kraft	Norge	80% konsulenttjenester	Juridisk/rådgiver/IT/revisjon	Norge
Vardar Vannkraft	Engros kraft	Norge	90% konsulenttjenester	Forvaltning vannkraft	Norge
Vardar Varme og Øvre Eiker Fjernvarme	Varme/kjøling	Norge	50% råstoff til produksjon fjernvarme	Varme/kjøling	Norge
Vardar Boreas	Vindkraft	Norge	80% konsulenttjenester	Vindkraft engros	Norge/Sverige
Vardar Vind AB	Vindkraft	Sverige			Norge/Sverige, Tyskland

INDUSTRIELT EIERSKAP

TILKNYTNING OG ARBEIDSFORM: EIER, JOBBER GJENNOM EIERSTYRING MED STYREINVOLVERING, STYREDIALOG, DELTAGELSE PÅ GENERALFORSAMLING MED MER

Tilknyttede selskaper	Bransje	Produkt	Land der selskapene opererer og/eller gjør hovedinnkjøp
Å Energi	Energikonsern	Energi; produksjon, nett, omsetning	Norge, EU
Zephyr	Utvikling vind- og solkraft	Konsulenttjenester	Norge/Sverige/ Island
Solscellespesialisten	Salg av solcellepaneler, installasjon	Solceller	Kina (innkjøp)
Sunly	Utvikling, drift og eierskap til solcelleanlegg og vindparker	Solcelleanlegg	Kina (innkjøp)
Kvalheim Kraft	Produksjon av vindkraft	Kjøp av tjenester	Norge/Tyskland
Innovasjonsselskaper			

/ LOKALSAMFUNN

Vardars virksomhet skaper store verdier for samfunnet, lokalt og nasjonalt. Derfor er lokalsamfunn og den **lokale verdiskapningen** et vesentlig tema for Vardar, hvor vi har positiv påvirkning. Først og fremst gjennom å produsere ren energi, en forutsetning for samfunnet vårt, men vi skaper også store finansielle verdier. De finansielle verdiene fordeles gjennom utbytte til våre kommunale eiere, og gjennom skatter og avgifter. I tillegg skaper vår aktivitet økonomiske ringvirkninger i form av arbeidsplasser.

Selskapene vi eier bidrar også betydelig til verdiskapning lokalt og nasjonalt, der Å Energi er den viktigste bidragsyteren.

Vi påvirker også **samfunnets økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter**, og dette anses som et vesentlig tema for Vardar. Vi er avhengige av å bruke areal og ressurser i naturen, som vassdrag der vi produserer vannkraft, eller landarealer for vind og solkraft. Det påvirker lokalsamfunn i ulik grad. Gjennom konsesjonsprosesser knyttet til fornybar energi inkluderes grundige utredninger og omfattende offentlige høringsprosesser, og negative konsekvenser avdekkes. Eventuelle tiltak blir vedtatt av myndighetene etter en grundig avveining av samfunnsmessige hensyn, for å dempe eventuelle negative konsekvenser.

Vi tilrettelegger for tuområder og tilgjengeliggjør natur i våre vindkraftprosjekter. Områdene der vi har vindparker blir hyppig brukt av turgåere, en positiv konsekvens av våre prosjekter. Men naturinngrep får fysiske konsekvenser som visuell påvirkning, og arealbeslag, som har en potensiell negativ påvirkning.

Støy og arealbeslag i forbindelse med anleggsarbeid og transport i våre større prosjekter, påvirker negativt. Det er knyttet storulykkerisiko til ulike fornybare

energiproduksjonsanlegg. Det er identifisert lav sannsynlighet for ulykker, men likevel kan skadepotensialet være stort dersom det skulle inntreffe.

Det er ikke rapportert om alvorlige spørsmål og hendelser knyttet til menneskerettigheter i forbindelse med berørte samfunn.

STYRINGSdokumenter – Strategi

Alle større kraftverk trenger konsesjon, som vil si tillatelse fra myndighetene. I konsesjonene er det vilkår og krav til driften, som legger føringer for hvordan anlegget skal bygges og driftes, samt krav etter endt konsesjonsperiode. Hvert produksjonsanlegg styres etter sine konsesjonskrav.

For å få konsesjon må vi gjennomføre omfattende utredninger. Dette inkluderer påvirkning på landskap, visuelle innvirkning på kulturminner og kulturmiljø, skyggekast, støy, for å nevne noe.

Det er krav om å invitere berørte interessenter til høring. Dette inkluderer kommuner, grunneiere, rettighetshavere, frivillige organisasjoner, foreninger og andre som representerer grupper med interesse i saken. Samiske interesser og rettigheter skal vernes og ivaretas i NVEs konsesjonsbehandlinger.

Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der berørte samfunn kan gi uttrykk for bekymringer.

Som beskrevet, er interessentdialog en sentral del av konsesjonsprosessen. Interessentdialog og varslingskanaler utover dette er beskrevet under arbeidere i omtale av interessentdialog, egne ansatte og arbeidere i verdikjeden.

Det er Hafslund som er ansvarlige for gjennomføring av dialog med lokalsamfunn som påvirkes av Usta og Nes kraftverk. Det holdes årlig et dialogmøte med miljøansvarlige i kommunene og vannområdet Hallingdal, hvor Hafslund på vegne av konsesjonærene diskuterer kommende tiltak, oppsummerer

resultater fra ulike kartlegginger og overvåking som er gjennomført.

Zephyr har tett dialog med lokalsamfunnet som driftsansvarlig for vår vindkraftaktivitet i Norge. I Sverige håndterer Vardar dialogen selv.

TILTAK

Hafslund har gjennomført møter med grunneier og fiskeinteressene i 2024 tilknyttet vassdraget som påvirkes av Usta og Nes vannkraftverk.

Kvalheim Kraft, eier av Mehuken vindpark, deler årlig ut 100 000 kroner til kultur-, friluft- og fritidstiltak. Det er støttet seks ulike lokale prosjekter i 2024.

VARDARS BIDRAG TIL VERDISKAPNING

Et viktig tiltak for å sikre positiv påvirkning generelt er at Vardar driver mest mulig lønnsomt.

Verdifordelingen styres av skatte- og avgiftspolitikken fastsatt på nasjonalt og kommunalt nivå, og utbyttepolitikken som er satt av våre eiere.

En viktig driver for vår verdiskapning er energipriser. Disse har vi som selskap ingen råderett over. For å sikre stabilitet over tid jobber Vardar med moderat finansiell og operasjonell risiko gjennom god diversifisering.

RESULTATER

I 2024 har Vardar skapt store verdier – 660 millioner kroner. Disse verdiene fordeles gjennom utbytte til eierne, lønn til ansatte, renter til långivere, innkjøp av varer og tjenester lokalt, og ikke minst til stat og kommune gjennom skatter og avgifter. Den norske stat mottok 130 millioner kroner i skatter og avgifter fra Vardar i 2024, det er nesten 20 prosent av selskapets totale verdiskapning.

Grunnrenteskatten er den største posten og står for over 60 prosent av Vardars samlede skatt- og avgiftsregning. Av samlede skatter og avgifter går over 87 prosent til staten, resten til kommunene.

Utover skatter og avgifter gikk 274 millioner kroner (41,5 prosent) til de 19 kommunale eierne i form av utbytte. Denne posten er betydelig i 2024, da tilleggsutbytte fra Å Energi ble gitt videre i sin helhet til Vardars eiere som et tilleggsutbytte. Rett over 5 prosent gikk til de ansatte, hvilket betyr at verdiskapning per ansatte var meget høy.

For å legge til rette for investeringer og videre vekst er det holdt tilbake 95 millioner kroner (14 prosent).

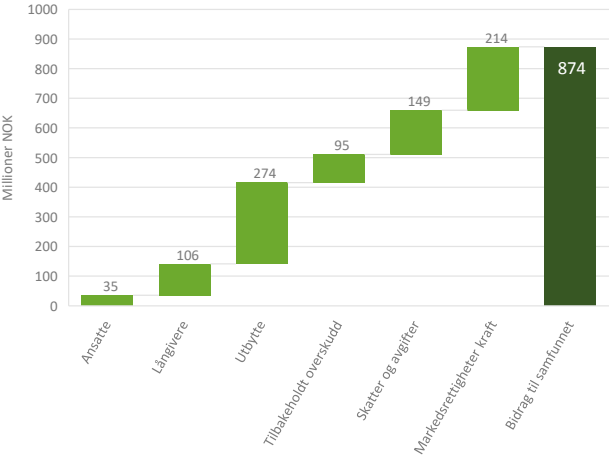
De seks vertskommunene for vannkraftverkene Usta og Nes - Hol, Ål, Gol, Nesbyen, Hemsedal og Flå – har rett til å kjøpe andelskraft, erstatningskraftkraft og konsesjonskraft til produksjonskostnad. Det ga en betydelig gevinst sammenlignet med gjennomsnittlig markedspris for kraft i Sør-Norge i 2024.

Til sammen har de seks kommunene hatt en markedsgevinst på ca. 214 millioner kroner av den delen som Vardar eier av Usta og Nes kraftverk, dersom en legger til grunn gjennomsnittsprisen for NO5, prisområdet disse kraftstasjonene leverer inn i. Disse inntektene kommer i tillegg til verdiskapningen i Vardar-konsernet.

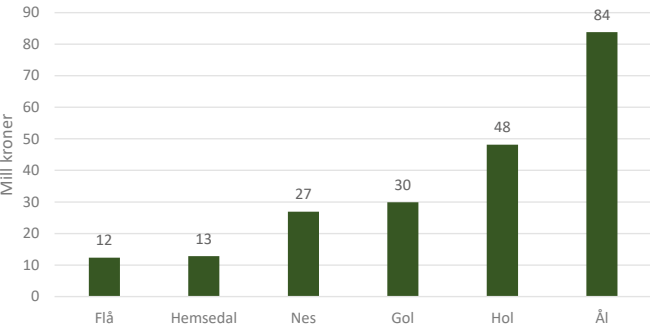
FØRDELING AV VERDISKAPNING PÅ 660 MILLIONER KRONER

BIDRAG TIL SAMFUNNET - VERDISKAPNING OG KRAFTRETTIGHETER

MARKEDSGEVINST FRA KRAFTRETTIGHETER

/ SELSKAPSATFERD – G1

God og transparent styring og kontroll med virksomheten legger grunnlag for å skape langsiktige verdier.

I vår vesentlighetsanalyse ble bedriftskultur, beskyttelse av varslere, politisk engasjement og lobbyvirksomhet, forvaltning av relasjoner med leverandører, korrupsjon og bestikkelser samt IT-sikkerhet vurdert som vesentlige tema.

Selskapsstyring er omtalt separat i denne årsrapporten.

BEDRIFTSKULTUR

Vår arbeidskultur og forretningsetikk har en positiv påvirkning på selskapets utvikling.

POLITISK ENGASJEMENT OG LOBBYVIRKSOMHET

Vårt politiske engasjement, samarbeid med organisasjoner lokalt og nasjonalt, og samarbeid med våre eierkommuner, har en positiv påvirkning som bidrar til verdiskapning, sysselsetting og samarbeid om et grønt skifte.

BESKYTTELSE AV VARSLERE

Vi har et ansvar for å beskytte varslere, og vi anser det som et vesentlig tema at vi, eller andre i vår verdikjede, kan ha negativ påvirkning knyttet til varslere dersom dette ikke håndteres etter etablerte rutiner.

FORVALTNING AV RELASJONER MED LEVERANDØRER, INKLUDERT BETALINGSPRAKSIS

Vi er avhengig av leverandører og samarbeidspartnere for å drifte og for å utvikle våre anlegg. Hvordan dette samarbeidet er og vår betalingspraksis, kan ha stor påvirkning.

Betalingspraksis kan ha direkte påvirkning på ansatte og deres lønnsforhold – derfor er det viktig at vi har gode rutiner på dette for å motvirke negative effekter.

KORRUPSJON OG BESTIKKELSER

Korrupsjon og bestikkelser er et tema der vi ser en risiko for potensiell negativ påvirkning både i verdikjeden og i Vardar. Korrupsjon anses som et tema med høyt skadepotensiale, men lav sannsynlighet. Vardar forvalter store verdier, og er avhengig av tillatelser fra lokale, regionale og nasjonale myndigheter. Dette skaper risiko for korrupsjon, og derfor er temaet vurdert som finansielt vesentlig.

IT-SIKKERHET

Vardar eier og drifter kritisk samfunnsinfrastruktur, og er dermed del av en sektor utsatt for angrep fra fiendtlige aktører. Gode rutiner for IT-sikkerhet hos oss og våre deleide selskaper er sentralt. Dataangrep kan føre til alvorlige konsekvenser, potensielt med stort omfang, både for Vardar, og berørte interessenter av selskapene. Et digitalt angrep kan få fysiske konsekvenser utover Vardars egen drift og finansielle stilling. Vår vurdering er dermed at IT-sikkerhet bør anses som en potensiell negativ påvirkning.

Det er også risiko tilknyttet finansielle konsekvenser ved et datainnbrudd, eller dataangrep, blant annet knyttet til høye kostnader. Det er en risiko som anses å ha lav sannsynlighet, men høy konsekvens. Vår vurdering er at dette er en vesentlig finansiell risiko.

Opplæring og bevisstgjøring av ansatte er det viktigste tiltaket Vardar gjør, utover å ha solide IT-systemer. Av 23 ansatte har 16 personer gjennomgått kurs i IT-sikkerhet. Dette er 100 prosent av ansatte i Drammen og 50 prosent av de ansatte i Hønefoss.

STRATEGI OG STYRING

Vardar har vedtatt retningslinjer for god forretningsskikk, som beskrives under omtalen av egne ansatte. Dessuten følger vi NUES' anbefaling om eierstyring og selskapsledelse, og følger selskapets vedtekter. Mer om dette og styrets og ledelsens rolle er beskrevet i omtale av foretaksstyring.

Varslingskanaler for interne og eksterne interessenter er beskrevet i omtale av egne ansatte og arbeidere i leverandørkjeden. Opplæring og informasjon om arbeidsforhold internt er beskrevet i omtale av egne ansatte. Vern av varslere er beskrevet i rutinen for varsling.

Vår vurdering er at det er lederne i Vardar som er mest utsatt for korrupsjon. Alle ansatte (100 prosent) har fått opplæring om forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser. Vardar har ikke en strategi kun for bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser, men har dette som en del av Levereglene.

HÅNDTERING AV FORBINDELSER MED LEVERANDØRER

Det er vedtatt retningslinjer for innkjøp, som skal sikre rettferdig og likeverdig behandling av tilbydere/leverandører, og leverandørene følges også opp gjennom aktsomhetsvurderinger. Les mer om dette i omtale av arbeidere i verdikjeden. I Vardars leveregler er det nedfelt at samarbeidet med leverandører skal gi gjensidig forretningsmessig nytte. Medarbeidere skal opptre på en måte som viser leverandørene at Vardar betrakter dem som verdifulle ressurser. Vår samhandling med leverandører og andre eksterne samarbeidspartnere skal være strukturert og etterprøvbar.

FOREBYGGING OG AVDEKKING AV KORRUPSJON OG BESTIKKELSER

Alle medarbeidere har en selvstendig plikt å følge Vardars leveregler. Her er Vardars holdninger til korrupsjon, bestikkelser og habilitet tydelig kommunisert.

Korrupsjon er straffbart i Norge. Vardar tolererer ikke, og ønsker å motarbeide all form for, korrupsjon. Enhver oppmerksomhet som gjør at andre kan stille spørsmålstegn ved en ansatt sin integritet i forhold til en bestemt kunde, samarbeidspartner, leder, medarbeider eller tillitsvalgt må avslås.

Det har ikke vært noen tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser i 2024.

POLITISK INNFLYTELSE OG LOBBYVIRKSOMHET

Det er konsernsjef i Vardar som har ansvar for aktiviteter knyttet til politisk innflytelse og lobbyvirksomhet. Vardar har ikke betalt politiske bidrag direkte eller indirekte.

Vardars engasjement i politisk innflytelse og lobbyvirksomhet skjer i all hovedsak via bransjeorganisasjonene Fornybar Norge, Fjernvarmeforeningen. Prioriterte temaer handler om kritiske rammevilkår for bransjes videre utvikling. Vardars overordnede holdning ovenfor norske myndigheter er at fornybarnæringen i Norge bør ha stabile rammevilkår som sikrer en omstilling til et samfunn basert på fornybar energi.

Vardar har dialog med kommunene som er eier i selskapet, og anser dette som en del av selskapsoppfølging og eierrapportering.

BETALINGSPRAKSIS

Vardar har en gjennomsnittstid på 18 dager for betaling av leverandørfakturaer, 70 prosent har en betalingstid på 14 dager, mens 30 prosent har 30 dager. Vardar er ikke involvert i noen rettsaker som følge av forsinkede betalinger.

Västraby vindurbin nr 6.

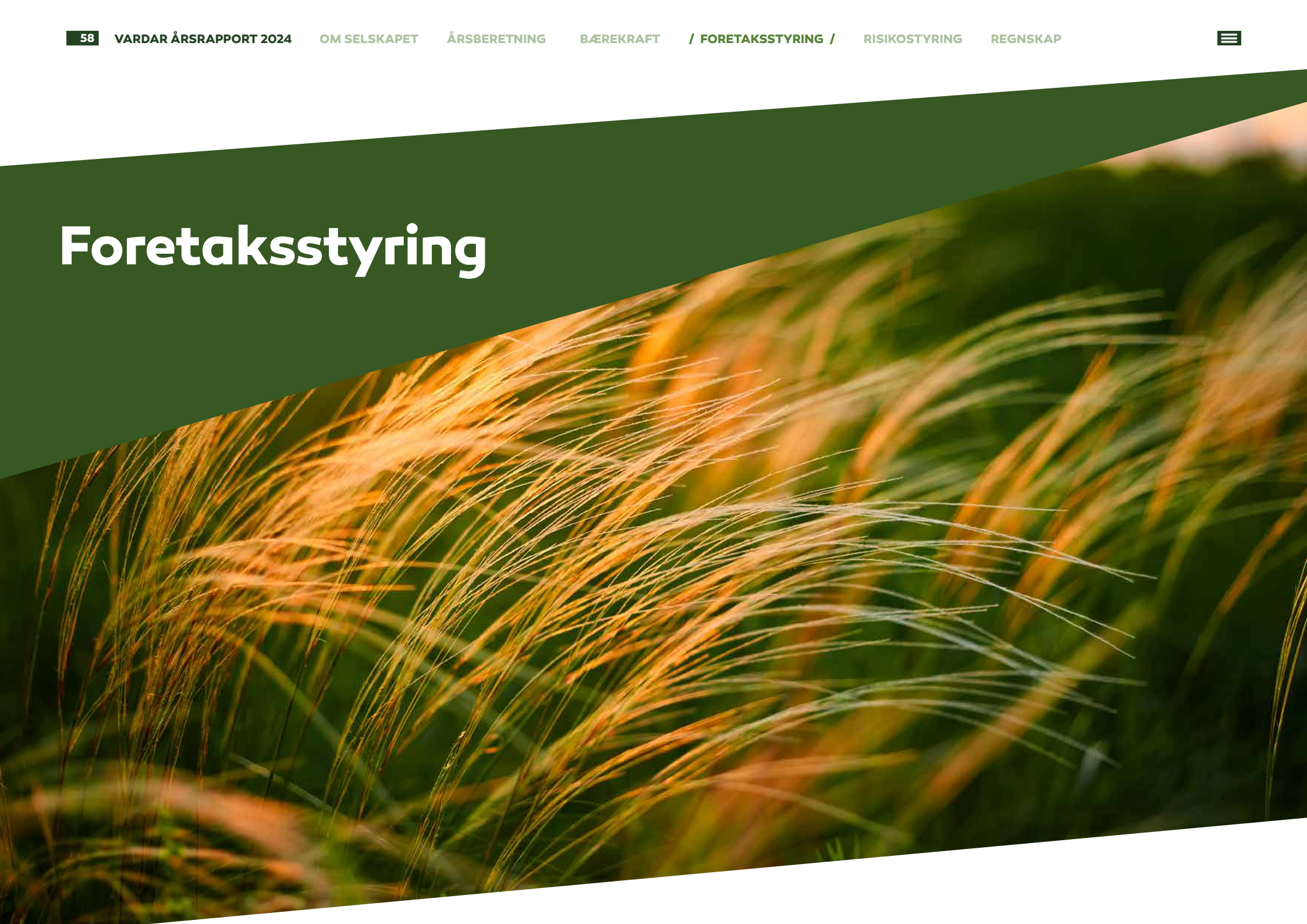

Visningsanlegg ved Skollenborg, Kongsberg. Fem ulike konfigurasjoner av rammer for bakkemontert solceller, basert på trevirke.

Bygging av VGM Operatørs biokarbonfabrikk på Follum.

Foretaksstyring

God og transparent styring og kontroll med virksomheten skal legge grunnlaget for å skape langsiktige verdier for eier, ansatte, andre interessenter og samfunnet ellers, og skal derigjennom bidra til en bærekraftig og varig verdiskapning. Åpen og tilgjengelig kommunikasjon fra selskapets side skal sikre at konsernet har gode relasjoner til samfunnet i sin alminnelighet og spesielt til de interessenter som berøres av virksomheten.

/ REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Vardar er underlagt rapporteringskrav om eierstyring og selskapsledelse etter regnskapslovens § 3-3b samt Obligasjonsreglene som gjelder for Oslo Børs. Vardars prinsipper for eierstyring og selskapsledelse følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, sist utgitt 14.10.2021. Regnskapsloven er tilgjengelig på www.lovdata.no. Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse er tilgjengelig på www.nues.no.

Styret i Vardar har et aktivt forhold til god eierstyring og selskapsledelse, og dette er en integrert del av beslutningsprosessen i saker styret har til behandling. Prinsippene for god eierstyring og selskapsledelse er gjenstand for årlig vurdering, diskusjon og behandling i styret.

Det er utarbeidet instruks for styrets og revisjonsutvalgets arbeid, som gjennomgås av styret, i tillegg til evaluering av etterlevelsen. Etterlevelsen av de vedtatte retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse skal styrke tilliten til selskapet og bidra til verdiskapning over tid.

/ VIRKSOMHET

Vardars virksomhetsområde er definert i selskapets vedtekter, § 2. Selskapets formål er

- å investere i virksomheter innen kraftproduksjon basert på fornybare energikilder samt i beslektede og utfyllende virksomheter
- å investere i andre selskaper for å bidra til utvikling og kompetanseoppbygging innen alternativ energi
- produksjon av elektrisk energi

Vedtektene er i sin helhet gjengitt på selskapets nettside.

Selskapet skal utvikle verdier gjennom et aktivt eierskap, bidra til å øke tilgangen på fornybar energi og bidra til en bærekraftig reduksjon av klimagassutslipp. Selskapet investerer både i Norge og utlandet.

For å sikre at styret treffer riktige beslutninger, er det utarbeidet klare mål, strategier og risikoprofil for

virksomheten. Styret leder selskapets strategiarbeid, og fatter vedtak som danner grunnlag for at selskapets administrasjon kan handle i henhold til vedtatt strategi. Mål, strategier og risikoprofil vurderes årlig.

Vardar har utarbeidet leveregler, der våre verdier - redelighet, åpenhet, profesjonalitet, engasjert - ligger til grunn. Vardars leveregler er forpliktelsene selskapet har vedtatt for å sikre at vi opptrer på en bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte. Levereglene vurderes årlig.

/ SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Konsernet opererer i en kapitalintensiv bransje og realisering av konsernets mål og strategier forutsetter at konsernet opprettholder en solid finansiell posisjon, kjennetegnet ved en tilstrekkelig egenkapitalandel, forutsigbarhet i framtidige kontantstrømmer og tilgang på tilstrekkelige likviditetsreserver.

Vardar skal opprettholde en egenkapital som er forsvarlig med hensyn til selskapets formål, strategi og risikoprofil.

Vardar har som mål å gi eiere utbytte som tilsvare ca. 50 prosent av underliggende resultat etter skatt, forutsatt at dette ikke er i strid med gjeldende lovgivning og avtalte sikkerhetskrav i inngåtte låneavtaler. Denne modellen skal sikre at en betydelig del av verdiskapningen kan benyttes til styrking av Vardars balanse og ytterligere vekst og utvikling av virksomheten, samtidig som eierne har en forutsigbar direkteavkastning.

Styret er ikke gitt fullmakt til å dele ut utbytte, foreta kapitalforhøyelser eller til å erverve egne aksjer.

/ LIKEBEHANDLING AV AKSJEEIERE

Vardar har én aksjeklasse som bestemt i vedtektene.

Eksisterende aksjeeiere har som hovedregel fortrinnsrett ved kapitalforhøyelser. Dersom denne fortrinnsretten fravikes, skal det begrunnes ut fra selskapets og aksjeeiernes felles interesse, og begrunnelsen vil bli offentliggjort i forbindelse med børsmelding om kapitalforhøyelse.

/ AKSJER OG OMSETTELIGHET

Selskapets aksjer kan bare eies av norske kommuner, norske fylkeskommuner, den norske stat eller foretak eiet og kontrollert 100 prosent av disse. Begrensningen er blant annet lagt for ikke å skape begrensninger for selskap Vardar eier, da norsk lovgivning kan ha innflytelse på disse, og for å sikre likebehandling av aksjonærer i forhold til omsetningsbegrensninger som følger av krav til offentlig eierskap.

Med dagens konsesjonslovgivning kan det ikke etableres eierstrukturer som innebærer at mer enn en 1/3 av eierskapet til vannkraftproduksjon i Norge er representert ved personer eller selskaper som ikke har status som offentlig eiet.

/ GENERALFORSAMLING

Generalforsamlingen er det øverste organet for eiernes utøvelse av myndighet i Vardar. Generalforsamlingen behandler og avgjør saker i henhold til norsk lov, herunder godkjenning av årsregnskap og årsberetning, utdeling av utbytte, valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse. Revisjonsutvalgets forslag til valg av revisor skal

forelegges generalforsamlingen før valget. Videre utpeker generalforsamlingen aksjonærvalgte styremedlemmer, fastsetter honorar til styrets medlemmer og vedtar vedtektsendringer. Ordinær generalforsamling avholdes i henhold til vedtektene innen utgangen av juni hvert år.

INNKALLING

Innkalling til generalforsamling skjer skriftlig til alle aksjonærer minimum en uke før generalforsamlingen holdes. Innkalling, saksdokumenter, forslag til vedtak og fullmaktsskjema følger innkallingen. Det gis utfyllende informasjon om fremgangsmåten for å møte ved fullmektig. Av fullmaktsskjemaet framgår det hvordan fullmektigen skal stemme over hver enkelt sak og kandidat, dersom det ikke foreligger instruks på ett eller flere punkter, og ved endring av forslag og nye forslag.

DELTAKELSE

Alle aksjonærer i selskapet har rett til å fremlegge saker til behandling samt å uttale seg og delta på generalforsamlingen. På generalforsamlingen deltar styrets leder og daglig leder. Øvrige styremedlemmer og direktør for økonomi og finans har møterett. Revisor møter i generalforsamling når de saker som skal behandles er av en slik art at dette er ønskelig, det samme gjelder for leder av selskapets valgkomite.

GJENNOMFØRING

Som hovedregel gjennomføres generalforsamling som fysisk møte. Aksjonærene har rett til å delta elektronisk, med mindre styret finner at det foreligger saklig grunn til å nekte.

Selskapets vedtekter inneholder ikke bestemmelser om hvem som skal være møteleder på selskapets generalforsamling. I henhold til aksjelovens bestemmelser åpnes generalforsamlingen av styrets leder og møteleder velges av generalforsamlingen.

Den ordinære generalforsamlingen skal godkjenne årsregnskapet og fastsette honorar til styrets medlemmer. Generalforsamlingsprotokollen gjøres kjent for alle aksjonærer.

/ VALGKOMITE

I henhold til selskapets aksjonæravtale skal generalforsamlingen for Vardar AS velge en valgkomite. Valgkomiteen foreslår kandidater til styret og valgkomiteen, i tillegg til godtgjørelse til disse organene, mens Generalforsamlingen velger og fastsetter godtgjørelsene. Valgkomiteen velges normalt for 2 år, og er uavhengig av styret, ledende ansatte i selskapet og selskapet.

Dagens valgkomite for Vardar består av ordførerne i kommunene Drammen, Asker, Ringerike, Kongsberg og Gol. Valgkomiteen har kontakt med aksjonærer, styremedlemmene og daglig leder i sitt arbeid med å foreslå kandidater til styret.

For valg av styremedlemmer gjelder et sett med kompetansekrav som valgkomiteen forholder seg til. Tverrfaglig kompetanse er viktig for å styre selskapet, gi faglige innspill, og utøve den pålagte kontrollen. Styremedlemmene er personlig ansvarlig for at driften av selskapet er i henhold til lovverket. Styreleder er selskapets fremste representant, og det er viktig med en person med faglig tyngde og integritet. Styreleder forutsettes å ha bred styrekompetanse og forståelse for krav og forventninger til et offentlig eid selskap, og må kunne kommunisere godt med eierne.

KOMPETANSEKRAV

Styrets fem medlemmer bør i felleskap dekke følgende faglige hovedområder på en måte som gjør at de som collegium kan utføre nødvendig kontroll, bidra i strategiarbeid og støtte daglig ledelse:

BRANSJEKUNNSKAP

Dette vil si kunnskap om kjernevirksomheten i konsernet. Det vil blant annet være viktig med forståelse av kraftmarkedet både i Norge, Norden og Europa, og hvordan dette fungerer under ulike forutsetninger, god forståelse av de ulike finansielle instrumenter som inngås i forbindelse ved sikring av kontantstrømmer og verdier i selskapet, og teknisk elkraftinnsikt.

FORSTÅELSE FOR SAMFUNN, EIER- OG RAMMEBETINGELSER

Dette innebærer gode kunnskaper om bransjens rammebetingelser i de land hvor Vardar har virksomhet, og om eiers behov og rolle i samfunnet.

GENERELL JURIDISK KOMPETANSE

Grunnleggende kunnskap om relevant lovverk og juridiske retter og plikter for sentrale interessenter som kunder, leverandører, ansatte, eiere, styre, långivere, myndigheter etc.

ØKONOMI OG FINANS

God forståelse for selskapets, datterselskapenes og konsernets regnskaper og øvrig økonomirapportering slik at styret kan utøve sin kontrollfunksjon overfor administrasjonen. Det forventes forståelse av finansieringsløsninger for virksomheten, slik som lånefinansiering i ulike markeder og bruk av finansielle instrumenter.

FORRETNINGSDRIFT OG LEDELSE

Relevant erfaring fra konkurranseutsatt næringsliv og sentrale prosesser i bedrifter, roller og organisering av virksomhet.

ERFARING FRA STYRE- OG STRATEGIARBEID

Generell erfaring fra styre og strategiarbeid i kapitalkrevende og/eller samfunnskritisk virksomhet.

/ STYRET, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

VALG AV STYREMEDLEMMER OG STYRETS LEDER

Generalforsamlingen velger styremedlemmene, og velger som selskapets øverste organ styrets leder og nestleder. Styremedlemmene velges som hovedregel for to år av gangen. Avvik utover dette kan fattes av generalforsamlingen.

STYRETS SAMMENSETNING

Styremedlemmene skal velges på grunnlag av konsernets behov for kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapet virksomhet og formål med eierskapet. Styret skal opptre uavhengig av egeninteresser og fungere effektivt som et kollegialt organ til konsernets beste. Krav til kompetanse er nærmere beskrevet under avsnittet om Valgkomité. Begge kjønn skal være representert i styret med minst 40 prosent. Styret i Vardar består av fem medlemmer, alle aksjonærvalgte.

Konsernsjef er ikke medlem av styret i morselskapet. Konsernsjef er som hovedregel styreleder i datterselskapene, men regelen fravikes i noen tilfeller. Datterselskapenes styresammensetning diskuteres i forkant med konsernets styreleder, og informeres om årlig til konsernets styre.

Informasjon om styremedlemmene finnes i innledningen av denne årsrapporten og på selskapets nettside, www.vardar.no.

STYRETS UAVHENGIGHET

Samtlige styremedlemmer er uavhengige av selskapets daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Styret opptre som et kollegialt organ, og har tilstrekkelige forutsetninger til å foreta selvstendige vurderinger av ledelsens saksfremlegg og selskapets virksomhet.

Årsrapporten gir informasjon om antall styremøter for rapporteringsåret, herunder deltakelse.

Selskapet har etablert styreansvarsforsikring som, innen rammene for forsikringsvilkårene, dekker det personlige erstatningsansvaret man kan pådra seg som styremedlem eller konsernsjef i henhold til gjeldende rett.

/ STYRETS ARBEID

STYRETS OPPGAVER

Styret har det overordnede ansvaret for ledelsen av Vardar og gjennomføringen av selskapets strategi, i tillegg til overvåking og kontroll av virksomheten. Styret skal påse at selskapet har en god ledelse med klar intern ansvars- og oppgavefordeling. Selskapets ledelse utarbeider forslag til strategi, langsiktige mål og budsjett, som vedtas i styret. Styret ansetter og avskjediger konsernsjef.

INSTRUKS FOR STYRE OG DAGLIG LEDER

Styret har fastsatt en styreinstruks og fullmaktstruktur som regulerer ansvarsområder, oppgaver og rolledeling for styret, styrets leder og konsernsjefen. Styreinstruksen innehar også bestemmelser blant annet om habilitet og taushetsplikt, beslutningsdyktighet, innkalling, møteregele og protokoll. Styrets leder har ansvar for at styrets arbeid gjennomføres på en effektiv og korrekt måte i henhold til gjeldende lovgivning og vedtatte styreinstruks. Daglig leder har ansvar for at styret mottar relevant, korrekt og tidsriktig informasjon som setter det i stand til å utføre sine oppgaver. Styremedlemmer og daglig leder kan ikke behandle saker de har fremtredende særinteresser i.

MØTESTRUKTUR

Det avholdes minimum 6 møter i året. Styret har fastsatt årsplan for sitt arbeid. Denne omfatter i tillegg til godkjenning av strategi, regnskapsrapportering, årsregnskap og budsjett en gjennomgang av risikoområder og intern kontroll. Styret evaluerer årlig selskapets ledelse og organisasjonsstruktur.

FINANSIELL RAPPORTERING

Styret mottar periodisk rapportering om selskapets økonomiske og finansielle status. Administrasjonen fremlegger og redegjør for kvartalsregnskap og årsregnskap. Selskapet følger fristene fra Oslo Børs knyttet til halvårsrapportering og rapportering av årsregnskap.

STYREUTVALG

Med bakgrunn i krav til revisjonsutvalg i aksjeloven som gjelder selskaper med verdipapirer notert på regulerte markeder, har Vardar etablert et revisjonsutvalg. Revisjonsutvalget blir valgt av og blant styrets medlemmer og har samme funksjonstid som styremedlemmene. Medlemmer av revisjonsutvalget skal tilfredsstillе allmennaksjelovens krav til uavhengighet og kompetanse.

Revisjonsutvalget skal virke som et forberedende organ i forhold til styrets forvaltnings- og tilsynsoppgaver, og skal blant annet føre tilsyn med prosessen for finansiell rapportering, herunder konsernets internkontrollsystem. Revisjonsutvalget skal ha løpende kontakt med selskapets valgte revisor knyttet til revisjon, vurdere og overvåke revisors uavhengighet, og har ansvaret for å forberede og anbefale valg av revisor.

TRANSAKSJONER MELLOM NÆRSTÅENDE

For transaksjoner mellom selskapet og nærstående som ikke er uvesentlig, vil styret innhente en uavhengig verddivurdering og gjøre denne kjent for eierne. Transaksjoner mellom nærstående parter inngås generelt på ordinære markedsmessige betingelser som om de var gjennomført

mellom uavhengige parter. Det er etablert et prinsipp i konsernet hvor alle avtaler mellom et selskap hvor det er minoritetsaksjonærer og øvrige selskap, skal behandles i styret i det selskapet hvor det er minoritetsaksjonær. Vesentlige transaksjoner mellom selskap med minoritetsaksjonærer og øvrige selskaper i konsernet skal gjennomføres på ordinære markedsmessige betingelser som om det var mellom uavhengige parter. Dersom det ikke foreligger eksterne verdsettelse, blir det innhentet en uavhengig verddivurdering for å sikre dette.

Konsernet har retningslinjer som sikrer meldeplikt for styremedlemmer og ledende ansatte dersom de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i avtaler som inngås av selskapet.

STYRETS EGNEVALUERING

Styret skal evaluere egen virksomhet og kompetanse med jevne mellomrom. Det inkluderer en vurdering av styrets sammensetning og måten styret fungerer på både individuelt og som gruppe i forhold til de mål som er satt for arbeidet. Det skal legges til rette for kompetanseheving av styremedlemmer etter behov. Styrets evaluering formidles til selskapets valgkomite.

/ RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Konsernet er eksponert for risiko på mange områder, og det er viktig med gode systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til prosessen rundt regnskapsrapportering.

Vardar har organisert virksomheten gjennom ulike datterselskaper og tilknyttede selskaper, der styring delvis skjer gjennom konsernledelsen, dels gjennom styrene i de underliggende selskapene, og dels gjennom

eierstyring. Operative beslutninger knyttet til virksomheten i underliggende selskaper tas av ledelsen og styrene i disse selskapene.

Formålet med risikostyring og internkontroll er å håndtere risikoer knyttet til vellykket virksomhetsutøvelse, og å styrke kvaliteten på den finansielle rapporteringen. Konsernet identifiserer årlig vesentlige risikoer innen finansiell rapportering, og vurderer hvorvidt etablerte kontrollhandlinger i datterselskaper og tilknyttede selskaper er tilstrekkelige for å redusere risiko for feil i den finansielle rapporteringen til et akseptabelt nivå.

Vardar-konsernet rapporterer i henhold til kravene i den internasjonale regnskapsstandarden IFRS. Konsernet har etablert retningslinjer for å sikre at det gis pålitelig, relevant og lik informasjon til eier og markedet. Retningslinjene dekker også interne behov.

Konsernet har i 2024 benyttet regnskapssystemet Power Office. Rapporterende enheter har ansvar for å iverksette tilstrekkelige kontrollhandlinger for å forebygge feil i den finansielle rapporteringen. Økonomifunksjonen i konsernet utarbeider finansiell rapportering for konsernet og datterselskaper, og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarter, fastsatte regnskapsprinsipper og styrets retningslinjer.

STYRETS ANSVAR OG FORMÅL

Styret har ansvar for å påse at selskapet har gode systemer for håndtering av risikostyring og intern kontroll. Risikostyring i Vardar skal være en integrert del av virksomhetens prosesser, og sikre at risiko som er av betydning for måloppnåelse blir kartlagt, analysert og håndtert så tidlig som mulig på en kostnadseffektiv måte.

Revisjonsutvalget og styret gjennomgår årlig risikobildet for konsernet, og identifiserer og vurderer risiko for vesentlige feil i konsernets finansielle rapportering, spesielt sett opp mot eventuelle endringer fra tidligere. Konsernledelsen er ansvarlig for å iverksette nødvendige kontroller, slik at identifiserte risikoer reduseres til et akseptabelt nivå innen alle deler av konsernet.

I forbindelse med avleggelse av årsregnskap, årsberetning og halvårsregnskap gjennomgår revisjonsutvalget vesentlige regnskapsmessige forhold med ledelsen og ekstern revisor. I tillegg gjennomgår og vurderer revisjonsutvalget de retningslinjer og prosedyrer som Vardar har utarbeidet for å oppfylle kravene til finansiell rapportering, og for å redusere risiko for feil i den finansielle rapporteringen til et akseptabelt nivå. Styret i Vardar AS behandler halvårsrapport og årsregnskap for konsernet etter utarbeidelse av administrasjonen og behandling i revisjonsutvalget. Årsregnskapene fastsettes av generalforsamlingen.

Hovedelementene i selskapets risikoområde og intern kontroll knyttet til finansiell rapportering omtales særskilt i årsregnskapet.

/ GODTGJØRELSE TIL STYRET

Generalforsamlingen fastsetter årlig honorar til styrets medlemmer. Godtgjørelsen til styret er ikke resultatavhengig og det utstedes ikke opsjoner til styremedlemmene.

/ LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER

Lønn til konsernsjef fastsettes av styret, etter gjeldende retningslinjer godkjent av generalforsamlingen. Det betales ikke styrehonorar til konsernsjef eller andre ansatte ved styredeltakelse i datterselskaper. Retningslinjene for godtgjørelse til ledende ansatte utover konsernsjef, godkjennes av selskapets styre, og ytelser fastsettes i henhold til disse retningslinjene av konsernsjef.

/ INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

RETNINGSLINJE FOR RAPPORTERING AV FINANSIELL OG ANNEN INFORMASJON

Vardar gir investorer og analytikere lik og samtidig tilgang til informasjon gjennom offentliggjøring på interne nettsider og til Oslo Børs. Kommunikasjonen med finansmarkedet skal gi best mulig grunnlag for å skape et korrekt bilde av selskapets finansielle stilling, sentrale verdidrivere, risikofaktorer og andre forhold som kan påvirke framtidig verdiskapning.

Informasjon som gis er utformet innen de rammer som følge av verdipapirlovgivningen, regnskapsloven og børsregelverket. Fullstendig halvårsrapport og årsrapport er tilgjengelig på selskapets nettsider. Selskapet har definert hvem som kan uttale seg i ulike saker.

/ SELSKAPSOVERTAKELSE

Styret har så langt ikke funnet det nødvendig å utarbeide særskilte retningslinjer for overdragelsessituasjoner.

/ REVISOR

Revisor legger årlig frem en plan med hovedtrekkene for gjennomføring av revisjonsarbeidet. Revisor deltar i møter i revisjonsutvalg og i styret som behandler årsregnskapet og halvårsregnskapet. I forbindelse med disse møtene gjennomgår revisor vesentlige endringer i selskapets regnskapsprinsipper, sentrale forhold ved revisjonen, vurderinger av vesentlige regnskapsestimater og eventuelle forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og administrasjonen og forholdene er av vesentlig karakter.

Revisor legger årlig fram en rapport til revisjonsutvalget knyttet til uavhengighet og resultater fra revisjonen. Dette skal bidra til å styrke styrets arbeid med den finansielle rapporteringen og internkontrollen.

Styret har fastsatt retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon.

Revisor har møte med styret og revisjonsutvalget uten administrasjonen til stede minst én gang pr. år. Revisor har rett til å delta på selskapets generalforsamlinger.

Risikostyring

Vardar er eksponert for ulike typer risiko, der de viktigste er knyttet til marked, finans og rammebetingelser. Risikostyring er en integrert del av Vardars styringsstruktur, og det rapporteres jevnlig til styret.

/ MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko for Vardar er i hovedsak knyttet til utviklingen i kraftpriser og produksjonsvolum. Begge faktorene påvirkes av vær og nedbør, mens prisene i tillegg påvirkes av produksjon, forbruk, overføringskapasitet og ikke minst endringer i rammevilkår som påvirker markedet og geopolitiske endringer. Prisene påvirkes også av utvikling i prisen på alternative energikilder som olje, kull og gass, i tillegg til prisen på CO₂ i EUs kvotehandelsmarked (EU-ETS). Vardar har et rammeverk for styring av risikoen knyttet til kraftpris, mens risikostyring knyttet til kraftproduksjon først og fremst skjer gjennom energidisponering for vannkraftproduksjonen, og valg av ulike geografiske områder og utstyrsleverandør når det gjelder vindkraft og solkraft.

Vardars rammeverk for risikostyring av kraftpris omfatter produksjon fra egen vannkraft og vindkraft, og skal sikre et minimum av kontantstrømmer. Kontantstrømmene er viktig for å overholde økonomiske forpliktelser og opprettholde utbyttemuligheter. Sikringsstrategien innebærer at deler av inntektene kan sikres ved inngåelse av bilaterale avtaler, der produksjonen selges til en avtalt pris som gjenspeiler markedsprisen på sikringstidspunktet. Markedsprisen settes på den finansielle kraftbørsen Nasdaq. Dersom det ikke inngås prissikringsavtaler, er det gjeldende spotpris time for time som blir prisen for solgt kraft. Dette innebærer at i tilfeller der levert spotpris er lavere enn prisen på forhåndsolgt kraft, vil sikringsstrategien gi høyere inntekter enn å ikke inngå

sikringskontrakter. Dersom levert spotpris er høyere enn prisen på forhåndsolgt kraft, vil sikringsstrategien gi lavere inntekter enn å ikke inngå sikringskontrakter.

Vind- og vannkraftproduksjon i Norge er underlagt grunnrentebeskatning. Det er i denne sammenheng viktig at eventuelle kraftprissikringer ikke volummessig overstiger en skattenøytral posisjon, da grunnrentebeskatningen fastsettes med bakgrunn i spotpris time for time og ikke til prisen i henhold til eventuelle sikringskontrakter.

Endring i rammebetingelser, så som høyprisbidrag som ble innført for vannkraftproduksjonen i 2022 og endring i grunnrenteskattesatsen, er endringer som kan gjøre det vanskelig å etterleve sikringsstrategier og få de virkningene en ønsker av en slik strategi.

Segmentet fjernvarme er i noen grad eksponert for usikkerhet i salgspris til kunder, herunder utvikling innen nett-tariffer og offentlige avgifter. Strategien om å ha en kundeportefølje med både fast og flytende salgspris demper denne risikoen noe. Fjernvarme har fått endrede rammevilkår som følge av innføring av strømstøtte til privatkunder, da det er fjernvarmeaktørene selv som må bekoste støttetiltakene. Dette er en risiko det er vanskelig å sikre seg mot.

Segmentet solkraft har ulik risiko avhengig av hvilken investering som gjøres. For takmonterte anlegg tilbys ulike løsninger som i seg selv er risikodempende med tanke på

prisisikoen. Om Vardar skal investere i bakkemonterte solkraftanlegg, vil dette inngå som en del av sikringsstrategien som omtalt over knyttet til vannkraft- og vindkraftproduksjon.

/ FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko er primært knyttet til grad av belåning, men også utviklingen i kursrelasjonen mellom norske kroner og euro/svenske kroner, utviklingen i rentenivået, og risiko knyttet til likviditet. Vardar har store deler av sine inntekter i euro gjennom salg av fri kraftproduksjon via Nord Pool til spotpris eller bilaterale avtaler gjennom avtalt pris. Kontantstrømmene knyttet til framtidige kraftinntekter sikres gjennom inngåelse av valutaterminer, for å gi en forutsigbar kontantstrøm i norske kroner. Det er de totale kontantstrømmene i euro som gir Vardar finansiell risiko, og danner grunnlaget for sikringshandler knyttet til valuta. Vardar benytter sikringsbokføring på denne type sikringer.

Vardar er gjennom sin låneportefølje eksponert for endringer i rentenivået. Det er innført en rentesikringsstrategi for å motvirke dette, der blant annet rentederivater benyttes som instrument.

Vardar har rammer for styring av likviditetsrisiko som er fastsatt av styret. I korthet går disse ut på at selskapet til enhver tid skal ha tilstrekkelig likviditet til å betjene konsernets lån ett år fram i tid. Videre skal netto kontantstrøm, når en ser bort fra investeringer, være tilstrekkelig til enhver tid å betjene renter på ekstern gjeld. Første låneforfall for Vardar er i 2025, og selskapet har god dialog med ulike banker. Det forventes at konsernet opprettholder evnen til å refinansiere sine lån videre framover, dette er styrket gjennom Scope Ratings offisielle rating av Vardar fra 2024 som opprettholdt ratingen BBB+ fra 2023. Vardar har begrenset kredittrisiko gjennom

lånefordringer. Ved utgangen av året er disse lånefordringene utelukkende mot heleide datterselskap.

/ OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er definert som risiko for tap som følge av mangelfulle interne prosesser, menneskelige feil, systemfeil eller eksterne hendelser som kan gi manglende kraftproduksjon og dermed inntektsbortfall. Konsernet kjøper stort sett tjenestene knyttet til operasjonelle tjenester eksternt. Når det gjelder vannkraftproduksjonen står 4/7 dels eier Hafslund for driften av anleggene. Hafslund er nest største vannkraftprodusent i Norge, har lang erfaring og etablerte beredskapsplaner. For vindkraftselskapene er drift ivaretatt gjennom driftsavtalene med turbinleverandørene i de enkelte parkene. Fjernvarmevirksomheten ivaretas operasjonell drift gjennom egen organisasjon og interne rutiner og beredskapsplaner. For investeringer innen takmonterte solcelleanlegg, kjøpes operasjonelle tjenester fra Sunease. Pr. 2024 har ikke Vardar eierskap til operative solparker.

IKT-tjenester kjøpes fra tredjepart, og risikoen er inkludert i de overordnede beredskapsplanene til tjenesteleverandøren. Dette omfatter både tilgjengeligheten av IKT-verktøy og sikkerheten i forhold til misbruk av informasjon fra konsernets databaser og analyseverktøy.

Konsernet har en operativ risikoeksponering relatert til ødeleggelser i egne anlegg som følge av for eksempel naturskader og brann. Ødeleggelser i disse anleggene fører til tap av eiendeler og i neste omgang bortfall av inntekter. Konsernet har forsikret dette med forskjellige egenandeler samt stop-loss dekninger. I tillegg har konsernet ansvarsforsikring som dekker eventuell skader og erstatninger overfor tredjemanns liv og eiendom når skaden ikke er voldt av ansatte med forsett.

/ RISIKO KNYTTET TIL RAMMEBETINGELSER, LAND OG PARTNERE

Konsernets rammebetingelser påvirkes av politiske beslutninger, blant annet regelverket for skatter og avgifter, pålegg fra NVE, endringer i regler for minstevannføring, hjemfallsordning samt endringer i generelle rammevilkår både i Norge og EU. Endringer i lover og regler kan i vesentlig grad påvirke konsernet. Innføring av høyprisbidrag med umiddelbar virkning, endret grunnrenteskattesats for vannkraft med tilbakevirkende kraft og innføring av grunnrenteskatt på eksisterende vindkraft er eksempler på endringer i rammevilkår som har påvirket Vardar de siste årene. Pågående prosess med mulig endring av beregningsgrunnlaget for prising av fjernvarmeleveranse er et annet eksempel. Det vises til noter i konsernregnskapet for ytterligere omtale av risiko.

/ FINANSIELL RAPPORTERING

Vardar har et system for internkontroll av finansiell rapportering for å sikre god og pålitelig finansiell informasjon. Styret har det overordnede ansvaret for et velfungerende internkontrollsystem, og det er opprettet et revisjonsutvalg blant styrets medlemmer som skal være behjelpelig i denne sammenheng. Hovedelementene i internkontrollsystemet er risikovurdering, kontrollaktiviteter, informasjon, oppfølging og kontrollmiljøer, og det er en årlig gjennomgang av prosessene.

/ STYRETS ARBEID

Styret i Vardar består av Roar Flaathen som styrets leder, Ingvild Myhre som nestleder og styremedlemmene Kristin Ourum, Knut Oscar Fleten og Johnny Skoglund. Styret i Vardar AS avholdt 6 styremøter i 2024, der mye av fokuset har

vært på videreutvikling av konsernet og strategi. Det er avholdt en strategitur til Brussel.

Styret har et revisjonsutvalg bestående av tre styremedlemmer. Revisjonsutvalget har avholdt 5 møter i 2024. Revisjonsutvalget har fungert som et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret, og har i tillegg tett kontakt med revisor.

/ FREMTIDSUTSIKTER

Vardar forventer fortsatt økning i etterspørselen etter fornybar energi i det norske og nordiske markedet i årene fremover. Etterspørsel forventes å øke som følge av klimamål som er satt for å redusere global oppvarming, og derigjennom utfasing av fossile energikilder. Økt etterspørsel vil komme som stabilt økende forbruk, økt elektrifisering av samfunnet og nye kraftkrevende virksomheter. Det forventes en viss økning av tilbudet av fornybar energi fra både vannkraft, vindkraft på land, vindkraft til havs, fra solkraft og fra biologisk materiale. Da store deler av ny fornybar energi vil komme fra uregulert sol og vindkraft, forventes store variasjoner i kraftpriser både gjennom døgnet og året på kort og lengre sikt. Dette gir større usikkerhet til økonomisk lønnsomhet i prosjekter enn tidligere. Endrede beslutningsprosesser kan i tillegg føre til at prosjekter tar lenger tid å realisere. Kraftprisutviklingen påvirker i stor grad Vardars løpende lønnsomhet og verdier, både gjennom egen kraftproduksjon, men også gjennom Å Energi og evnen selskaper organisert under segmentet Vekst har til å realisere sine produkter.

Vardar forventer større variasjon i resultater fra Fornybar energiproduksjon fremover. Vardar arbeider med lønnsomme vekstmuligheter knyttet til egen vindkraft, bioenergi og solkraft. Innen vannkraft vil hovedsakelig veksten komme gjennom eierskapet i Å Energi.

Vardars har forventninger til videre vekst og utvikling i Sunly, Solcellespesialisten, Zephyr, VOW Green Metals og Hyperthermics, der Vardar utøver aktivt eierskap sammen med sterke industrielle og finansielle partnere. Selskapene har etter Vardars vurdering sterke organisasjoner og gode markedsposisjoner.

Vardar forventer positive løpende kontantstrømmer fra egen fornybar energiproduksjon og utbytter fra Å Energi, der det meste av Vardars kapital ligger. I tillegg til å betjene lån og betale utbytte til eierne i tråd med aksjonærvtale, søker Vardar å beskytte og utvikle verdier i porteføljen sammen med partnere. Vardar forventer begrenset løpende kontantstrøm fra virksomhetene innen segmentet Vekst de nærmeste årene. Samlet har Vardar en diversifisert portefølje av virksomheter med ulike egenskaper som teknologisk modenhet, vekst, kapitalbehov og risiko. Vardar er med sine eiendeler, organisasjon og partnere godt posisjonert for å utvikle selskapet videre med god lønnsomhet, moderat markedsrisiko og moderat belåning.

Vardars eiere startet i 2023 en gjennomgang av sin eierstrategi for Vardar. Arbeidet har foregått gjennom en administrativ arbeidsgruppe, bestående av fem av eierkommunene. Ny eierstrategi skal behandles i alle eierkommunene, og det forventes at dette arbeidet er ferdig i løpet av 2025. I utkast som er sendt til behandling foreligger det ingen store endri i eierstrategien for Vardar.

Styret er tilfreds med driften av selskapet i 2024, og takker ansatte for innsatsen i året som har gått.

Roar Flaathen
Styreleder

Knut Oscar Fleten
Styremedlem

Ingvild Myhre
Styrets nestleder

Kristin Ourem
Styremedlem

Johnny Skoglund
Styremedlem

Robert Olsen
Konsernsjef

Västraby vindurbin nr 6.
Bjørn i Vardar inspiserer turbinen
sammen med teknikere fra GE.

Drammen 09.04.2025

Vardars varmesentral på Hvervenmoen.

Regnskap og noter konsern

RESULTAT

Tall i hele 1000	Noter	2024	2023
Driftsinntekter	4, 11	449 439	573 762
Inntekt fra tilknyttet selskap	21	162 205	734 555
Sum inntekter		611 644	1 308 317
Varekostnad	4, 11	78 545	89 991
Lønn og andre personalkostnader	13,14	40 012	34 327
Avskrivninger	18,19	44 977	41 874
Verdiendringer	12	-15 521	21 210
Høyprisbidrag	15	-	17 328
Andre driftskostnader	13,15	92 474	100 747
Sum driftskostnader		240 485	305 477
Driftsresultat		371 159	1 002 840
Finansinntekter	16	62 768	147 599
Finanskostnader	16	151 333	192 091
Netto finansposter		-88 565	-44 492
Resultat før skattekostnad		282 594	958 348
Skattekostnad	17	125 572	174 217
Årsresultat		157 022	784 132
Utvidet resultat			
Andel av utvidet resultat i tilknyttet selskap	21	909	1 435
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	14	14 576	-13 033
Skatt relatert til aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	14, 17	-3 207	2 867
Verdiendringer finansielle eiendeler	21	-119 638	59 526
Poster som senere ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet		-107 360	50 795
Andel av utvidet resultat i tilknyttet selskap	21	27 918	15 920
Verdiendring sikringsinstrumenter	10	19 949	-27 279
Omregningsdifferanser		37 976	48 859
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet		85 843	37 500
Totalresultat		135 505	872 427
Årsresultatet henføres til:			
- Kontrollerende eierinteresser		157 022	784 132
Årsresultat		157 022	784 132
Totalresultatet henføres til:			
- Kontrollerende eierinteresser		135 505	872 427
Totalresultat		135 505	872 427

BALANSE

Tall i hele 1000	Noter	31.12.2024	31.12.2023
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler	18	13 904	15 249
Varige driftsmidler	19,27	1 289 417	1 088 042
Investeringer i tilknyttede selskap	21	6 616 404	6 636 994
Konsesjonskraftrettigheter	12	102 864	110 118
Derivater	9	59 079	36 180
Øvrige finansielle anleggsmidler	21,22	936 474	943 331
Anleggsmidler		9 018 141	8 829 914
Varelager	23	2 305	7 193
Fordringer	24	116 465	170 445
Derivater	9	17 849	9 002
Kontanter og kontantekvivalenter	25	99 927	163 324
Sum omløpsmidler		236 545	349 964
Sum eiendeler		9 254 686	9 179 879
Aksjekapital	26	265 873	265 873
Overkurs	26	345 011	345 011
Annen egenkapital		6 548 913	6 681 844
Sum egenkapital		7 159 797	7 292 728
Avsetning for forpliktelser	14,17	282 194	273 723
Rentebærende gjeld	27,28	639 767	855 588
Ansvarlig lån	28	507 500	507 500
Derivater	9	27 030	20 960
Langsiktig gjeld		1 456 490	1 657 772
Rentebærende gjeld	27,28	440 977	824
Leverandørgjeld		13 839	23 326
Betalbar skatt	17	100 686	122 605
Skyldige offentlige avgifter		24 617	29 118
Derivater	9	15 385	19 190
Annen kortsiktig gjeld		42 896	34 315
Sum kortsiktig gjeld		638 400	229 379
Sum gjeld og egenkapital		9 254 686	9 179 879

Roar Flaathen
Styreleder

Ingvild Myhre
Styrets nestleder

Johnny Skoglund
Styremedlem

Knut Oscar Fleten
Styremedlem

Kristin Durom
Styremedlem

Robert Olsen
Konsernsjef

EGENKAPITALOPPSTILLING

Tall i hele 1000	Aksjekapital	Overkurs	Omregningsdifferanse	Kontantstrøm sikringsreserve	Andre fond	Opptjent egenkapital	Sum annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 01.01.2023	265 873	345 011	15 365	47 394	9 265	5 864 410	5 936 432	6 547 317
Årsresultat	-	-	-	-	-	784 132	784 132	784 132
Utvidet resultat								
Andel utvidet resultat fra tilknyttet selskap	-	-	-	-	1 435	-	1 435	1 435
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-	-	-	-	-	-10 166	-10 166	-10 166
Verdiendring finansielle eiendeler	-	-	-	-	59 526	-	59 526	59 526
Poster som senere ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet	-	-	-	-	60 961	-10 166	50 795	50 795
Andel utvidet resultat fra tilknyttet selskap	-	-	-	-	15 920	-	15 920	15 920
Verdiendring sikringsinstrumenter	-	-	-	-27 279	-	-	-27 279	-27 279
Omregningsdifferanser	-	-	48 859	-	-	-	48 859	48 859
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet	-	-	48 859	-27 279	15 920	-	37 500	37 500
Totalresultat	-	-	48 859	-27 279	76 881	773 966	872 427	872 427
Utbytte	-	-	-	-	-	-155 011	-155 011	-155 011
Øvrige endringer	-	-	-	-	-	27 994	27 994	27 994
Egenkapital pr. 31.12.2023	265 873	345 011	64 224	20 115	86 146	6 511 359	6 681 843	7 292 728
Egenkapital pr. 01.01.2024	265 873	345 011	64 224	20 115	86 146	6 511 359	6 681 843	7 292 728
Årsresultat	-	-	-	-	-	157 022	157 022	157 022
Utvidet resultat								
Andel utvidet resultat fra tilknyttet selskap	-	-	-	-	909	-	909	909
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-	-	-	-	-	11 369	11 369	11 369
Verdiendring finansielle eiendeler	-	-	-	-	-119 638	-	-119 638	-119 638
Poster som senere ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet	-	-	-	-	-118 729	11 369	-107 360	-107 360
Andel utvidet resultat fra tilknyttet selskap	-	-	-	-	27 918	-	27 918	27 918
Verdiendring sikringsinstrumenter	-	-	-	19 949	-	-	19 949	19 949
Omregningsdifferanser	-	-	37 976	-	-	-	37 976	37 976
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet	-	-	37 976	19 949	27 918	-	85 843	85 843
Totalresultat	-	-	37 976	19 949	-90 811	168 391	135 505	135 505
Utbytte	-	-	-	-	-	-274 166	-274 166	-274 166
Øvrige endringer	-	-	-	-	-	5 729	5 729	5 729
Egenkapital pr. 31.12.2024	265 873	345 011	102 199	40 064	-4 665	6 411 314	6 548 912	7 159 797

Egenkapitalen består i sin helhet av kontrollerende eierinteresser.

KONTANTSTRØM

Tall i hele 1000	Note	2024	2023
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skatt		282 594	958 348
Periodens betalte skatt	17	-122 605	-224 433
Endring virkelig verdi finansielle instrumenter	12, 16	-8 031	64 501
Resultat fra tilknyttet selskap	21	-162 205	-734 555
Utbytte fra tilknyttede selskap	21	284 495	206 315
Netto rentekostnader	16	71 232	64 299
Innbetalinger av renter	16	49 303	44 476
Utbetaling av renter	16	-103 432	-114 452
Avskrivninger	18, 19	44 977	41 874
Forskjellen mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	14	-10 595	3 812
Endring i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	23, 24	-9 424	-25 576
Endring i andre tidsavgrensningsposter		8 104	-51 665
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		324 414	232 943
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Investeringer i aksjer og tilknyttet virksomhet	21	-144 320	-75 895
Investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	18, 19	-72 991	-38 618
Utbetalinger ved kjøp av virksomhet	19	-105 570	0
Innbetalinger på langsiktige lånefordringer	22	0	25 000
Utbetalinger på langsiktige lånefordringer	22	0	-50 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-322 881	-139 513
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved opptak av langsiktig gjeld	28	225 000	0
Nedbetaling av langsiktig gjeld	28	-1 817	-2 887
Utbytte til kontrollerende eier		-274 166	-155 011
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-50 983	-157 898
Valutaeffekt på kontanter		-13 946	-42 134
Netto endring i likvider i året		-49 450	-64 468
Kontanter og bankinnskudd per 01.01	25	163 324	269 926
Kontanter og bankinnskudd per 31.12	25	99 927	163 324

NOTER

Generelt	
Note 1	Regnskapsprinsipper
Note 2	Estimater med betydelig usikkerhet
Note 3	Hendelser etter balansedato
Note 4	Segmentinformasjon
Finansielle risiko og instrumenter	
Note 5	Styring av kapitalstruktur
Note 6	Markedsrisiko
Note 7	Finansiell risiko
Note 8	Finansielle instrumenter
Note 9	Virkelig verdi
Note 10	Regnskapsmessig sikring
Resultatregnskap	
Note 11	Salgsinntekter og energikjøp
Note 12	Driftsrelaterte verdiendringer
Note 13	Lønnskostnader og godtgjørelser
Note 14	Pensjoner
Note 15	Høyprisbidrag og andre driftskostnader
Note 16	Finansielle poster
Note 17	Skatt
Balanse	
Note 18	Immaterielle eiendeler
Note 19	Varige driftsmidler
Note 20	Investering i felleskontrollert driftsordning
Note 21	Investering i tilknyttede selskaper og andre aksjer
Note 22	Ansvarlig utlån og andre langsiktige fordringer med forfall senere enn ett år
Note 23	Varer
Note 24	Kundefordringer, forskuddsbetalinger og andre fordringer
Note 25	Kontanter og kontantekvivalenter
Note 26	Aksjekapital og aksjonærinformasjon
Note 27	Leieavtaler
Note 28	Finansielle forpliktelser
Andre noteopplysninger	
Note 29	Selskap som inngår i konsolideringen
Note 30	Utbytte
Note 31	Transaksjoner med nærstående

Note 1 Regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Vardar AS er et aksjeselskap registrert og hjemmehørende i Norge med hovedkontor i Øvre Eikervei 14, 3048 Drammen.

Morselskapet og dets datterselskaper investerer i og eier energirelatert virksomhet knyttet til fornybar energi. Ved siden av virksomheten i Norge investeres det gjennom datterselskaper i fornybar energi i Sverige.

Selskapet har gjeldsinstrument notert på Oslo Børs.

Konsernregnskapet og selskapsregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 9. april 2025.

BASISPRINSIPPER

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkjent av EU. Konsernregnskapet er basert på historisk kost prinsippet med unntak av enkelte finansielle instrumenter og elementer i netto pensjonsmidler som er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Historisk kost er generelt basert på virkelig verdi av vederlaget som er gitt ved anskaffelse av eiendelen. Virkelig verdi er definert som markedsverdien på en eiendel eller forpliktelse, og nærmere beskrevet i note 9.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever bruk av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 2.

Innføring av nye regnskapsstandarder

Det har ikke blitt innført nye IFRS-standarder i 2024, men det er foretatt endringer i enkelte standarder som er nærmere omtalt nedenfor.

Følgende endringer trådte i kraft 1. januar 2024:

Endringer i IAS 1 – Klassifisering av gjeld og andre forpliktelser som kortsiktige eller langsiktige og opplysningskrav om langsiktige forpliktelser med betingelser

Endringene i IAS 1 spesifiserer kravene for klassifisering av forpliktelser som kortsiktige eller langsiktige.

- Hva som menes med en rett til å utsette oppgjør
- At en rett til å utsette oppgjør må eksistere ved utgangen av rapporteringsperioden
- At klassifiseringen ikke påvirkes av sannsynligheten for at en enhet vil benytte seg av sin rett til å utsette oppgjør
- At kun dersom et innebygd derivat i en konvertibel forpliktelse i seg selv er et egenkapitalinstrument, vil ikke vilkårene for en forpliktelse påvirke klassifiseringen.

I tillegg må en enhet opplyse når en forpliktelse som følge av en låneavtale klassifiseres som langsiktig, og når retten til å utsette oppgjøret er betinget av overholdelse av fremtidige vilkår innen tolv måneder.

Endringene hadde ingen innvirkning på konsernets finansielle rapportering.

Endringer i IFRS 16 – Leieforpliktelse i en salg- og tilbakeleie-transaksjon

Endringene i IFRS 16 spesifiserer kravene en selger/leietaker skal bruke for å måle leieforpliktelsen som oppstår i en salg- og tilbakeleie-transaksjon, for å sikre at selger/leietakeren ikke innregner noe beløp av gevinsten eller tapet som relaterer seg til bruksretten som beholdes.

Endringene hadde ingen innvirkning på konsernets finansielle rapportering.

Endringer i IAS 7 og IFRS 7 - Avtaler om leverandørfinansiering

Foretak må opplyse om sine finansieringsordninger for leverandører. Dette gjør det mulig for brukere av finansregnskapet å vurdere virkningen av disse ordningene på foretakets forpliktelser, kontantstrømmer og eksponering for likviditetsrisiko.

Endringene hadde ingen innvirkning på konsernets finansielle rapportering.

Regnskapsstandarder utgitt, men ikke ennå effektive

De nye og endrede standardene og fortolkningene som er utgitt, men som ennå ikke har tredd i kraft ved tidspunktet for utstedelse av konsernets finansielle rapporter, er beskrevet nedenfor. Konsernet har til hensikt å anvende disse nye og endrede standardene og fortolkningene, dersom de er relevante, når de trer i kraft.

Endringer i IAS 21 - Manglende vekslingsmulighet

I august 2023 utstedte IASB endringer i IAS 21 Effekter av endringer i valutakurser for å spesifisere hvordan en enhet skal vurdere hvorvidt en valuta er vekslingsbar og hvordan en spotkurs skal fastsettes når vekslingsmulighet mangler.

Endringene krever også opplysninger som gjør det mulig for brukere av regnskapet å forstå hvordan det at en valuta ikke er vekslingsbar påvirker, eller forventes å påvirke, enhetens finansielle resultat, finansielle stilling og kontantstrømmer.

Endringene trer i kraft for regnskapsår som starter 1. januar 2025 eller senere. Tidlig anvendelse er tillatt, men må opplyses. Når endringene anvendes, kan en enhet ikke omarbeide sammenlignbar informasjon.

Endringene forventes ikke å ha en vesentlig innvirkning på konsernets finansielle rapportering.

IFRS 18 – Presentasjon og opplysninger i finansielle rapporter

I april 2024 utstedte IASB IFRS 18, som erstatter IAS 1 Presentasjon av finansielle rapporter. IFRS 18 introduserer nye krav til presentasjon innenfor resultatregnskapet, inkludert spesifikke summer og delsummer.

Videre kreves det at enheter klassifiserer all inntekt og kostnader i resultatregnskapet i én av fem kategorier:

- Driftsaktiviteter
- Investeringsaktiviteter
- Finansieringsaktiviteter
- Inntektsskatt
- Avviklet virksomhet

De tre første kategoriene er nye.

Det kreves også opplysninger om nye definerte resultatmål fastsatt av ledelsen, delsummer av inntekter og kostnader, samt nye krav til aggregert og disaggregert finansiell informasjon basert på de identifiserte «rollene» til regnskapene og notene.

I tillegg er det gjort mindre endringer i IAS 7 Kontantstrømoppstilling, som blant annet innebærer å endre utgangspunktet for indirekte metode fra «resultat før skatt» til «driftsresultat» og fjerne valgmuligheten knyttet til klassifisering av kontantstrømmer fra utbytte og renter. Det er også gjort konsekvensendringer i flere andre standarder.

IFRS 18 og endringene i de andre standardene trer i kraft for rapporteringsperioder som starter 1. januar 2027 eller senere, men tidligere anvendelse er tillatt og må opplyses. IFRS 18 vil bli anvendt med tilbakevirkende kraft.

Konsernet arbeider for øyeblikket med å identifisere alle innvirkninger endringene vil ha på konsernets finansielle rapportering.

KONSOLIDERINGSPRINSIPP

Datterselskaper

Datterselskaper er selskaper som konsernet kontrollerer ved å ha makt. Makt oppnås ved å

inneha eksisterende rettigheter til å styre de relevante aktivitetene som påvirker avkastningen. Normalt oppnås kontroll gjennom aksjeeie med mer enn halvparten av stemmerettene.

Konsernet vurderer også om det foreligger kontroll der man innehar mindre enn 50 % av stemmerettene, men likevel i praksis er i stand til å styre finansielle og operasjonelle retningslinjer (såkalt faktisk kontroll).

Datterselskaper konsolideres fra det tidspunktet hvor konsernet oppnår kontroll, og konsolideringen opphører når kontrollen over datterselskapet opphører.

Ved kjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av avtale om betinget vederlag. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte foretaket måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte foretakets nettoeiendeler.

Utgifter knyttet til virksomhets-sammenslutningen kostnadsføres når de påløper.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen (tidspunktet ervervet for kontroll på mer enn 50 %). Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Senere endringer i virkelig verdi av det betingede vederlaget skal i henhold til IFRS 9 resultatføres eller føres som en endring i det utvidete resultatregnskapet dersom det betingede vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld.

Det foretas ikke ny verdimåling av betingede vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Dersom summen av vederlaget, virkelig verdi av tidligere eierandeler og eventuell virkelig verdi av ikke-kontrollerende eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill. Er summen lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen, men først etter at det foretas en fornyet vurdering av hvorvidt alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser er målt korrekt.

Konserninterne transaksjoner, mellom-værende, inntekter og kostnader elimineres. Gevinst- og tapselement i en balanseført eiendel oppstått som følge av en konsernintern transaksjon, elimineres også. Regnskapene til datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskaps-prinsipper.

Endring i eierinteresser i datterselskaper uten tap av kontroll

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapital-transaksjoner. Ved ytterligere kjøp føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Avhending av datterselskaper

Ved tap av kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat omklassifiseres til resultatet.

Felleskontrollerte ordninger

En felleskontrollert ordning er en ordning der to eller flere parter har felles kontroll. En felleskontrollert ordning klassifiseres enten som en felleskontrollert driftsordning eller som en felleskontrollert virksomhet. Deleide kraftverk er en egen enhet hvor hver av partene har sin eierandel og hvor det er felles kontroll gjennom en kontraktsfestet avtale mellom partene. Produsert kraft med unntak av konsesjonskraft, disponeres av medeierne direkte. Et av eierselskapene står for den løpende drift av anlegget og får refundert øvrige driftsutgifter fra de øvrige deltakerne. Deltakerne har hver skutt inn sin andel av anleggskapitalen i form av direkte investeringer. Langsiktig gjeld er tatt opp direkte av eierselskapene og inngår i konsernets samlede langsiktig gjeld. Kraftverkene bokføres som en felleskontrollert driftsordning og innregner følgende:

- eiendeler, herunder sin andel av eiendeler som holdes i fellesskap,
- forpliktelser, herunder sin andel av forpliktelser som pådras i fellesskap,
- inntekter fra salget av sin andel i produksjonen som oppstår av den felleskontrollerte driftsordningen,
- andel av inntektene fra salget av produksjonen fra den felleskontrollerte driftsordningen, og
- kostnader, herunder sin andel av kostnader som pådras i fellesskap.

Oversikt over selskaper under felles kontroll vises i note 20.

Tilknyttede selskap

Tilknyttede selskaper er selskaper der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 % av stemmerettene.

IAS 28 fastsetter regnskapsføring av investeringer i tilknyttede foretak, og kravene til bruk av egenkapitalmetoden ved slike investeringer. Standarden skal anvendes for foretak der investorer har felles kontroll over, eller betydelig innflytelse på, et foretak som det er investert i. Dersom et foretak direkte eller indirekte (for eksempel gjennom datterforetak) kontrollerer 20 % eller mer av stemmerettene i foretaket som det er investert i, antas det at

foretaket har en betydelig innflytelse, med mindre det klart kan godtgjøres at dette ikke er tilfellet. Motsatt gjelder at dersom et foretak direkte eller indirekte (for eksempel gjennom datterforetak) kontrollerer mindre enn 20 % av stemmerettene i foretaket som det er investert i, antas det at foretaket ikke har noen betydelig innflytelse, med mindre det klart kan godtgjøres at foretaket har slik innflytelse. Det at en investor eier en vesentlig del eller en flertallsandel, utelukker imidlertid ikke at et annet foretak kan ha betydelig innflytelse.

Hvorvidt det foreligger en betydelig innflytelse fra et foretaks side, kan vanligvis godtgjøres på én eller flere av følgende måter:

- Representasjon i styret eller tilsvarende styrende organ i foretaket som det er investert i,
- deltakelse i prosesser for fastsetting av prinsipper, herunder deltakelse i avgjørelser om utbytte eller andre utdelinger,
- vesentlige transaksjoner mellom foretaket og foretaket som det er investert i,
- gjensidig utveksling av ledende personale, eller
- levering av viktig teknisk informasjon.

Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuelle implisitte immaterielle eiendeler identifisert på kjøpstidspunktet. Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres som inntekt fra tilknyttede selskap under inntekter, og tillegges balanseført verdi av investeringen i balansen. Mottatt utbytte eller innskudd av egenkapital kommer som en føring i balanseverdien. Konsernets andel av utvidet

resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig, er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvinning av eierandeler i tilknyttede selskaper resultatføres.

Vardar har vesentlige investeringer i tilknyttede selskap, hvor eierskapet til Å Energi (tidligere Glitre Energi) er største post. Vardar konsernet har tett oppfølging av usikkerheter og forventninger knyttet til kontantstrømmen på kort- og mellomlang sikt fra disse investeringene. Det er en integrert del av driften, økonomirapporteringen og målstyringen i Vardar konsernet. Investeringene anses å være en del av Vardar sin kjernevirksomhet. For bedre å reflektere at investeringene følges opp samlet uavhengig av eierbrøk, har Vardar valgt å presentere inntekt fra tilknyttede selskap under driftsinntekt.

SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er blitt identifisert som konsernledelsen.

OMREGNING AV UTENLANDSK VALUTA

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som i hovedsak benyttes i det økonomiske området der enheten opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet er presentert i norske kroner (NOK), som er både den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen til morselskapet.

Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres. Valutagevinster og -tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres som finansinntekter eller finanskostnader. Alle andre valutagevinster og tap presenteres på linjen for verdiendringer.

Konsernselskaper

Resultatregnskap og balanse for konsernenheter (ingen med hyperinflasjon) med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- balansen er regnet om til sluttkursen på balansedagen
- resultatregnskapet er regnet om til gjennomsnittskurs (dersom gjennomsnitt ikke gir et rimelig estimat på de akkumulerte virkninger av å bruke transaksjonskurs, brukes transaksjonskursen)
- omregningsdifferanser føres direkte i egenkapitalen og spesifiseres separat.

IMMATERIELLE EIENDELER

Fallrettigheter

Vannfallsrettigheter er bokført til historisk anskaffelseskostnad. Det foreligger ikke hjemfallsrett, og vannfallsrettigheter er derfor vurdert til å være en eiendel med ubestemt levetid, som ikke avskrives.

Konsesjonsrettighet

Forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet knyttet til vindkraft og virkelig verdi

av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet som kan henføres til rettigheter for produksjon av kraft, klassifiseres under immateriell eiendel som konsesjonsrettighet. Konsesjonsrettighet ved kjøp av andel i tilknyttet selskap er inkludert i investeringen i tilknyttet selskap. Konsesjonsrettighetene avskrives over de enkelte produksjonsanleggenes økonomiske levetid, og testes i tillegg for verdifall. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av konsesjonsrettighet knyttet til den solgte virksomheten.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Kraftstasjoner og andre varige driftsmidler vurderes etter anskaffelseskostmodellen. Dette innebærer at varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivninger er basert på kostpris og avskrivningene er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid. Alle driftsmidler har vært gjenstand for dekomponering, slik at grupper av driftsmidler med samme reinvestering- og vedlikehold syklus avskrives over samme periode. Tomter avskrives ikke.

Årets avskrivninger belastes årets driftskostnader. Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene per kontantstrømgenererende enheter.

LÅNEKOSTNADER

Lånekostnader fra generell og spesifikk finansiering knyttet til anskaffelse, konstruksjon eller produksjon av kvalifiserende eiendeler, som er eiendeler som det vil ta en betydelig periode å ferdigstille for tiltenkt bruk eller salg, aktiveres som en del av anskaffelseskosten for eiendelen, frem til tidspunktet når eiendelen i all hovedsak er klar for tiltenkt bruk. Eventuelle kapitalinntekter fra midlertidig plasseringer av lånebeløp som ennå ikke er benyttet til anskaffelse av en kvalifiserende eiendel skal trekkes fra rentekostnader som aktiveres som en del av anskaffelseskosten for eiendelen. Alle andre rentekostnader kostnadsføres i den perioden de påløper.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser klassifiseres på grunnlag av art og formål med instrumentene til kategoriene *Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet*, *Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat* og *finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost*.

Finansielle instrumenter klassifiseres i kategorien amortisert kost dersom instrumentets kontantstrømmer bare er betaling av rente og hovedstol, og instrumentet er holdt for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer. Alle andre instrumenter måles til virkelig verdi med verdiendringer ført mot enten det ordinære resultatet eller som andre inntekter eller kostnader.

Av finansielle instrumenter til virkelig verdi, klassifiserer Vardar strategiske aksjeposter til utvidet resultat, mens øvrige instrumenter føres over resultatet. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultat, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikringsrelasjon.

Ved første gangs innregning innregnes finansielle instrumenter i balansen til virkelig verdi.

Nedskrivningsvurderinger baseres på forventninger om tap.

FINANSIELLE DERIVATER SOM KLASIFISERES SOM SIKRING

Konsernet inngår sikringer i henhold til vedtatt strategi. Sikringsbokføring er innført for alle derivater knyttet til kraft, renter og valuta, i henhold til IFRS 9.

Ved inngåelse av sikringsforhold dokumenteres sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Konsernet dokumenterer også sin vurdering av hvorvidt derivatene som benyttes er svært effektive i å utligne endringene i virkelig verdi eller kontantstrøm knyttet til sikringsobjektene. Slike vurderinger dokumenteres også løpende i sikringsperioden.

Sikring praktiseres der det er en klar relasjon mellom sikringsinstrument og sikringsobjekt, hvor dermed kriteriene for sikringsbokføring er oppfylt. Den effektive delen av endring i virkelig verdi på derivater som øremerkes og kvalifiseres som sikringsinstrument, regnskapsføres over utvidet resultat. Gevinst og tap på den ineffektive delen resultatføres som verdiendring.

Sikringsgevinster eller -tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen omklassifiseres til resultatregnskapet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatet, for eksempel når det planlagte sikrede salget finner sted. Gevinster eller tap som knytter seg til den effektive del av rentebytteavtaler som sikrer lån med flytende rente resultatføres under finanskostnader. Gevinsten eller tapet som knytter seg til den ineffektive delen resultatføres som verdiendring. Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstiller kriteriene for sikringsbokføring, blir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen omklassifisert til resultatet samtidig med at den sikrede transaksjonen blir resultatført.

KONTANTER OG KONTANT-EKVIVALENTER

Kontanter og kontantekvivalenter består av bankinnskudd. I balansen og i kontantstrømmoppstillingen er opptrukket kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

KUNDEFORDRINGER

Kundefordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente-metoden, fratrasket avsetning for innruffet tap.

LEVERANDØRGJELD

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs innregning. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente-metoden.

LÅN

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted. Transaksjonskostnadene inngår i amortisert kost, og føres som finanskostnad over lånets løpetid basert på effektiv rentes-metode. Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld dersom forfall er inntil 12 måneder fra balansedato, og som langsiktig gjeld dersom forfall er over 12 måneder fra balansedato.

VARER

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost beregnes ved bruk av først-inn, først-ut metoden (FIFO). Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris fratrasket kostnader for ferdigstillelse og salg.

Vann i magasiner regnes ikke som del av konsernets varelager.

AKSJEKAPITAL OG OVERKURS

Aksjer klassifiseres som egenkapital. Selskapet har en aksjeklasse, se note 26.

Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen.

YTELSER TIL ANSATTE

Pensjonsforpliktelser

Morselskapet og datterselskapene Vardar Vannkraft AS og Vardar Varme AS har kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning som inkluderer AFP i Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold. En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening.

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrasket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales.

I tillegg til den kollektive ordningen har konsernsjef førtidspensjonsordning over drift. Det vises til note 14 for nærmere beskrivelse.

Det er ingen innskuddsbaserte ordninger i konsernet.

BETALBAR OG UTSATT SKATT

Skattekostnaden for en periode består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført direkte mot egenkapitalen. Da blir også skatten ført direkte mot egenkapitalen.

Skattekostnaden er beregnet i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Det er lovverket i de land der konsernets datterselskaper eller tilknyttede selskap opererer og skaper skattepliktig inntekt som er gjeldende for beregningen av skattepliktig inntekt. Ledelsen evaluerer skatteposisjonene i konsernet for hver periode, med hensyn på situasjoner der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger.

Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld ved bruk av gjeldsmetoden. Dersom konsernet deltar i en transaksjon om kjøp av en eiendel eller gjeld som ikke er en del av en foretaksintegrasjon, regnskapsføres ikke utsatt skatt på transaksjonstidspunktet. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres, eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at framtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Beskatning av vannkraftproduksjon

Utover alminnelig inntektsskatt belastes vannkraftproduksjonsvirksomheten med, naturressursskatt, grunnrenteskatt, eiendomsskatt og i perioden 28.09.2022 – 30.09.2023 høyprisbidrag som i regnskapet er klassifisert som driftskostnad. Høyprisbidrag ble innført for vannkraftverk over 10 MVA påstemplet merkeytelse. Avgiften ble ilagt med 23 % av gjennomsnittlig kraftpris per måned som overstiger 70 øre/kWh. Avgiften ble regnet separat for henholdsvis kraft som tas ut til spotmarkedspris, konsesjonskraft, uttakskraft og egenkraft. Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige kraftproduksjon de siste sju årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per produsert kWh. Naturressursskatten kan avregnes krone for krone mot alminnelig inntektsskatt, og ikke utliknet naturressursskatt kan framføres tillagt renter. Ikke utliknet naturressursskatt klassifiseres som en rentebærende fordring.

I 2024 utgjør grunnrenteskatten 57,7 % av kraftstasjonenes normerte resultat utover beregnet friinntekt. I beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt blir en særlig beregnet selskappskatt for den delen av virksomheten som er grunnrenteskattepliktig ført til fradrag. Eventuell negativ grunnrenteinntekt ved et kraftverk beregnet for inntektsåret 2007 eller senere kan trekkes fra i positiv grunnrenteinntekt etter fradrag for negativ grunnrenteinntekt opparbeidet før 2007 ved et annet kraftverk skatteyteren eier. Negativ grunnrenteinntekt inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skatt/skattefordel i grunnrentebeskatningen sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller som gjelder driftsmidler i kraftproduksjonen.

Det gis også direkte fradrag for nye investeringer i skattegrunnlaget for grunnrenteskatten. Det avsettes for utsatt grunnrenteskatt for forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som inngår i grunnlaget for beregning av grunnrenteskatt.

Kraftproduksjonsvirksomheten betaler eiendomsskatt som utgjør inntil 0,7 % av beregnet takstverdi.

Alminnelig inntektsskatt og grunnrenteskatt resultatføres som ordinære skatter. Eiendomsskatt resultatføres som en driftskostnad.

UTBYTTE

Utbyttebetalinger til selskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld, fra og med det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamling.

AVSETNINGER

Konsernet regnskapsfører avsetninger for miljømessige utbedringer, restrukturering og rettslige krav når:
-det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser,
-det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av en overføring av økonomiske ressurser og
-forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.
Avsetning for restruktureringskostnader omfatter termineringsgebyr på leiekontrakter og sluttvederlag til ansatte. Det avsettes ikke for framtidige driftstap.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventete utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsats før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som rentekostnad.

INNTEKTSFØRING

Konsernets salgsinntekter og energikjøp er relatert til Vardars kraftproduserende fysiske eiendeler i tillegg fjernvarme.

Hovedprinsippet i IFRS 15 er å bokføre inntekter til et beløp som reflekterer beløpet som enheten forventer å ha en rettighet til i bytte mot overføring av varer eller tjenester til en kunde. Dette skjer ved hjelp av en femstegmodell.

Energisalg

Inntektene fra kraftproduksjon omfatter salg av egenprodusert vannkraft, vindkraft og fjernvarme til en avtalt pris. Leveringsforpliktelsen er å levere en rekke spesifikke varer, hovedsakelig kraft, og transaksjonsprisen er godtgjørelsen som Vardar forventer å motta, til enten spotpris, regulert pris eller kontraktspris. Leveringsforpliktelsen blir oppfylt over tid, noe som innebærer at inntekten skal innregnes for hver enhet levert til transaksjonspris. Vardar benytter en praktisk tilnærming i henhold til IFRS 15 hvor inntekten fra kraften blir bokført til det beløpet som konsernet har rett til å fakturere. Retten til å fakturere oppstår når kraften er produsert og levert, og retten til å fakturere godtgjørelsen samsvarer normalt direkte med verdien for kunden. I de tilfeller hvor Vardar selger kraft via kraftbørs (Nord Pool/Nasdaq), er børsen definert som kunden da Vardar har bindende kontrakter med børsene.

Innen segmentet vannkraft er Vardar pålagt å levere en andel av kraftproduksjonen til fylker og kommuner i form av konsesjonskraft. Vardar har også store forpliktelser til levering av andelskraft og erstatningskraft fra sine vannkraftverk. Vardar har konkludert med at inntekten fra levering av disse forpliktelsene ikke oppstår som følge av en kontrakt med en kunde i henhold til IFRS 15. Vardar anvender prinsippene og retningslinjene i IFRS 15 og presenterer inntekter fra salg av denne typen kraft som salgsinntekter.

Det vurderes ikke å foreligge finansieringselementer i salgene.

Betalingsbetingelsene ellers samsvarer med vanlige betingelser i markedet.

Salg av tjenester

Konsernet selger tjenester relatert til utbygging og drift av vann-/vindkraftproduksjonsrelatert virksomhet og fjernvarme. Disse tjenestene ytes basert på medgått arbeid og materialforbruk eller som fastpriskontrakter med løpende varighet.

Renteinntekter

Renteinntekter resultatføres proporsjonalt over tid i samsvar med effektiv rentemetoden. Ved nedskrivning av fordringer, reduseres fordringens balanseførte verdi til virkelig verdi, som er estimert fremtidig kontantstrøm diskontert med opprinnelig effektiv rente.

Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår, det vil si ved et generalforsamlingsvedtak i avgivende selskap.

LEIEAVTALER DER KONSERNET ER LEIETAKER

IFRS 16 har som utgangspunkt at en kontrakt for leie av en eiendel er en rett til å bruke eiendelen for en bestemt periode, og at nåverdien av avtalt vederlag for denne retten skal balanseføres som gjeld. På tiltredelsesdato for en leieavtale innregnet Vardar som leietaker forpliktelsen til nåverdien av fremtidige leiebetalinger og en tilsvarende eiendel som gjenspeiler retten til å anvende den underliggende eiendelen i leieperioden (bruksretteeiendelen). Rentekostnader på leieforpliktelsen og avskrivningskostnad på bruksretteeiendelen vises separat i resultatregnskapet. Den totale kontantutbetalingen er splittet på hovedstol og rentedel i kontantstrømoppstillingen (begge effektene er presentert som likviditetsendring fra finansiering).

Følgende frivillige unntak knyttet til leieavtaler som tidligere er klassifisert som operasjonelle leieavtaler legges til grunn ved innregning av bruksrettigheter og leieforpliktelser etter IFRS 16:

Unntak fra å regnskapsføre leieavtaler som avsluttes innen 12 måneder og leieavtaler på eiendeler med lavere verdi enn 50 tusen kroner. Utelate alle direkte utgifter til avtaleinngåelse ved måling av bruksretteeiendelen. Immaterielle eiendeler er valgt holdt utenfor IFRS 16. Leide konsesjoner eller betalinger for lisenser til kraftproduksjon og lignende er derfor ikke regnskapsført i henhold til IFRS 16.

Måling

Vardar vurderer hvorvidt opsjoner til å fornye en leieavtale, ikke terminere en leieavtale eller å kjøpe den underliggende eiendelen med rimelig sikkerhet vil bli utøvd. Alle relevante forhold som kan gi Vardar økonomiske insentiver til å utøve opsjoner, herunder kontrakts-, eiendels-, selskaps-, eller markedsbaserte forhold vurderes. Ved første gangs innregning vil avtaler om leie av kontorbygg og som inneholder opsjoner i hovedsak bli regnskapsført uten beløp fra opsjonsperioder. Det er for tiden ingen leie av lokaler eller produksjonsanlegg som er spesifikt innrettet og tilpasset Vardars virksomhet og med denne begrunnelsen skulle vært inkludert i beregnet balanseførte beløp.

Bruksretteeiendelen vil videre bli målt individuelt til en verdi tilsvarende leieforpliktelsen justert for eventuelle forskuddsbetalinger og/eller utsatte leiebetalinger. En leieforpliktelse vil bli revurdert under gitte hendelser og omstendigheter som ved endring i leiebetingelser, endringer i fremtidige leiebetalinger som følge av endringer av en indeks eller rente som inngår i fastsettelse av betalt beløp. Generelt vil endringen som følge av ny måling av forpliktelsen blir justert mot bruksretteeiendelen med et tilsvarende beløp.

Bruksretteiendeler og leieforpliktelsen vil ikke bli vist på egne linjer i balanseoppstillingen, men kommer frem i note 27.

Marginale lånerenter er beregnet som en sum av markedsrente og selskapspesifikke kredittmarginer, og benyttes ved neddiskontering av fremtidige forpliktelser for hver enkelt leieavtale.

KONSESJONSKRAFT

Konsesjonskraftrettigheter

Vardar har kjøpt konsesjonskraftrettigheter fra Buskerud fylkeskommune for en periode på 40 år. Dette er en ren bilateral avtale mellom to parter, der Vardar overtar fylkeskommunens rettighet til sekundært uttak av konsesjonskraft, mens fylkeskommunen for dette mottok et engangsvederlag basert på markedsverdien av kontrakten ved avtaleinngåelse. Kontrakten har finansielt oppgjør, og er følgelig vurdert til virkelig verdi etter reglene for finansielle instrumenter med verdiendringer over resultat.

Konsesjonskraft, konsesjonsavgift og grunn-erstatninger

Vardar-konsernet har som offentlig kraftforetak evigvarende konsesjoner. Konsesjonskraft og konsesjonsavgift er forpliktelser som er knyttet til konsesjonene. Vardar har konkludert med at inntekter fra levering av konsesjonskraft ikke oppstår som følge av en kontrakt med en kunde i henhold til IFRS 15. Vardar anvender prinsippene og retningslinjene i IFRS 15 analogt og presenterer inntekter fra salg av denne typen kraft som salgsinntekter. Konsesjonskraftforpliktelser som gjøres opp finansielt er vurdert å falle inn under IFRS 9 og vil bli vurdert og balanseført til virkelig verdi som en forpliktelse, med resultatføring av verdiendringer. Konsesjonskraftforpliktelser som gjøres opp med fysisk leveranse fra egne kraftverk faller utenfor IFRS 9 og regnskapsføres som ordinære salgsinntekter.

Konsesjonsavgift er vurdert til å falle inn under bestemmelsen i IAS 37 om gjensidige uoppfylte kontrakter. Det er derfor ikke balanseført noen forpliktelse knyttet til konsesjonsavgift.

OFFENTLIGE TILSKUDD

El-sertifikater

Vardar er berettiget til el-sertifikater som produsent av vindkraft, og anser el-sertifikatene som et offentlig driftstilskudd. Ved første gangs innregning måles el-sertifikatene til virkelig verdi. Etter mottak anses el-sertifikatene som et varelager, og verdi-måling skjer etter laveste verdis prinsipp, iht. IAS 2.

Øvrige offentlige tilskudd regnskapsføres til virkelig verdi når det foreligger rimelig sikkerhet for at tilskuddet vil bli mottatt og konsernet vil oppfylle betingelsene knyttet til tilskuddet.

Offentlige tilskudd knyttet til fremtidige kostnader balanseføres og resultatføres i den

Note 2 Estimater med betydelig usikkerhet

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet i henhold til IFRS og bruk av konsernets regnskapsprinsipper må konsernets ledelse utøve skjønn, foreta estimater og gjøre forutsetninger som påvirker poster i resultat, balanse og noter. Estimater og forutsetninger som legges til grunn er basert på erfaring med tilsvarende vurderinger i tidligere perioder, kompetanse fra miljøene innad i konsernet, endringer i rammebetingelser og annen relevant informasjon.

Estimater og forutsetninger vil kunne endres over tid og er gjenstand for løpende vurdering. Faktiske tall vil imidlertid kunne avvike fra regnskapsførte estimater. Resultateffekt av estimatavvik og endrede estimater og forutsetninger regnskapsføres i den perioden endringen oppstår eller periodiseres over de perioder som påvirkes av endringen.

SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER SOM HAR VESENTLIG BETYDNING FOR KONSERNREGNSKAPET:

Vurdering av kontroll og innflytelse i investeringer

Konsernet har betydelige investeringer hvor vurderingen av kontroll og innflytelse har vesentlig betydning for regnskapsføringen av investeringene. Vurderingene kan være komplekse og skjønnsmessige, og foretas av selskapets ledelse med bakgrunn i gjeldende regnskapsstandard og tilgjengelig informasjon og faktum, herunder avtaleverk. Det henvises til note 21.

perioden som gir best sammenstilling med kostnadene de er ment å kompensere. Offentlige tilskudd knyttet til kjøp av varige driftsmidler balanseføres som uopptjente offentlige tilskudd under langsiktig gjeld og resultatføres lineært over forventet brukstid på de eiendelene tilskuddet vedrører.

Virkelig verdi av kraftanlegg

Konsernet har betydelige balanseførte verdier i anlegg knyttet til produksjon av vannkraft, vindkraft og fjernvarme. Kraftanleggene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall slik at det er risiko for at regnskapsført verdi overstiger gjenvinnbart beløp. Konsernets praksis er å gjøre årlig nedskrivningstest, uavhengig av identifiserte og vurderte indikatorer, med unntak av vannkraftanleggene Usta og Nes. Utfallet av en nedskrivningstest kan være resultatføring av tap knyttet til balanseførte eiendeler.

Beregning av gjenvinnbart beløp, som er basert på hvilken bruksverdi eiendelen vil gi for virksomheten, er basert på neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer der langsiktige kraftprisprognoser, forventet produksjonsvolum og anvendt avkastningskrav er de viktigste faktorene. Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger er i stor grad påvirket av ledelsens syn på fremtidige inntekter. Forventning til fremtidige inntekter er basert på en kombinasjon av fremtidige prisforventninger, produksjonsvolum, regulatoriske forhold og prosjekt- og klimarisiko. Ved verddivurderingen av fremtidige inntekter anvendes observerbar markedspris i likvide perioder. For senere perioder legges prognoser på langsiktige kraftpriser fra analysebyrå til grunn. Det vises til note 19.

VIRKELIG VERDI AV KONSESJONS-KRAFTRETTIGHETER

Virkelig verdi på konsesjonskraftrettighetene fastsettes ved å benytte neddiskonterte kontantstrømmer basert på markedsmessige

forhold på hver balansedag, med en kalkulasjonsperiode tilvarende løpetiden på avtalen mellom Vardar og Buskerud fylkeskommune knyttet til kjøpet av konsesjonskraftrettighetene. Det vises til omtale av ledelsens utøvelse av skjønn ved fastsettelse av fremtidige inntekter i foregående avsnitt, samt nærmere omtale av estimatet i note 9 og 12.

VIRKELIG VERDI AV INVESTERINGER I AKSJER

Konsernet har betydelige investeringer i tilknyttede selskaper, som regnskapsføres etter

Note 3 Hendelser etter balansedato

Det er ingen forhold av vesentlig betydning som har inntruffet i perioden etter balansedagen.

Note 4 Segmentinformasjon

Vardar er organisert i sju forretningsområder og ett stabsområde. Forretningsområdene under *Fornybar Energi* er bioenergi, vindkraft, vannkraft og solkraft, mens under *Industrielt eierskap* ligger Å Energi, Vekst og utvikling og Innovasjon. Stabsområdet omfatter konsernstab og finans, herunder finansiering av investeringene og sikringsinstrumenter.

Forretningsområdene jobber i henhold til Vardars strategiske, finansielle og øvrige mål, som blir rapportert gjennom segmentstrukturen. Målene er definert via nøkkeltall. Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger.

Segmentrapporteringen er basert på underliggende tall.

Bioenergi omfatter utvikling, drift og eierskap til fjernvarmeanlegg i Norge

Vindkraft omfatter utvikling, drift og eierskap til vindkraftanlegg i Norge og Sverige

egenkapitalmetoden og vurderes årlig for nedskrivning. Konsernet har også betydelige investeringer i aksjer med begrenset kontroll, som regnskapsføres til virkelig verdi over utvidet resultat. Virkelig verdi fastsettes ved å benytte verdsettelsesteknikker. Det henvises til note 9. Konsernet vurderer og velger metoder og forutsetninger som så langt som mulig er basert på markedsforholdene på hver balansedag. Det henvises til note 21.

Vannkraft omfatter utvikling og eierskap til vannkraftanlegg i Norge

Solkraft omfatter utvikling, drift og eierskap til takmonterte solcelleanlegg på næringsbygg i Norge

Å Energi omfatter 13 % eierskap i det regionale energiselskapet Å Energi AS

Vekst og utvikling omfatter eierskap til ulike vekstselskaper i Norge og Estland

Innovasjon omfatter eierskap til ulike bedrifter knyttet til innovasjon innen energirelatert virksomhet i Norge og Estland

Annet omfatter kostnader relatert til styring av konsernet, konserntjenester og ikke-allokerte eiendeler.

Konsernposter omfatter eliminerings av transaksjoner mellom segmenter.

Tall i hele 1000 kroner

2024	Bioenergi	Vindkraft	Vannkraft	Solkraft	Å Energi	Vekst og utvikling	Innovasjon	Annet	Konsern-postering	Konsern
Beløp i 1000 kroner										
Driftsinntekter eksternt	62 120	46 127	340 946	246	0	0	0	0	0	449 439
Driftsinntekter internt	199	0	628	0	0	0	0	4 946	-5 773	0
Andel av resultat i TS	0	0	0	0	199 667	-37 462	0	0	0	162 205
Driftsinntekter totalt	62 319	46 127	341 574	246	199 667	-37 462	0	4 946	-5 773	611 644
Energikjøp/varekjøp	27 407	9 107	42 030	0	0	0	0	0	0	78 545
EBITDA	8 500	15 266	261 558	-2 460	199 667	-37 462	0	-28 933	0	416 136
Driftsresultat	-5 309	-2 550	249 167	-2 653	199 667	-37 462	0	-29 701	0	371 159
Finansinntekter	47	2 567	10 988	2 025	0	0	0	59 704	-12 562	62 768
Finanskostnader	8 825	5 512	15 826	0	0	0	0	133 732	-12 562	151 333
Resultat før skatt	-14 088	-5 495	244 329	-629	199 667	-37 462	0	-103 729	0	282 594
Skattekostnad	-3 057	-6 913	155 556	-138	0	0	0	-19 875	0	125 572
Resultat	-11 031	1 419	88 773	-490	199 667	-37 462	0	-83 854	0	157 022
Avskrivninger varige driftsmidler	13 809	17 815	12 391	194	0	0	0	768	0	44 977
Eiendeler	292 942	412 639	1 015 739	66 816	6 409 433	968 021	174 662	226 276	-311 841	9 254 686
Gjeld	159 856	109 641	454 359	2 925	0	0	0	1 368 109	0	2 094 890
Investeringer i varige driftsmidler	24 046	175 216	18 339	29 008	0	0	0	0	0	246 609
Investeringer i TS	0	0	0	0	0	5 000	60 000	0	0	65 000

2023	Bioenergi	Vindkraft	Vannkraft	Solkraft	Å Energi	Vekst og utvikling	Innovasjon	Annet	Konsern-postering	Konsern
Beløp i 1000 kroner										
Driftsinntekter eksternt	70 408	58 017	444 328	0	0	0	0	984	0	573 736
Driftsinntekter internt	0	0	443	0	0	0	0	1 734	-2 151	26
Andel av resultat i TS	0	0	0	0	694 032	42 838	0	-2 315	0	734 555
Driftsinntekter totalt	70 408	58 017	444 771	0	694 032	42 838	0	403	-2 151	1 308 317
Energikjøp/varekjøp	24 118	9 259	56 615	0	0	0	0	0	0	89 991
EBITDA	20 009	29 376	281 746	-550	694 032	42 838	0	-22 736	0	1 044 714
Driftsresultat	5 722	16 747	268 756	-567	694 032	42 838	0	-24 687	0	1 002 840
Finansinntekter	100	9 420	48 251	3	0	36 145	0	60 456	-8 661	147 599
Finanskostnader	6 264	1 405	3 464	0	0	0	0	187 735	-8 661	192 091
Resultat før skatt	-442	24 762	313 544	-564	694 032	78 983	0	-151 965	0	958 348
Skattekostnad	-68	6 019	197 432	-116	0	251	0	-29 302	0	174 217
Resultat	-375	18 743	116 112	-449	694 032	78 732	0	-122 663	0	784 132
Avskrivninger varige driftsmidler	14 287	12 629	12 990	17	0	0	0	1 951	0	41 874
Eiendeler	282 297	301 328	888 477	114 021	6 449 177	921 921	109 993	112 665	0	9 179 879
Gjeld	136 033	78 080	762 549	4 978	0	0	0	905 510	0	1 887 151
Investeringer i varige driftsmidler	25 036	125	8 571	4 606	0	0	0	943	0	39 281
Investeringer i TS	0	0	0	0	0	21 719	0	0	0	21 719

	Norge		Sverige		Baltikum		Totalt
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2023
Driftsinntekter	414 955	1 268 317	34 484	40 000	0	0	1 308 317
Eiendeler	8 110 406	8 303 698	343 978	179 261	800 302	696 919	9 179 879
Investeringer	136 393	60 548	170 255	125	0	327	61 000

Informasjon om viktige kunder: Ingen eksterne kunder står for 10 % eller mer av konsernets driftsinntekter.

Tall i hele 1000 kroner

Note 5 Styling av kapitalstruktur

Kapitalstyringen skal sikre konsernets finansielle handlefrihet på kort og lang sikt. Det er en målsetning å ha en finansiell struktur som gjennom soliditet og kontantstrøm sikrer en god langsiktig kredittverdighet, som vil kunne gi tilgang på likviditet med gode betingelser. Tilgjengelig likviditet skal til enhver tid minst dekke rentekostnader de kommende 12 måneder. Konsernets likviditetsreserve, utover kontanter og kontantekvivalenter, består av en ubenyttet langsiktig trekkfasilitet. Konsernet benytter i hovedsak bank og obligasjonsmarkedet som lånekilder. Vardar har i tillegg ansvarlig lån fra Buskerud fylkeskommune. Det ansvarlige lånet blir i kapitalstyringen sett på som egenkapital på grunn av sin struktur og avdragsfrihet.

Det legges opp til en forfallstruktur på låneporteføljen som skal sikre handlefrihet også

i perioder hvor det kan være mer utfordrende å få finansiering i markedene. Ekstern opplåning skjer hovedsakelig i morselskapet, og kapitalbehov i datterselskaper dekkes normalt gjennom innskudd av egenkapital og interne lån. Kapitalstruktur i datterselskapene tilpasses forretningsmessige, juridiske og skattemessige hensyn. Vardar overvåker kapitalstyringen blant annet ved å følge utviklingen i egenkapitalandelen, netto rentebærende gjeld og kontantstrøm fra driften.

Gjeldsgraden pr. 31.12.2024 er på 13 %, en økning fra 2023 på 3 %. Konsernet har ved avleggelse av regnskapet tilbud fra ulike banker for refinansiering av låneforfallet på 440 millioner kroner i 2025. Konsernet vurderes å ha en finansiell posisjon som muliggjør gjennomføring av forestående investeringer og rehabiliteringer.

	2024	2023
Rentebærende langsiktig gjeld	1 147 267	1 363 088
* hvorav ansvarlig lån	-507 500	-507 500
Sum kortsiktig gjeld	638 400	229 379
Bankinnskudd og kontantekvivalenter	-99 927	-163 324
Netto gjeld eksklusive ansvarlig lån	1 178 239	921 644
Netto gjeld inklusive ansvarlig lån	1 685 739	1 429 144
Totalkapital	9 254 686	9 179 879
Gjeldsgrad	13 %	10 %
Gjeldsgrad inkl. ansvarlig lån	18 %	16 %

Note 6 Markedsrisiko

Vardar driver virksomhet som innebærer risiko på mange områder, og har en helhetlig tilnærming til konsernets markedsrisiko. Formålet med risikostyring er å ta riktig risiko ut fra konsernets risikovilje og evne, kompetanse og soliditet. Risikostyringen skal identifisere trusler og muligheter for konsernet, og styre risiko mot et akseptabelt nivå slik at det gis rimelig sikkerhet for at konsernets målsetninger oppnås. Hovedsakelig er konsernets ulike forretningsområder eksponert for risiko knyttet til prisutviklingen i kraftmarkedet og framtidig produksjonsvolum, herunder klimarisiko. Dette er nærmere beskrevet i denne noten, mens finansiell risiko beskrives i note 7.

Markedsrisiko for Vardar er i alt vesentlig knyttet til utviklingen i kraftpriser og produksjonsvolum. Begge faktorene påvirkes av klima, herunder vær og nedbør, mens kraftprisene i tillegg påvirkes av produksjon, forbruk og overføringskapasitet. Kraftprisene påvirkes også av utvikling i prisen på alternative energikilder som olje, kull og gass. Vardar har et rammeverk for styring av risikoen knyttet til kraftpris, mens risikoen knyttet til kraftproduksjon først og fremst skjer gjennom optimalisering av energidisponering for vannkraftproduksjonen. For vindkraft velges ulike geografiske områder, turbiner og søken etter høy tilgjengelighet for å redusere

Tall i hele 1000 kroner

produksjonsrisikoen. Volumrisikoen gjelder for hele produksjonsporteføljen. Som langsiktig eier forventes det at i snitt over investeringsens levetid oppnås et produksjonsvolum som tilsvarer midlere årsproduksjon, men endringer fra år til år vil gi variasjoner i det økonomiske resultatet. I kapitaliseringen av konsernet tas det høyde for at resultatet i et enkelt år kan bli svakere som følge av svingninger i produksjonsvolum.

Vardar er direkte utsatt for klimaendringer, ettersom endringer i vær og nedbør både vil endre gjennomsnittlig produksjon fra sol, vann- og vindkraftverk, samt øke svingningene i kraftpriser. I tillegg vil overgangen til en lavutslippøkonomi medføre omfattende politiske, juridiske, teknologiske og markedsmessige endringer, med potensielle til å ha betydelig innvirkning på Vardar sine inntekter.

Vardars rammeverk for styring av risiko knyttet til endring i kraftpris omfatter hele produksjonsporteføljen, der det gis mulighet til sikring med en tidshorisont på inntil 5 år. For å oppnå ønsket risikoreducerende effekt benyttes standardiserte derivatprodukter, som futures og forward kontrakter, og sikringshandelene gjøres hovedsakelig bilateralt med motparter

Note 7 Finansiell risiko

Overordnet finansiell risiko knytter seg til selskapets belåning, der mye gjeld representerer høy finansiell risiko. Vardar har moderat belåning i forhold til sine eiendeler og løpende inntekter fra disse, og fikk i november 2024 bekreftet sin BBB+ rating fra Scope Ratings GmbH.

Øvrig finansiell risiko er knyttet til valuta, renter, likviditet, kreditt og kapitalstyring. Styret har gitt klare rammer for risikostyring, og det er etablert strategier, systemer og rapporteringsrutiner for en samlet risikostyring innen konsernet. Formålet med risikostyringen er å redusere risiko, støtte opp om verdiskapning og gi en solid finansiell plattform.

som anses å ha lav likviditetsrisiko. Som hovedstrategi har Vardar lav sikringsgrad. Rammene for handel overvåkes kontinuerlig, og risiko rapporteres jevnlig til ledelse og styre. Segmentet bioenergi er eksponert for usikkerhet i salgspris til kunder, da prisen i henhold til konsesjon skal være lavere enn konkurrerende energibærere på kontraktsinngåelse. Dette betyr at prisen er følsom for endringer i kraftpris, nettleie, og offentlige avgifter knyttet til energi. Strategien om å ha en kundeportefølje med både fast og flytende salgspris demper denne risikoen noe.

2024 har vært et år med stor volatilitet i kraftpriser, men med store variasjoner både gjennom døgn og måned. Fallet fra 2023 henger sammen med blant annet bedre ressurstilgang både i Norge og ellers i Europa. Som følge av Vardarkonsernets totale sikringsstrategi hensyntatt eierskap i tilknyttede selskap, og beskatning av vannkraften i Norge, dempes virkningene av høye kraftpriser i konsernets resultat etter skatt.

Vardar benytter sikringsbokføring for egne derivater som inngås for å redusere markedsrisikoen knyttet til endringer i kraftpris. Dette er nærmere beskrevet i note 10.

Det skaper større grad av forutsigbarhet i kontantstrømmene og sikre verdier i balansen. Risikostyringen innebærer blant annet bruk av derivater. Sikringer knyttet til minimering av valutarisiko og renterisiko sikringbokføres. Dette er nærmere beskrevet i note 10.

Valutarisiko

Konsernet har en betydelig andel av sine løpende kraftinntekter i euro og verdier i balansen knyttet til euro og svenske kroner. Dette medfører en valutarisiko. Konsernet har en sikringsstrategi der eiendeler og kraftinntekter som er knyttet til fremmed valuta blir sikret med valutaterminer og gjeldsposter i tilsvarende valuta. Dermed reduseres risikoen

knyttet til reduserte inntekter og verdifall på eiendeler ved en styrking av den norske kronen mot fremmed valuta.

Vardar har et styregodkjent rammeverk for fremtidig sikring av euro knyttet til inntekter fra kraftsalget. Det er vedtatt en tidshorisont på 5 år for valutasikringer, der det gir mulighet for sikring av inntil 90 % av etter-skatt inntekter.

Tabellen under viser sensitivitet på markedsverdi ved endring i valutakurs med +/- ti prosentpoeng. Alle andre variabler er holdt konstant. Netto kraftsalg vil påvirkes gjennom

Valutasensitivitet	Markedsverdi	Endring i valutakurs (%)	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapitalen
2024	-45 251	10 %	0	-37 362
		0 %		
		-10 %	0	41 787
2023	-39 942	10 %	0	-32 242
		0 %		
		-10 %	0	35 343

Renterisiko

Renterisikoen er knyttet til endringer i fremtidig rentenivå, og påvirker først og fremst nivået på konsernets fremtidige rentekostnader, og dermed evnen til å betjene låneforpliktelsene. For å motvirke denne risikoen har Vardar en blanding av fast og flytende rente i sin låneportefølje. Konsernet har rammer for sikring knyttet til durasjon. Durasjon er den gjennomsnittlige løpetiden på sikringsinstrumentet når en tar hensyn til både rentebetaling og tilbakebetaling av lånet. Konsernets rammer på rentesikring innebærer at sikringsporteføljen skal ha en durasjon på mellom 1 og 5 år, hvorav 30-70 % av selskapets totale gjeld skal ha en durasjon på ett år eller mer.

Tabellen under viser sensitivitet på markedsverdi ved endring i markedsrente med

Rentesensitivitet	Markedsverdi	Endring i rentenivået (%)	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapitalen
2024	1 524 107	1 %	-8 625	32 012
		0 %		
		-1 %	8 625	-36 725
		1 %	-6 375	37 477

Tall i hele 1000 kroner

endring av euro/nok kurs som følger på henholdsvis resultat og utvidet resultat som vist i tabellen under. Markedsverdien på valutaderivater er nåverdien av fremtidige forventede betalinger. De forventede fremtidige betalingene endrer seg like mye ved en styrking av den norske kronen som ved en svekkelse. Ved en endring i valutakurs endres også diskonteringsrentene for beregning av nåverdien av de fremtidige forventede betalingene. Et fall i diskonteringsrenten gir et større utslag på markedsverdien enn en tilsvarende økning i diskonteringsrenten.

+/- ett prosentpoeng, hensyntatt rentebindinger, for alle rentebærende eiendeler og forpliktelser i konsernet. Alle andre variabler er holdt konstant. Netto finans vil påvirkes gjennom endring av den flytende renten som følger på henholdsvis resultat og utvidet resultat som vist i tabellen under.

Markedsverdien på rentederivater er nåverdien av fremtidige forventede betalinger. De forventede fremtidige betalingene endrer seg like mye ved en økning i markedsrentene som ved et fall i markedsrentene. Ved en endring i markedsrentene endres også diskonteringsrentene for beregning av nåverdien av de fremtidige forventede betalingene. Et fall i diskonteringsrenten gir et større utslag på markedsverdien enn en tilsvarende økning i diskonteringsrenten.

Tall i hele 1000 kroner

2023	1 296 646	0 %		
		-1 %	6 375	-43 346

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom kontantstrøm og løpende operasjonelle og finansielle forpliktelser. Manglende likvide midler kan føre til brudd på sikkerhetskrav i låneavtaler, kostnader knyttet til forsinket/manglende betaling, samt risiko for å ikke kunne finansiere ønsket vekst og utvikling. Vardar har en god langsiktig finansiering av sin virksomhet gjennom ansvarlig lån fra Buskerud fylkeskommune, samt lån i obligasjonsmarkedet og bankforbindelse. I tillegg har konsernet en trekkfasilitet på 50 millioner kroner for å sikre tilgjengelig likviditet

på kort sikt. Konsernet var ikke i brudd med lånebetingelser på balansedagen.

Tabellen viser forfallsprofil på konsernets finansielle forpliktelser. Rentebetaling gjelder nominelle renteutbetalinger etter rentebetingelser pr. 31.12. de aktuelle årene. Finansielle derivater utover renteswaper er knyttet til prissikring av kraftproduksjonen, jf. avsnitt over om markedsrisiko. Disse derivatene vil ikke representere noen likviditetsrisiko så lenge konsernets kraftverk i all hovedsak er i normal drift, da kraften er solgt til bilaterale motparter med lav risikoprofil.

Finansielle forpliktelser pr. 31.12.24	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Etter 2026	Total
Rentebærende lån	244	440 732	639 767	0	1 080 743
Rentebetaling på rentebærende lån	8 423	25 270	76 584	0	110 278
Ansvarlig lån	0	0	0	507 500	507 500
Rentebetaling på ansvarlig lån	0	38 976	182 162	17 960	239 098
Leverandørgjeld	13 839	0	0	0	13 839
Annen kortsiktig gjeld	57 513	110 686	0	0	168 199
Sum forfall på ikke-derivative forpliktelser	80 020	615 665	898 513	525 460	2 119 658
Derivater	7 221	8 163	27 030	0	42 414
Sum forfall på derivative forpliktelser	7 221	8 163	27 030	0	42 414
Sum forfall på forpliktelser	87 241	623 828	925 543	525 460	2 162 072

Finansielle forpliktelser pr. 31.12.23	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Etter 2026	Total
Rentebærende lån	206	618	855 588	0	856 413
Rentebetaling på rentebærende lån	5 338	44 614	70 851	0	120 803
Ansvarlig lån	0	0	0	507 500	507 500
Rentebetaling på ansvarlig lån	0	39 687	135 015	97 333	272 035
Leverandørgjeld	23 326	0	0	0	23 326
Annen kortsiktig gjeld	63 433	122 605	0	0	186 038
Sum forfall på ikke-derivative forpliktelser	92 304	207 524	1061 454	604 833	1 966 115
Derivater	4 798	14 393	20 960	0	40 150
Sum forfall på derivative forpliktelser	4 798	14 393	20 960	0	40 150
Sum forfall på forpliktelser	97 101	221 916	1 082 415	604 833	2 006 266

Tall i hele 1000 kroner

Balanseført verdi/virkelig verdi	2024	2023
Finansielle eiendeler		
Derivater ført som sikringsbokføring		
- Valutabytteavtaler	0	0
- Rentebytteavtaler NOK	76 927	45 182
Sum derivative eiendeler	76 927	45 182
Finansielle forpliktelser		
Derivater ført som sikringsbokføring		
- Valutabytteavtaler	42 414	37 954
- Rentebytteavtaler NOK	0	2 197
Sum derivative forpliktelser	42 414	40 150

Kreditrisiko

Kreditrisiko er knyttet til risiko for at en motpart ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser. Mangel på oppgjør fra motparter vil føre til at konsernets inntektsstrøm faller bort, og påvirker både konsernets evne til å betjene sine forpliktelser, samt mulighet for ønsket utvikling.

Kundefordringer

Konsernets salg av kraft produsert i Norge går via kraftbørsen Nord Pool, i tillegg til rettighetshavere av kraft fra kraftverkene Usta og Nes. Rettighetshaverne er kommuner i Hallingdal som også er eiere i Vardar, og disse anses som solide med lav risiko for manglende oppgjør. Handel med finansielle kraftkontrakter gjøres med bilaterale motparter med lav motpartsrisiko.

For vindkraftproduksjonen i Sverige selges denne på kontrakter via anerkjente porteføljeforvaltere, der risikoene for manglende oppgjør reduseres noe ved forpliktelser til samme motpart.

Konsernet selger fjernvarme til slutt kunder. Utestående fordringer vurderes løpende, og eventuelt tap tas over resultatregnskapet. Av konsernets driftsinntekter fratrukket resultat fra tilknyttede selskap utgjør dette forretningsområdet 14 %, og kredittrisikoen anses som liten.

For solkraftproduksjonen selges kraften via kraftkontrakter som er tilknyttet byggenes målepunkt(er) registrert i Elhub. Produsert solkraft som forbrukes internt i bygget, faktureres næringskunde som er registrert på det enkelte målepunkt og etter kraftkjøpsavtale. Solkraft som ikke forbrukes i bygget blir levert ut på eksternt nett. Sunease AS forvalter avregning og fakturering på vegne av Vardar og har integrert system mot Elhub og intern måling i byggene. Avregning og fakturering skjer løpende hver måned og følger tidsfristene regulert i Elhub. Organiseringen gir lav motpartsrisiko. Av konsernets driftsinntekter fratrukket resultat fra tilknyttede selskap utgjør dette forretningsområdet 0,1 %

For nærmere detaljer om kundefordringene henvises det til note 24.

Øvrige finansielle instrumenter

Motpartsrisiko for kontanter, rentebytteavtaler og valutaterminkontrakter reduseres gjennom valg av motparter/banker med høy kredittrating. Konsernets motregningsadgang følger alminnelige regler i norsk lov. Mot finansielle institusjoner er det inngått standardiserte og hovedsakelig bilaterale avtaler for renter og valuta som gir partene motregningsrett, også ved eventuelt mislighold.

Tall i hele 1000 kroner

Note 8 Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter benyttes i stor grad for å sikre verdier og gi større forutsigbarhet i framtidige kontantstrømmer. Disse instrumentene har vesentlig betydning for konsernets stilling og resultat.

Finansielle instrumenter i driftsaktiviteter

Finansielle instrumenter innenfor driftsaktiviteter består hovedsakelig av konsesjonskraftrettigheter og kontantstrømsikringer i form av valutaterminer og valutabytteavtaler.

Innenfor kraftsalg benyttes finansielle instrumenter for å skape større forutsigbarhet på framtidige kontantstrømmer, der graden av prissikring av framtidig kraftproduksjon styres gjennom vedtatt sikringsstrategi.

Da kraftprisen i noterte markeder er i euro, har Vardar mesteparten av sine inntekter fra kraftsalg i euro. De framtidige kraftinntektene i euro sikres gjennom inngåelse av valutaterminer, for å gi større grad av

forutsigbare kontantstrømmer i norske kroner. I henhold til IFRS 9 er kraftpris- og valuta-sikringer definert som kontantstrømsikringer, og tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring. Det vises til note 10 for mer detaljer.

Konsernet har finansielle instrumenter i driftsaktiviteter i form av kundefordringer, leverandørgjeld, annen kortsiktig gjeld, kontanter og kontantekvivalenter etc.

Finansielle instrumenter i finansaktiviteter

Finansielle instrumenter innenfor finansaktiviteter består hovedsakelig av obligasjonslån, gjeld til kredittinstitusjoner, ansvarlig utlån og rentebytteavtaler.

Vardar er eksponert for endringer i rentenivået i Norge. For å ha større grad av forutsigbarhet på framtidige rentekostnader, har konsernet innført en rentesikringsstrategi og det forventes at sikringsforholdet for nye inngåtte rentebytteavtaler vil kunne dokumenteres opp på en tilfredsstillende måte og sikringsbokføring benyttes.

Finansielle eiendeler og forpliktelser i balansen pr. 31.12.2024 er klassifisert som følger:

	Derivater utpekt som sikring	Til virkelig verdi over resultatet	Til virkelig verdi over utvidet resultat	Amortisert kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Konsesjonskraftrettigheter	0	102 864	0	0	102 864	102 864
Langsiktige derivater	59 079	0	0	0	59 079	59 079
Kortsiktige derivater	17 849	0	0	0	17 849	17 849
Egenkapitalinstrumenter	0	0	935 713	0	935 713	935 713
Gjeldsinstrumenter	0	0	0	761	761	761
Kundefordringer	0	0	0	38 318	38 318	38 318
Kontanter/kontantekvivalenter	0	0	0	99 927	99 927	99 927
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	80 452	80 452	80 452
Sum finansielle eiendeler	76 927	102 864	935 713	219 458	1 334 962	1 334 962

	Derivater utpekt som sikring	Til virkelig verdi over resultatet	Til virkelig verdi over utvidet resultat	Amortisert kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Ansvarlig lån	0	0	0	507 500	507 500	521 099
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0	0	639 767	639 737	639 672
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0	0	440 977	440 977	440 977
Langsiktige derivater	27 030	0	0	0	27 030	27 030
Kortsiktige derivater	15 385	0	0	0	15 385	15 385
Andre finansielle forpliktelser	0	0	0	81 352	81 352	81 352
Sum finansielle forpliktelser	42 414	0	0	1 669 596	1 712 010	1 725 778

Tall i hele 1000 kroner

Finansielle eiendeler og forpliktelser i balansen pr. 31.12.2023 er klassifisert som følger:

	Derivater utpekt som sikring	Til virkelig verdi over resultatet	Til virkelig verdi over utvidet resultat	Amortisert kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Konsesjonskraftrettigheter	0	110 118	0	0	110 118	110 118
Langsiktige derivater	36 180	0	0	0	36 180	36 180
Kortsiktige derivater	9 002	0	0	0	9 002	9 002
Egenkapitalinstrumenter	0	0	892 363	418	892 781	892 781
Gjeldsinstrument	0	50 550	0	0	50 550	50 550
Kundefordringer	0	0	0	35 195	35 195	35 195
Kontanter/kontantekvivalenter	0	0	0	163 324	163 324	163 324
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	142 443	142 443	142 443
Sum finansielle eiendeler	45 182	160 668	892 363	341 379	1 439 593	1 439 593

	Derivater utpekt som sikring	Til virkelig verdi over resultatet	Til virkelig verdi over utvidet resultat	Amortisert kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Langsiktige obligasjonslån	0	0	0	440 000	440 000	441 452
Ansvarlig lån	0	0	0	507 500	507 500	500 923
Langsiktig rentebærende gjeld	0	0	0	415 588	415 588	396 123
Kortsiktig rentebærende gjeld	0	0	0	824	824	824
Langsiktige derivater	20 960	0	0	0	20 960	20 960
Kortsiktige derivater	19 190	0	0	0	19 190	19 190
Andre finansielle forpliktelser	0	0	0	86 760	86 760	86 760
Sum finansielle forpliktelser	40 150	0	0	1 450 672	1 490 823	1 466 233

Verdiene i tabellene over vises per eiendel eller forpliktelse, og tar ikke hensyn til sikringsrelasjonene mellom de enkelte postene.

Note 9 Virkelig verdi

Vurdering av virkelig verdi

IFRS 13 krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr. nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:
Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller

indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen
Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger)

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi pr. 31.12.24:

Eiendeler pr. 31.12.2024	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Rettigheter konsesjonskraft	0	0	102 864	102 864
Egenkapitalinstrumenter	0	0	935 713	935 713
Kortsiktige derivatinstrumenter	0	17 849	0	17 849
Langsiktige derivatinstrumenter	0	59 079	0	59 079
Sum eiendeler	0	76 927	1 038 577	1 115 504

Tall i hele 1000 kroner

Forpliktelser pr. 31.12.2024				
Langsiktige derivatinstrumenter	0	27 030	0	27 030
Kortsiktige derivatinstrumenter	0	15 385	0	15 385
Sum forpliktelser	0	42 414	0	42 414

Tabellen nedenfor viser konsernets endringer i finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3 i virkelig verdi hierarkiet pr. 31.12.24.

	Finansielle eiendeler	Finansielle forpliktelser	Total
Eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi basert på nivå 3			
Inngående balanse 01.01.2024	1 053 449	0	1 053 449
Gevinst og tap innregnet over resultatet	-7 367	0	-7 367
Gevinst og tap innregnet over utvidet resultatet	-119 638	0	-119 638
Omregningsdifferanser	33 668	0	33 668
Tilganger	78 466	0	78 466
Utgående balanse 31.12.2024	1 038 577	0	1 038 577

Sensitivitetsanalyse for vesentlige faktorer benyttet i målingen til virkelig verdi nivå 3	Pris +10 %	Pris -10 %
Kraftpris før skatt (konsesjonskraftrettighet)	14 115	-14 115

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi pr. 31.12.23:

Eiendeler pr. 31.12.2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Rettigheter konsesjonskraft	0	0	110 118	110 118
Egenkapitalinstrumenter	0	0	943 331	943 331
Kortsiktige derivatinstrumenter	0	9 002	0	9 002
Langsiktige derivatinstrumenter	0	36 180	0	36 180
Sum eiendeler	0	45 182	1 053 449	1 098 631

Forpliktelser pr. 31.12.2023				
Langsiktige derivatinstrumenter	0	20 960	0	20 960
Kortsiktige derivatinstrumenter	0	19 190	0	19 190
Sum forpliktelser	0	40 150	0	40 150

Tabellen nedenfor viser konsernets endringer i finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3 i virkelig verdi hierarkiet pr. 31.12.23.

	Finansielle eiendeler	Finansielle forpliktelser	Total
Eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi basert på nivå 3			
Inngående balanse 01.01.2023	852 432	0	852 432
Gevinst og tap innregnet over resultatet	-62 616	0	-62 616
Gevinst og tap innregnet over utvidet resultatet	59 526	0	59 526
Tilganger	204 108	0	204 108
Utgående balanse 31.12.2023	1 053 449	0	1 053 449

Sensitivitetsanalyse for vesentlige faktorer benyttet i målingen til virkelig verdi nivå 3	Pris +10 %	Pris -10 %
Kraftpris før skatt (konsesjonskraftrettighet)	15 010	-15 010

Virkelig verdi av finansielle instrumenter i nivå 1, som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og

regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs, mens for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter i nivå 2, som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og baserer seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Spesielle verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer; Notert markedspris eller handlerpris for tilsvarende instrumenter. Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbare avkastningskurver.

Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkursen for valutaen på balansedagen multiplisert med kontraktens volum i fremmed valuta. Ved beregning av nåverdi er det benyttet relevant rente på balansedagen.

I nivå 3 benyttes andre teknikker, slik som diskonterte kontantstrømmer, for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene. Målingen av finansielle instrumenter kategorisert i nivå 3 følger nedenfor:

Konsesjonskraftrettighet

Opplysninger om virkelig verdi for regnskapsposter som ikke måles til virkelig verdi:

Balanseført verdi og virkelig verdi av	Balanseført verdi		Virkelig verdi	
	2024	2023	2024	2023
langsiktige lån				
Obligasjonslån ¹	440 000	440 000	440 264	441 452
Gjeld til kredittinstitusjoner ²	639 767	416 496	639 672	396 948
Ansvarlig lån ²	507 500	507 500	521 099	500 923

¹ Virkelig verdi av obligasjoner er fastsatt på grunnlag av observerbare transaksjoner. Det vil være begrenset likviditet, samt usikkerhet ved avlesning av markedspris. Obligasjonsgjeld er derfor målt i henhold til nivå 3 i

For beregning av verdien på konsesjonskraftrettigheten benyttes estimert kraftvolum pr. år, markedsprisen på kraft gitt fra Nasdaq siste handelsdag i året, en estimert selvkostpris på konsesjonskraft, samt en diskonteringsrente på 5 %. Diskonteringsrenten er satt med bakgrunn i forventet avkastning innen vannkraftproduksjon i Norge. Markedspris på kraft gis for 10 år fram i tid. Et snitt av disse årene benyttes som markedspris i hele kalkulasjonsperioden. Både kraftpriser og rente er i realtid. Verdien beregnes til og med 2041, som er sammenfallende med lengden på underliggende avtale. Det henvises til note 12.

Ved beregning av verdi er det benyttet:

	2024	2023
Euro/nok kurs	11,76	11,24
Kraftpris, kr/MWh	591	505

Egenkapitalinstrumenter

Unoterte aksjer klassifisert som finansielle eiendeler måles til virkelig verdi basert på en estimert salgsverdi mellom uavhengige parter. Estimert salgsverdi er i all vesentlighet basert på priser fra transaksjoner (emisjoner) gjennomført siste halvdel av regnskapsåret, og ikke basert på kvantitative ikke-observerbare inndata utviklet av Vardar.

For regnskapsåret 2024 har det ikke skjedd endringer i virkelig verdi-målingen, som ville medført noen form for overgang mellom de ulike nivåene, og det har ikke forekommet overføringer inn eller ut av nivå 3.

verdsettelseshierarkiet.

² Gjeld til kredittinstitusjoner og ansvarlig lån er verdsatt til nåverdien av framtidige diskonterte kontantstrømmer for forpliktelsene med forfallsstruktur og markedsrente som for

Tall i hele 1000 kroner

tilsvarende markedslån. Postene er dermed målt i henhold til nivå 3 i verdsettelseshierarkiet.

Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser tilsvare balanseført verdi ettersom virkningen av diskontering ikke er vesentlig.

Note 10 Regnskapsmessig sikring

Vardar er eksponert for risiko som er nærmere beskrevet i note 6 og 7. Vardar benytter sikringsbokføring for konstantstrømsikring der det er en klar sammenheng mellom sikringsobjekt og sikringsinstrument. Formålet med regnskapsmessig sikringsbokføring er å redusere volatiliteten i resultatregnskapet.

Kraftpriserisiko:

For å avdempe den økonomiske risikoen konsernet er eksponert for gjennom endringer i kraftpriser, kan derivater inngås for sikring av kraftpris. Konsernet har pr. årslutt ingen inngåtte sikringskontrakter for framtidige år.

Valutarisiko:

Store deler av kraftinntektene knyttes til euro som valuta. Dette medfører risiko for konsernet knyttet til utviklingen av euro i forhold til norske kroner. Det er en klar sammenheng mellom sikringsobjektet som er kraftinntekter i euro, og sikringsinstrumentene som er valutaderivater.

Renterisiko:

For å avdempe den økonomiske risikoen konsernet er eksponert for gjennom endringer i renter, inngås derivater for sikring av rentekostnader. Det er en klar sammenheng mellom sikringsobjektet som er låneforhold, og sikringsinstrumentene som er rentederivater.

Oversikt sikringsbokføring pr. 31.12.2024:

	Nominelt beløp	Balanseverdi Eiendel	Balanseverdi Forpliktelse	Linje i det finansielle regnskapet	Endring i virkelig verdi benyttet for måling av ineffektivitet
Valutabytteavtaler	505 434	0	42 414	Derivat	18 490
Rentebytteavtaler	870 000	76 927	0	Derivat	26 992
Kraftderivater	0	0	0	Derivat	0

Tall i hele 1000 kroner

	Svært sannsynlig kraftsalg	Rentebetalinger
Endring i virkelig verdi benyttet for måling av ineffektivitet for perioden	18 490	26 992
Kontantstrømsikringsreserve	-7 043	72 640
Akkumulert sikringsgevinst/tap ført over utvidet resultat	-7 043	72 640
Ineffektivitet ført til resultatet	0	0
Linje i det finansielle regnskapet	Verdiendring sikringsinstrumenter	Verdiendring sikringsinstrumenter
Beløp reklassifisert fra utvidet resultat til resultat	4 569	-663
Linje i det finansielle regnskapet	driftsinntekter	finanskostnader

Forfallsstruktur på derivater:

Instrument	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	6-10 år	Senere	Totalt
Rentebytteavtaler - gjeld	-4 506	0	0	0	0	-4 506
Rentebytteavtaler - eiendeler	0	22 355	28 869	19 544	10 666	81 434
Rentebytteavtaler - netto	-4 506	22 355	28 869	19 544	10 666	76 927
Valutabytteavtaler - gjeld	-7 211	-8 163	-27 030	0	0	-42 414

Oversikt sikringsbokføring pr. 31.12.2023:

	Nominelt beløp	Balanseverdi Eiendel	Balanseverdi Forpliktelse	Linje i det finansielle regnskapet	Endring i virkelig verdi benyttet for måling av ineffektivitet
Valutabytteavtaler	420 002	0	37 954	Derivat	-25 891
Rentebytteavtaler	870 000	45 182	2 197	Derivat	-1 388
Kraftderivater	0	0	0	Derivat	0

	Svært sannsynlig kraftsalg	Rentebetalinger
Endring i virkelig verdi benyttet for måling av ineffektivitet for perioden	-25 891	-1 388
Kontantstrømsikringsreserve	-25 533	45 648
Akkumulert sikringsgevinst/tap ført over utvidet resultat	-25 533	45 648
Ineffektivitet ført til resultatet	0	0
Linje i det finansielle regnskapet	Verdiendring sikringsinstrumenter	Verdiendring sikringsinstrumenter
Beløp reklassifisert fra utvidet resultat til resultat	8 861	-1 884
Linje i det finansielle regnskapet	driftsinntekter	finanskostnader

Forfallsstruktur på derivater:

Instrument	< 3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	6-10 år	Senere	Totalt
Rentebytteavtaler - gjeld	-4 559	0	0	0	0	-4 559
Rentebytteavtaler - eiendeler	0	12 829	19 832	10 060	4 823	47 544
Rentebytteavtaler - netto	-4 559	12 829	19 832	10 060	4 823	52 103
Valutabytteavtaler - gjeld	-7 607	-10 851	-19 496	0	0	-37 954

Tall i hele 1000 kroner

Note 11 Salgsinntekter og energikjøp

	Bioenergi	Vindkraft	Vannkraft	Solkraft	Konsern-funksjoner	Konsern
2024						
Spotpris	34 774	41 726	256 625	246		333 372
Fastpris	25 911					25 911
Konsesjons-, avtale- og erstatningskraft			62 247			62 247
Sertifikater og opprinnelsesgarantier		4 003	22 074			26 077
Salg av tjenester, øvrige	1 633	398	628		4 946	7 605
Eliminering	-199		-628		-4 946	-5 773
Sum inntekter	62 120	46 127	340 946	246	0	449 439
Kjøp kraft	-27 407	-9 107	-42 030			-78 545
Netto	34 712	37 019	298 916	246	0	370 894
2023						
Spotpris	28 788	55 601	375 297			459 687
Fastpris	39 562					39 562
Konsesjons-, avtale- og erstatningskraft			45 468			45 468
Sertifikater og opprinnelsesgarantier		2 128	23 562			25 690
Salg av tjenester, øvrige	2 057	288	443		2 718	5 506
Eliminering					-2 151	-2 151
Sum inntekter	70 408	58 017	444 771	0	567	573 762
Kjøp kraft	-24 118	-9 259	-56 615	0		-89 991
Netto	46 290	48 758	388 156	0	567	483 771

Se note 24 for informasjon om kundefordringer og kontraktseideler.

Note 12 Driftsrelaterte verdiendringer

	2024	2023
Konsesjonskraftrettigheter	15 521	-21 210
Derivater, herunder valutaterminer	29 482	-27 996
Sum verdiendringer	45 003	-49 206
Realiserte derivater	3 906	6 977
Verdiendringer over resultat	15 521	-21 210
Verdiendringer over utvidet resultat før skatt	25 576	-34 973

Konsesjonskraftrettigheter

Konsesjonskraftrettigheter er kjøp av Buskerud fylkeskommunes rett til sekundæruttak av konsesjonskraft for en periode på 40 år, gjeldende fra og med 2001. Volumet var på

81 GWh i 2024, og varierer fra år til år med kommunene Hol og Nore og Uvdal sitt behov for kraft.

Balanseført verdi konsesjonskraftrettigheter	2024	2023
Balanseført verdi 01.01.	110 118	172 734
Realisert	-22 775	-41 406
Verdiendring	15 521	-21 210
Balanseført verdi 31.12.	102 864	110 118

Tall i hele 1000 kroner

Note 13 Lønnskostnader og godtgjørelser

	2024	2023		
Lønn	23 476	21 017		
Godtgjørelse til styret	932	840		
Arbeidsgiveravgift	4 767	4 356		
Pensjonskostnader	10 284	7 406		
Andre personalkostnader	552	1 618		
Aktiverte lønnskostnader	0	-911		
Sum lønns- og personalkostnader	40 012	34 327		
Gjennomsnittlig antall årsverk	22	20		
Ytelser til ledende ansatte 2024	Fastlønn	Andre ytelser	Pensjons-kostnad	Lån fra selskapet
Robert Olsen, konsernsjef	2 601	191	1 720	0
Iren Bogen, økonomisjef	1 925	167	697	0
Kristin Ankile, direktør Vindkraft	1 680	65	289	250
Godtgjørelse til styret og revisjonsutvalget 2024				
Styreleder				252
Styrets nestleder				214
Tre styremedlemmer ¹⁾				416
Godtgjørelse til revisjonsutvalget				50
Sum				932

¹⁾ Det er utbetalt TNOK 139 til hver av disse medlemmene.

Ytelser til ledende ansatte 2023	Fastlønn	Andre ytelser	Pensjons-kostnad	Lån fra selskapet
Robert Olsen, konsernsjef	2 474	185	1 755	0
Iren Bogen, økonomisjef	1 983	161	739	0
Kristin Ankile, direktør Vindkraft	1 547	62	303	250
Godtgjørelse til styret og revisjonsutvalget 2023				
Styreleder				241
Styrets nestleder				188
Tre styremedlemmer ¹⁾				399
Godtgjørelse til revisjonsutvalget				12
Sum				840

¹⁾ Det er utbetalt TNOK 133 til hver av disse medlemmene.

Kostnadsført godtgjørelse til konsernrevisor fordeler seg slik eksklusiv mva.:

Revisor	2024	2023
-lovpålagt revisjon	948	840
-andre attestasjonstjenester	80	192
-skatterådgivning	0	171
-annen bistand	234	222
Sum godtgjørelse til konsernrevisor	1 262	1 425

Vardars lønnspolicy er å tilby konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende. Styret fastsetter lønn til konsernsjef, med bakgrunn i generell

lønnsutvikling, lederlønnsutvikling i bransjen og prestasjoner. Lønnsjustering er 1. juli hvert år.

Tall i hele 1000 kroner

Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte i konsernet behandles og avgjøres av konsernsjef. I forbindelse med fastsettelse av godtgjørelse til den enkelte skal det vurderes generell lønnsutvikling for tilsvarende stillinger, lønnsutvikling i andre selskaper Vardar har eierposisjoner i, samt den enkelte ansattes prestasjoner i forhold til forventninger. Virkningstidspunkt for eventuell lønnsjustering er enten 1. juli eller 1. november. Lederlønnspolitikken som er beskrevet ovenfor er den som har vært effektiv i 2024 og det er også denne som vil bli lagt til grunn i 2025.

Når det gjelder tilleggsytelser utover ordinær lønn, omfattes alle ansatte i Vardar konsern av en ytelsesbasert pensjonsordning. Videre har samtlige ansatte kollektiv ulykkesforsikring og gruppelevsfor sikring. Konsernsjef og økonomisjef har i tillegg en driftspensjonsavtale som gir rett til en samlet pensjon tilsvarende 12G når det inkluderes ytelser fra folketrygden og bedriftens tjenestepensjon. Konsernsjef har rett til uttak av alderspensjon fra selskapet fra fylte 65 år. Konsernsjef og økonomisjef har en fri bilordning innenfor en kostpris som tilsvarer henholdsvis TNOK 700 / TNOK 500 for 2024.

Note 14 Pensjoner

Morselskapet og datterselskaper i konsernet som hører hjemme i Norge, er pliktig å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Pensjonsordningen tilfredsstiller kravene i denne lov.

Konsernet har ytelsesbasert ordning basert på forventet sluttlønn som gir medlemmene i ordningen garantert nivå på utbetalingene ut levetiden, og er forsikret gjennom Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud

Telefon/mobiltelefon, 1–2 avisabonnement, samt internett for hjemmekontor dekkes av arbeidsgiver for alle ledende ansatte.

Ledende ansatte har en ordning med kombinasjon av etterlønn og lønnsgaranti som økonomisk sikkerhet i forbindelse med avslutning av arbeidsforholdet. For konsernsjef innebærer dette en etterlønn på 12 måneder. For øvrige ledende ansatte er totalrammen 18 måneder. Det er bare ved arbeidsgivers avslutning av arbeidsforholdet eller ved omfattende strukturelle endringer at disse ordningene kan komme til anvendelse.

Vardar har ytt lån til noen ledende ansatte som forventes etter den rente som Stortinget fastsetter for lån fra arbeidsgiver.

Ansatte i Vardar deltar i styrer i datterselskaper eller selskaper der Vardar har eierandeler. Det betales ikke styrehonorar for slikt engasjement.

Det foreligger ikke andre tilleggsytelser til ledende ansatte og heller ingen variable elementer i godtgjørelsen.

og Østfold. Ordningen omfatter 82 ansatte og tidligere ansatte, og inkluderer også AFP. Innbetalinger til AFP-ordninger kostnadsføres løpende som om det var en innskuddsordning. Det forventes ikke oppgjør av ordningen de nærmeste 12 månedene. I tillegg har konsernet en usikret driftspensjonsavtale for konsernsjef og økonomisjef. Denne er nærmere beskrevet i note 13.

	2024		2023	
	Sikret ordning	Usikret ordning	Sikret ordning	Usikret ordning
Pensjonskostnad				
Årets pensjonskostnad	4 835	3 731	2 856	4 131
Pensjonsforpliktelse				
Beregnete pensjonsforpliktelser	92 854	43 289	95 569	43 813
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-83 722	0	-77 578	0
Arbeidsgiveravgift	1 288	6 113	2 434	6 178
Netto pensjonsforpliktelser i balansen	10 420	49 401	20 425	49 991

Tall i hele 1000 kroner

	2024	2023
Økonomiske forutsetninger;		
Diskonteringsrente	3,90 %	3,10 %
Årlig lønnsvekst	4,00 %	3,50 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	3,75 %	3,25 %
Årlig pensjonsregulering	3,00 %	2,80 %
Antatt langsiktig avkastning	3,90 %	3,10 %
Forutsetning for dødelighet	K2013	K2013

Ved beregning av pensjonskostnad og netto pensjonsforpliktelse er en rekke forutsetninger lagt til grunn. Diskonteringsrenten er fastsatt på grunnlag av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Lønnsøkning, pensjonsregulering og G-

regulering er basert på Regnskapsstiftelsens anbefaling, og en forventet langsiktig inflasjon på 2,25 %. Risikotabellen for dødelighet, K2013, er basert på beste estimat for populasjonen i Norge.

Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året:	2024	2023
Pensjonsforpliktelse 1. januar	139 382	132 445
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	5 670	4 779
Rentekostnad	4 298	3 735
Estimatendringer	-9 106	1 616
Utbetalte ytelser	-4 102	-3 193
Pensjonsforpliktelse 31.12	136 142	139 382

Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi:		
Virkelig verdi på pensjonsmidler pr. 1. januar	77 578	79 687
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	2 405	2 346
Estimatendringer	4 170	-4 199
Totale tilskudd	3 670	2 936
Totale utbetalinger fra fond	-4 102	-3 193
Virkelig verdi på pensjonsmidler pr. 31.12	83 722	77 578
Faktisk avkastning på pensjonsmidler	10,50 %	8,80 %

Aktiva allokering pensjonsmidler;		
Alternative investeringer	-0,02 %	3,20 %
Bank og pengemarked	5,00 %	4,30 %
Eiendom	8,90 %	9,90 %
Utlån	5,20 %	1,80 %
Aksjer og andeler	19,00 %	37,20 %
Obligasjoner	5,30 %	43,70 %

Netto pensjonskostnad framkommer på følgende måte:		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	5 670	4 779
Rentekostnad	4 236	3 688
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-2 398	-2 342
Arbeidsgiveravgift	1 059	863
Sum pensjonskostnad	8 566	6 988

Sensitivitet i beregningen av pensjonsforpliktelsen ved endring i forutsetningene:

Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved å endre en av de aktuarielle forutsetningene og samtidig holde de øvrige forutsetningene uendret. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

Tabellen viser brutto pensjonsforpliktelse og endring i aktuarielle gevinster som føres over utvidet resultat ved endring av forutsetningene med +/- 1 %.

Tall i hele 1000 kroner

Endring i prosentpoeng	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst		Årlig pensjonsregulering	
	+ 1 %	- 1 %	+ 1 %	- 1 %	+ 1 %	- 1 %
Pensjonsforpliktelse	-13 %	16 %	16 %	-13 %	10 %	-9 %
Periodens netto pensjonskostnad	-20 %	28 %	26 %	-20 %	11 %	-9 %

Risikovurdering

Gjennom ytelsesbaserte ordninger er konsernet påvirket av en rekke risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og fremtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er beskrevet her:

Forventet levetid

Konsernet har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte livet ut. En økning i forventet levealder blant medlemsmassen vil da medføre en økt forpliktelse for selskapet.

Avkastningsrisiko

Konsernet blir påvirket ved en reduksjon i faktisk avkastning på pensjonsmidlene, som vil

medføre økt forpliktelse for selskapet, da avkastning på midlene ikke er tilstrekkelig for å innfri forpliktelsen.

Inflasjon- og lønnsvekstrisiko

Konsernets pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutvikling er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for konsernet.

Vektet gjennomsnittlig durasjon på konsernets pensjonsforpliktelse pr. 31.12.2024 er 12,25 år, og har følgende forventede forfallsstruktur:

Beløp	Prosent av brutto pensjonsforpliktelse	
Under 1 år	3 196	4,69 %
1-2 år	3 545	5,20 %
2-3 år	3 551	5,21 %
3-4 år	3 329	4,89 %
Mer enn 5 år	54 498	80,00 %
Totalt	68 118	100,00 %

Note 15 Høyprisbidrag og andre driftskostnader

	2024	2023
Produksjonskostnader	36 598	51 141
Konsulenthonorarer	10 147	6 292
Reisekostnader	426	450
Eiendomsskatt	13 260	13 675
Høyprisbidrag	0	17 328
Vedlikehold	6 172	6 477
Andre driftskostnader	25 870	22 712
Sum høyprisbidrag og andre driftskostnader	92 474	118 075

Tall i hele 1000 kroner

Note 16 Finansielle poster

	2024	2023
Renteinntekter	49 303	44 476
Gevinst ved salg av aksjer	0	35 103
Agio	13 365	68 020
Sum finansinntekter	62 768	147 599
Rentekostnader	120 535	108 775
Disagio	30 135	81 432
Finansielle verdiendringer	663	1 884
Sum finanskostnader	151 333	192 091
Sum finansposter	-88 565	-44 492

Note 17 Skatt

Skattekostnad	2024	2023
Betalbar skatt	30 911	57 941
Betalbar grunnrenteskatt	91 343	113 960
Endring utsatt skatt	18 359	-8 484
Endring utsatt skatt over utvidet resultat	-8 834	10 561
Endring utsatt skatt ført direkte i balansen	-14 801	0
For mye/lite avsatt i fjor	-181	240
Andre skatteeffekter	8 775	0
Sum skattekostnad	125 572	174 217

Skatten på resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde framkommet dersom konsernets gjennomsnittlige skattesats hadde vært benyttet.

Differansen er forklart som følger:	2024	2023
Skatt etter nominell sats*	61 842	210 757
Grunnrenteskatt	91 343	113 960
Skatt på utdeling fra datterselskap	1 772	1 362
Resultat tilknyttet selskap	-35 685	-153 054
Andre skatteeffekter	8 588	240
Skattefrie inntekter hvor skatt er ved utdeling og ikke fradragsberettigede kostnader	-2 286	952
Sum skattekostnad	125 572	174 217

*Som følge av at konsernet opererer i flere land, er skatt beregnet med ulike nominelle satser, herunder 20,6 % i Sverige og 22 % i Norge.

Resultat før skattekostnad	282 594	958 348
Gjennomsnittlig skattesats	44,44 %	18,18 %

Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:	2024	2023
Betalbar skatt	0	0
Betalbar grunnrenteskatt	91 950	113 960
Betalbar naturressursskatt	8 736	8 645
Sum betalbar skatt i balansen	100 686	122 605

Utsatt skatt nettoføres når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt ved oppgjør og dersom den utsatte skatten er til samme skattemyndighet. Følgende beløp har blitt nettoført:

Tall i hele 1000 kroner

Utsatt skatt i balansen	2024	2023
Utsatt skattefordel		
Utsatt skattefordel som reverseres senere enn 12 måneder	21 946	23 165
Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	0	0
Sum	21 946	23 165
Utsatt skatt		
Utsatt skatt som reverseres senere enn 12 måneder	243 620	226 473
Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	0	0
Sum	243 620	226 473
Sum netto utsatt skatt	221 674	203 307
Endring i balanseført utsatt skatt:		
Balanseført verdi 1. januar	203 307	211 743
Resultatført i perioden	-5 274	2 316
Endring utsatt skatt over utvidet resultat	8 834	-10 561
Endring utsatt skatt ført direkte i balansen	14 801	0
Valutaomregning	7	-191
Balanseført verdi 31. desember	221 674	203 307

Endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt:

	Driftsmidler og immaterielle eiendeler	Fordringer	Derivater og andre rettigheter	Underskudd til fremføring	Pensjoner	Sum
Utsatt skattefordel						
Pr 1. januar 2023	5 652	0	0	0	11 786	17 438
Resultatført i perioden	2 000	21	0	0	839	2 860
Skatt innregnet i utvidet resultat	0	0	0	0	2 867	2 867
Pr 31. desember 2023	7 652	21	0	0	15 492	23 165
Resultatført i perioden	1 108	3	0	0	876	1 987
Skatt innregnet i utvidet resultat	0	0	0	0	-3 207	-3 207
Pr 31. desember 2024	8 760	25	0	0	13 161	21 946

	Fin. anleggs- midler	Gevinst- og tapskonto	Derivater og andre rettigheter	Driftsmidler og immaterielle eiendeler	Sum
Utsatt skatt					
Pr 1. januar 2023	8 452	62	7 266	213 406	229 180
Resultatført i perioden	538	-12	1 535	2 926	4 987
Skatt innregnet i utvidet resultat	0	0	-7 694	0	-7 694
Pr 31. desember 2023	8 990	50	1 107	216 326	226 473
Resultatført i perioden	-1 809	-10	859	-2 321	-3 281
Ført direkte i balansen	0	0	0	14 801	14 801
Skatt innregnet i utvidet resultat	0	0	5 627	0	5 627
Pr 31. desember 2024	7 181	40	7 593	228 806	243 620

Det er avsatt grunnrenteskatt på midlertidige forskjeller knyttet til driftsmidler i kraftproduksjon på 45,01 %.

Tall i hele 1000 kroner

Note 18 Immaterielle eiendeler

2024	Fall- rettigheter	Konsesjons- rettigheter	Sum
Balanseført verdi 01.01.24	3 142	12 107	15 249
Årets avskrivninger	0	-1 345	-1 345
Balanseført verdi 31.12.24	3 142	10 761	13 904

Pr. 31. desember 2024

Anskaffelseskost	3 142	26 903	30 045
Akkumulerte avskrivninger	0	-16 142	-16 142
Balanseført verdi 31.12.24	3 142	10 761	13 904
Levetid	Ubestemt	20 år	
Avskrivningsmetode		Lineær	

2023	Fall- rettigheter	Konsesjons- rettigheter	Sum
Balanseført verdi 01.01.23	3 142	13 452	16 594
Årets avskrivninger	0	-1 345	-1 345
Balanseført verdi 31.12.23	3 142	12 107	15 249

Pr. 31. desember 2023

Anskaffelseskost	3 142	26 903	30 045
Akkumulerte avskrivninger	0	-14 797	-14 797
Balanseført verdi 31.12.23	3 142	12 107	15 249
Levetid	Ubestemt	20 år	
Avskrivningsmetode		Lineær	

Immaterielle eiendeler er knyttet til kraftanleggene Usta og Nes (segmentet Vannkraft) gjennom fallrettigheter og avtalekraft, klassifisert som konsesjonsrettighet.

Det gjennomføres årlig en ekstern verddivurdering fra en uavhengig tredjepart,

hvor hvert enkelt segment verdsettes. Vurderingene har blitt gjort siden årsregnskapet 2010, og alle beregninger har vist at verdien på kraftverkene Usta og Nes ligger betydelig over bokførte verdier. Det er derfor ikke identifisert noen nedskrivningsindikatorer og følgelig ikke foretatt egne nedskrivningsvurderinger av disse eiendelene.

Tall i hele 1000 kroner

Note 19 Varige driftsmidler

	Drifts- løsøre, maskiner inventar	Fjern- varme- anlegg	Vind- kraft- anlegg	Vann- kraft- anlegg	Sol- celle- anlegg	Anlegg under utførelse	Bruks- rettighet	Sum
Balanseført verdi 01.01.24	6 538	222 931	201 452	606 409	3 107	30 896	16 709	1 088 042
Tilgang	1 276	2 185	175 216	1 937	0	65 484	0	246 099
Avgang	0	0	0	0	0	-323	0	-323
Overføring	0	9 430	0	1 637	21 953	-33 021	0	0
Årets avskrivninger	-1 697	-12 253	-16 853	-11 117	-194	0	-1 518	-43 632
Omregningsdifferanser	0	0	-769	0	0	0	0	-769
Balanseført verdi 31.12.24	6 117	222 293	359 047	598 866	24 867	63 037	15 191	1 289 417
Anskaffelseskost	11 022	425 570	510 354	786 335	25 078	63 037	24 297	1 845 693
Akkumulerte avskrivninger	-4 905	-180 023	-122 296	-187 470	-211	0	-9 106	-504 012
Akkumulerte nedskrivninger	0	-23 253	-29 012	0	0	0	0	-52 265
Balanseført verdi 31.12.24	6 117	222 293	359 047	598 866	24 867	63 037	15 191	1 289 417
Avskrivningsprosent	10-30 %	1,7 -10 %	4-5 %	0,7-2,5 %	3-4 %		4-18 %	
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		Lineær	

Vardar Vind AB har i 2024 overtatt samtlige aksjer i Västraby Energi AB. Selskapet inngår i konsolideringen til Vardar AS fra oppkjøpstidspunktet 20. august 2024. Selskapet har hovedkontor i Malmö, Sverige, og eier Västraby vindpark i Skåne som produserer og selger vindkraft. Vindparken består av fem vindturbiner og har en årlig produksjon på ca.

40 GWh. Merverdier er i sin helhet henført vindparken med avsetning for utsatt skatt.

Nedskrivningstest for varige driftsmidler

I henhold til IAS 36 skal verdiene på anleggsmidler nedskrives dersom det forventes et varig verdifall. Ved utgangen av 2024 foreligger det ingen indikatorer på verdifall i konsernets anleggsmidler.

Balanseverdier pr. 31.12.2023:

	Drifts- løsøre, maskiner inventar	Fjern- varme- anlegg	Vind- kraft- anlegg	Vann- kraft- anlegg	Sol- celle- anlegg	Anlegg under utførelse	Bruks- rettighet	Sum
Balanseført verdi 01.01.23	3 277	231 586	203 212	617 813	0	4 699	18 226	1 078 812
Tilgang	4 738	4 857	125	240	3 125	26 197	0	39 281
Avgang	-267	0	0	0	0	0	0	-267
Overføring	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets avskrivninger	-1 208	-13 511	-12 629	-11 645	-17	0	-1 518	-40 528
Omregningsdifferanser	0	0	10 744	0	0	0	0	10 744
Balanseført verdi 31.12.23	6 539	222 931	201 452	606 409	3 107	30 896	16 709	1 088 042
Anskaffelseskost	9 747	413 955	335 907	782 761	3 125	30 896	24 297	1 600 687
Akkumulerte avskrivninger	-3 209	-167 770	-105 443	-176 352	-17	0	-7 588	-460 381
Akkumulerte nedskrivninger	0	-23 253	-29 012	0	0	0	0	-52 265
Balanseført verdi 31.12.23	6 538	222 931	201 452	606 409	3 107	30 896	16 709	1 088 042
Avskrivningsprosent	10-30 %	1,7 -10 %	4-5 %	0,7-2,5 %	3-4 %		4-18 %	
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		Lineær	

Tall i hele 1000 kroner

Note 20 Investering i felleskontrollert driftsordning

Tabellen under viser konsernets investeringer i felleskontrollerte driftsordninger. Konsernet innregner deres relative andel av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader.

Eiendel	Land	Virksomhet	Eierandel	Stemmeandel
Usta	Norge	Kraftverk	2/7	2/7
Nes	Norge	Kraftverk	2/7	2/7
Kvalheim Kraft DA	Norge	Kraftverk	50 %	50 %

Vannkraftverkene Usta og Nes i Hallingdal, er egne enheter hvor det er felles drift gjennom en kontraktsfestet avtale mellom tre parter. Et av eierselskapene står for løpende drift og får refundert øvrige driftsutgifter fra de øvrige deltakerne. Produsert kraftmengde, med unntak av konsesjonskraft, disponeres av de ulike eierne basert på deres respektive eierandeler. Avtalen mellom partene indikerer at de har felles kontroll av driften i kraftverkene. Hver av partene har kontroll på kraftmengden, som er den relevante aktivitet for den finansielle avkastningen. På bakgrunn

av dette er kraftverkene Usta og Nes vurdert til å være en felleskontrollert driftsordning. Kvalheim Kraft DA har til formål å eie, utvikle og drive vindparken Mehuken i Kinn kommune. Selskapet er organisert som et deltakerlignet selskap med to parter. Deltakeravtalen gir partene felles kontroll. Kraftverkene driftes gjennom en operatøravtale med eksternt part. Partene er selv ansvarlige for risikoen knyttet til sin andel av de underliggende kontantstrømmer i selskapet, og svarer direkte for sin andel av selskapets forpliktelser. På bakgrunn av dette er selskapet vurdert til å være en felleskontrollert driftsordning.

Note 21 Investeringer i tilknyttede selskaper og andre aksjer

	Anskaffet	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemmeandel	Anskaffelses- kost
Tilknyttede selskaper i Vardar AS					
Å Energi AS	1999	Kristiansand	12,9 %	12,9 %	0
Sunly Innovation OÜ	2009	Estland	34,9 %	34,9 %	14 261
Sahkü OÜ	2021	Estland	48,0 %	48,0 %	3 431
Campus Tofte AS	2022	Tofte	20,0 %	20,0 %	6 000
VGM Operatør Holding AS	2024	Hønefoss	33,0 %	33,0 %	60 000
Sunease AS	2024	Fornebu	34,0 %	34,0 %	10 000
Tilknyttede selskaper i Vardar Boreas AS					
Zephyr AS	2006	Sarpsborg	50,0 %	50,0 %	61 805
	Inngående balanse 01.01.24	Årets resultat- andel	Nedskrivning/ utbytte/ andre endringer	Utgående balanse 31.12.24	
Tilknyttede selskaper i Vardar AS					
Å Energi AS ¹⁾	6 449 177	199 667	-239 411	6 409 433	
Sunly Innovation OÜ	14 426	0	-511	13 915	
Sahkü OÜ	3 821	0	188	4 009	
Campus Tofte AS	6 000	0	0	6 000	
VGM Operatør Holding AS ²⁾	0	0	60 000	60 000	
Sunease AS ²⁾	0	0	10 000	10 000	
Tilknyttede selskaper i Vardar Boreas AS					
Zephyr AS ³⁾	163 571	-37 462	-13 063	113 047	
Sum	6 636 994	162 205	-182 795	6 616 404	

Tall i hele 1000 kroner

¹⁾Andre endringer omfatter Vardars andel av Å Energis totalresultat TNOK 28 827, mottatt utbytte på TNOK 268 495, samt øvrige endringer på TNOK 257. Uavskrevet merverdi på aksjene pr. 31.12.24 utgjør TNOK 3 341 647. Merverdiene er henført selskapets kraftanlegg og har en gjenværende levetid på 73 år.

Andre aksjer - over 10 % eierandel

	Eierandel	Inngående balanse	Tilgang	Omregning	Verdiendring over utvidet resultat	Utgående balanse 31.12.24
		01.01.24				
Sunly AS	10,0 %	682 492	72 588	33 668	-6 370	782 378
Øvrige aksjeinvesteringer		209 871	56 732	0	-113 268	153 335
Sum		892 363	129 320	33 668	-119 638	935 713

Å Energi:

Fusjon mellom Glitre Energi AS og Agder Energi AS ble gjennomført med virkning fra og med 01.12.2022. Det er inngått aksjonæravtale og samordningsavtale mellom alle kommunale eiere i Å Energi og Vardar AS, i tillegg til en samordningsavtale mellom Drammen kommune og Vardar AS. Vardar har gjennom inngått avtaleverk dokumentert betydelig innflytelse når det gjelder representasjon i styret eller

²⁾I løpet av året har konsernet foretatt oppkjøp i selskapene som tilsvare andre endringer.

³⁾Andre endringer består av mottatt utbytte med TNOK 16 000 og andre endringer med TNOK 2 937. Uavskrevet merverdi på aksjene pr. 31.12.24 utgjør TNOK 44 014. Merverdiene er henført goodwill og avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivning.

tilsvarende organ, og deltakelse i avgjørelser om utbytte, utdelinger eller andre vesentlige beslutninger. Øvrige kriterier listet under regnskapsprinsipper knyttet til tilknyttede selskap har liten relevans. Med bakgrunn i dokumentasjon om betydelig innflytelse anvendes egenkapitalmetoden ved regnskapsføring av eierskapet i Å Energi.

Sammendrag av finansiell informasjon for Å Energi konsern basert på 100 % tall:

	2024	2023
Resultatposter		
Driftsinntekter	30 439 712	36 654 000
Avskrivninger	1 199 667	1 141 000
Finansinntekter	115 519	137 000
Finanskostnader	1 027 754	698 000
Skattekostnad	4 661 353	6 695 000
Majoritetens andel av totalresultat	2 128 925	5 503 000
Majoritetens andel av årsresultat	1 905 701	5 373 000
Konsernets andel av årsresultat	246 102	701 611
Eiendeler		
Omløpsmidler	8 784 087	10 358 000
Anleggsmidler	55 622 864	51 163 000
Kontanter og kontantekvivalenter	207 941	104 000
Gjeld		
Kortsiktig gjeld	8 367 284	10 312 000
Langsiktig gjeld	14 942 034	13 566 000
Kortsiktige finansielle forpliktelser	3 244 677	5 790 000
Langsiktige finansielle forpliktelser	13 292 533	7 599 000
Egenkapital		
Majoritetens andel av egenkapital	23 755 504	24 074 000
Konsernets andel av egenkapital	3 067 786	3 108 916

Tall i hele 1000 kroner

Note 22 Ansvarlige utlån og andre langsiktige fordringer med forfall senere enn ett år

2024	Hovedstol	Renteinntekt	Rente
Andre utlån			
Øvrige, herunder lån til ansatte ¹	550	29	5,20 %
Sum andre langsiktige fordringer	550	29	

¹Lån til ansatte er sikret gjennom ansettelsesforholdet. Alle lån er gitt i norske kroner

2023	Hovedstol	Renteinntekt	Rente
Konvertibelt lån			
Vow Green Metals AS	50 000	0	0,00 %
Sum konvertibelt lån	50 000	0	

Andre utlån			
Øvrige, herunder lån til ansatte ¹	550	25	4,60 %
Sum andre langsiktige fordringer	550	25	

¹Lån til ansatte er sikret gjennom ansettelsesforholdet. Alle lån er gitt i norske kroner

Note 23 Varer

Varelageret består av briketter, olje, flis og pellets. Konsernet eier 2/7 av kapasiteten for kraftverkene Usta og Nes.

	2024	2023
Råvarer	2 305	7 193
Sum varer	2 305	7 193
Fyllingsgrad	69,9 %	63,6 %
GWh (kapasitet 3 451 GWh)	976	899

Note 24 Kundefordringer, forskuddsbetalinger og andre fordringer

	2024	2023
Kundefordringer	38 415	35 195
Avsetning for tap	-98	-
Netto kundefordringer	38 318	35 195
Forskuddsbetalinger	12 088	20 600
Opptjente inntekter ¹⁾	18 329	38 349
Fremførbær naturressursskatt	39 389	58 162
Andre fordringer	8 342	18 139
Sum kundefordringer, forskuddsbetalinger og andre fordringer	116 465	170 445

¹⁾Kontrakteiendeler i form av opptjente inntekter gjelder i hovedsak strømsalg for desember som er fakturert i januar.

Aldersfordeling kundefordringer:							
	Ikke forfalt eller nedskrevet	<30 dager	30-60 dager	Forfalt 61-90 dager	91-120 dager	>120 dager	Totalt
År							
2024	37 944	416	46	0	0	10	38 415
2023	34 796	270	70	-	29	29	35 195

Tall i hele 1000 kroner

Note 25 Kontanter og kontantekvivalenter

I kontantstrømoppstillingen omfatter kontanter og kontantekvivalenter følgende:

	2024	2023
Bankinnskudd	62 065	127 023
Skattetrekkmidler og andre bundne bankinnskudd	1 376	1 274
Depotkonto	36 486	35 027
Sum	99 927	163 324

Vardar har en trekkrettighet på 50 millioner kroner i Nordea. Beløpet på depotkonto benyttes i forbindelse med oppgjør og sikkerhetstillelse ovenfor Esett og Nord Pool.

Trukket beløp av trekkrammen pr. 31.12.24 er MNOK 0. Kredittrammen bevilges for ett og ett år av gangen, vanligvis på slutten av hvert år. Det er dermed en kortsiktig fasilitet.

Note 26 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

	Antall	Pålydende	Aksjekapital	Overkurs	Sum
Ordinære aksjer	49 054	5 420	265 873	345 011	610 884

	Antall	Eierandel
Drammen kommune	12 793	26,08 %
Asker kommune	6 897	14,06 %
Lier kommune	6 441	13,13 %
Kongsberg kommune	5 921	12,07 %
Ringerike kommune	5 739	11,70 %
Øvre Eiker kommune	3 954	8,06 %
Modum kommune	1 737	3,54 %
Sigdal kommune	1 128	2,30 %
Hole kommune	922	1,88 %
Flesberg kommune	554	1,13 %
Ål kommune	471	0,96 %
Hol kommune	461	0,94 %
Gol kommune	442	0,90 %
Krødsherad kommune	373	0,76 %
Nesbyen kommune	353	0,72 %
Rollag kommune	309	0,63 %
Nore og Uvdal kommune	265	0,54 %
Hemsedal kommune	191	0,39 %
Flå kommune	103	0,21 %
Sum	49 054	100,00 %

Tall i hele 1000 kroner

Note 27 Leieavtaler

Generell informasjon

Avtalene som i det vesentligste vil påvirke regnskapsføringen av leieforpliktelser og bruksrettigheter etter IFRS 16 er avtaler om leie av eiendom i forbindelse med investeringer i

vindparker og leie av kontorlokaler. Konsernet har ikke vesentlige kostnader knyttet til korte leieavtaler eller variable leiebetalinger.

Vardar som leietaker	Kontorbygninger	Landrettigheter	Kjøretøy/utstyr	Sum
Balanseførte verdier per 01.01.2023	1 177	16 706	343	18 226
Avskrivninger	-441	-963	-114	-1 518
Balanseførte verdier per 31.12.2023	736	15 743	229	16 709
Balanseførte verdier per 01.01.2024	736	15 743	229	16 709
Tilgang	0	0	0	0
Avskrivninger	-441	-963	-114	-1 518
Balanseførte verdier per 31.12.2024	296	14 781	114	15 191

Avtalenes utløpsår	2026	2037-2040	2025
--------------------	------	-----------	------

Beløp resultatført i resultatregnskapet	2024	2023
Utgifter knyttet til leieavtaler på eiendeler med lav verdi ¹⁾	-22	-38
Avskrivninger fra bruksretteiendeler ²⁾	-1 518	-1 518
Rentekostnader på leieforpliktelser	-1 147	-1 216

¹⁾ presentert som andre driftskostnader

²⁾ presentert som avskrivninger

Beløp som er innregnet i kontantstrømoppstillingen		
Kontantutbetaling for leieforpliktelsens hovedstol	-1 518	-1 518
kontantutbetaling for leieforpliktelsens rentedel	-1 147	-1 216
Sum kontantutbetaling for leieforpliktsen	-2 665	-2 734
presentert som likviditetsendring fra finansiering		

Leieforpliktelser	31.12.2024	31.12.2023
Rentebærende gjeld, kortsiktig:		
Leieforpliktelser	977	824
Rentebærende gjeld, langsiktig:		
Leieforpliktelser	14 767	15 588
Sum	15 743	16 413

Forfallsplan leieforpliktelser - udiskonterte kontraktsmessige kontantstrømmer

Beløp i tusen kroner	2024	2023
0-1 år	1 035	2 376
1-5 år	8 536	9 205
5 år og senere	17 071	18 778
Sum udiskonterte leieforpliktelser per 31.12.	26 641	30 359

Tall i hele 1000 kroner

Note 28 Finansielle forpliktelser

	Nominell rente	Effektiv rente		Forfall	Balansført verdi	
Langsiktig gjeld		31.12				
		2024	2023		2024	2023
<i>Obligasjonslån:</i>						
Obligasjonslån NO00105772282	Fast, 6,5 %	6,50 %	6,50 %	jun. 25	440 000	440 000
Sum obligasjonslån					440 000	440 000
<i>Banklån:</i>						
Swedbank	3mnd nibor + 75 bp	5,57 %	4,86 %	mai. 26	475 000	400 000
Nordea	3mnd nibor + 102,5 bp	5,96 %		aug. 27	150 000	0
Sum Banklån					625 000	400 000
Finansielle leieavtaler					15 743	16 413
Herav første års avdrag					-440 977	-824
Sum langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner					639 767	855 588
Ansvarlig lån	6mnd nibor + 300 bp	7,84 %	6,51 %	2031	507 500	507 500
Sum ansvarlig lån					507 500	507 500

Sikkerhetskravene i Vardar AS sin låneportefølje er at verdijusterte egenkapital minimum er 150 % av rentebærende gjeld, og at kontantbeholdning og kontantstrøm fra drift er større enn neste års rentekostnader. Verdijustert egenkapital tilsvarer virkelig verdi på egenkapitalen i Vardar AS. En uavhengig tredjepart beregner måloppnåelse årlig.

Konsernet er ikke i brudd med lånebetingelser på balansedagen, og fremtidige prognoser gir ingen indikasjoner på risiko for fremtidige brudd. Vardar har i tillegg gitt en negativ pantsettelsesklausul. Det ansvarlige lånet er gitt av tidligere eier Buskerud fylkeskommune. Vardar AS har stilt garanti ovenfor Nordic Trustee med 15,6 millioner kroner.

Avstemming av forpliktelser fra finansielle aktiviteter

	01.01.2024	Kontantstrøm	Påløpte renter	31.12.2024
Obligasjonslån	440 000	0	0	440 000
Banklån	400 000	225 000	0	625 000
Finansielle leieavtaler	16 413	-1 817	1 147	15 743
Totale forpliktelser fra finansielle aktiviteter	856 413	223 183	1 147	1 080 743
	01.01.2023	Kontantstrøm	Påløpte renter	31.12.2023
Obligasjonslån	440 000	0	0	440 000
Banklån	400 000	0	0	400 000
Finansielle leieavtaler	18 083	-2 887	1 217	16 413
Totale forpliktelser fra finansielle aktiviteter	858 083	-2 887	1 217	856 413

Tall i hele 1000 kroner

Note 29 Selskaper som inngår i konsolideringen

Selskapets navn	Anskaffelsestidspunkt	Forretningskontor	Eier- og stemmeandel
Vardar Vannkraft AS	1999	Drammen	100 %
Vardar Varmer AS	2007	Ringerike	100 %
Øvre Eiker Fjernvarme AS	2012	Øvre Eiker	100 %
Vardar Boreas AS	2009	Drammen	100 %
Vardar Vind AB	2013	Sverige	100 %
Västraby Energi AB	2024	Sverige	100 %
Kvalheim Kraft DA	2001	Sarpsborg	50 %
Vardar Sol AS	2023	Drammen	100 %
Soldekke AS	2023	Drammen	100 %

Note 30 Utbytte

Styret anbefaler ovenfor generalforsamlingen at det i ordinær generalforsamling for 2024 vedtas et utbytte på kroner 75 000 000.

Note 31 Transaksjoner med nærstående

Alle transaksjoner med nærstående parter er foretatt som en del av den ordinære virksomheten og til armlengdes priser. Transaksjonene med tilknyttede selskap som er foretatt er som følger:

	2024	2023
Inntekter		
Konsulenttjenester	0	0
Viderefakturerering av kostnader	0	0
Kostnader		
Konsulenttjenester	143	429
Øvrige kostnader	8	38

Konsernet har i tillegg ulike former for utlån og innlån med nærstående. Det vises til note 22. For transaksjoner med ledende personer vises det til note 13.

Selskapsregnskap Vardar AS

Tall i hele 1000 kroner

Tall i hele 1000 kroner

RESULTAT

Tall i hele 1000	Noter	2024	2023
Salgsinntekter	2	4 946	2 802
Inntekt på investering i datterselskap	3	41 210	212 874
Inntekt fra tilknyttede selskap	3	199 667	691 717
Sum driftsinntekter og andre inntekter		245 822	907 393
Lønn og andre personalkostnader	4, 5	23 140	18 779
Avskrivninger	6	768	723
Andre driftskostnader	4	10 739	6 885
Sum driftskostnader		34 647	26 387
Driftsresultat		211 176	881 006
Finansinntekter	7	59 704	62 256
Finanskostnader	7	133 732	188 457
Netto finansposter		-74 029	-126 200
Resultat før skattekostnad		137 147	754 805
Skattekostnad	8	-19 875	-29 326
Årsresultat		157 022	784 132
Utvidet resultat			
Andel av utvidet resultat døtre og tilknyttede selskap	3	-50 183	-441
Verdiendring egenkapitalinstrumenter		-66 930	0
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	5	12 504	-10 627
Skatt relatert til aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	5, 8	-2 751	2 338
Poster som senere ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet		-107 360	-8 730
Andel av utvidet resultat døtre og tilknyttede selskap	3	31 326	79 522
Verdiendringer sikringsinstrumenter	9	19 949	-27 279
Omregningsdifferanser		34 568	44 782
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet		85 843	97 026
Totalresultat		135 505	872 427
Disponering av totalresultat			
Annen egenkapital		135 505	872 427
Sum disponert		135 505	872 427

BALANSE

Tall i hele 1000	Noter	31.12.2024	31.12.2023
Utsatt skattefordel	8	4 649	12 942
Varige driftsmidler	6	1 545	2 312
Investering i datterselskap	3	1 248 046	1 213 789
Lån til foretak i samme konsern	10, 11	200 933	141 165
Investeringer i tilknyttet selskap	3	6 503 356	6 473 422
Aksjer	12	873 117	777 060
Derivater	9	59 079	36 180
Andre fordringer	10	250	51 090
Anleggsmidler		8 890 976	8 707 960
Fordringer	11	112 590	419 304
Derivater	9	17 849	9 002
Kontanter og kontantekvivalenter	13	42 027	102 550
Omløpsmidler		172 465	530 856
Eiendeler		9 063 441	9 238 816
Aksjekapital	14	265 873	265 873
Overkurs	14	345 011	345 011
Annen egenkapital		6 548 912	6 681 844
Egenkapital		7 159 796	7 292 729
Pensjonsforpliktelser	5	55 674	64 192
Rentebærende gjeld	15, 16	1 132 500	1 347 669
Derivater	9	27 030	20 960
Langsiktig gjeld		1 215 204	1 432 822
Rentebærende gjeld	16	440 343	343
Derivater	9	15 385	19 190
Leverandørgjeld	11	983	818
Skyldige offentlige avgifter	13	1 603	1 565
Annen kortsiktig gjeld	11	230 128	491 350
Kortsiktig gjeld		688 441	513 267
Sum Gjeld og Egenkapital		9 063 441	9 238 816

Drammen 09.04.2025

Roar Flaathen
Styreleder

Ingvild Myhre
Styrets nestleder

Johnny Skoglund
Styremedlem

Knut Oscar Fleten
Styremedlem

Kristin Ourum
Styremedlem

Robert Olsen
Konsernsjef

Tall i hele 1000 kroner

EGENKAPITALOPPSTILLING

	Aksje- kapital	Over- kurs	Omregn- ings- differanse	Kontant- strøm- sikrings- reserve	Fond for urealiserte gevinster	Opptjent egen- kapital	Sum annen egen- kapital	Sum egen- kapital
Tall i hele 1000								
Egenkapital pr. 01.01.2023	265 873	345 011	7 025	47 394	277 486	5 604 529	5 936 433	6 547 318
Årsresultat	-	-	-	-	-	784 132	784 132	784 132
Utvidet resultat								
Aktuarielle gevinst/tap ytelsesplan	-	-	-	-	-	-8 289	-8 289	-8 289
Andel utvidet resultat fra DS og TS	-	-	-		79 082	-	79 082	79 082
Verdiendring sikringsinstrumenter	-	-	-	-27 279	-	-	-27 279	-27 279
Omregningsdifferanser	-	-	44 782	-	-	-	44 782	44 782
Totalresultat	-	-	44 782	-27 279	79 082	775 842	872 427	872 427
Utbytte	-	-	-	-	-	-155 011	-155 011	-155 011
Øvrige endringer	-	-	-	-	-	27 994	27 994	27 994
Egenkapital pr. 31.12.2023	265 873	345 011	51 807	20 115	356 568	6 253 355	6 681 844	7 292 729
Egenkapital pr. 01.01.2024	265 873	345 011	51 807	20 115	356 568	6 253 355	6 681 844	7 292 729
Årsresultat						157 022	157 022	157 022
Utvidet resultat								
Aktuarielle gevinst/tap ytelsesplan						9 753	9 753	9 753
Andel utvidet resultat fra DS og TS					-18 857		-18 857	-18 857
Verdiendring finansielle eiendeler					-66 930		-66 930	-66 930
Verdiendring sikringsinstrumenter				19 949			19 949	19 949
Omregningsdifferanser			34 568				34 568	34 568
Totalresultat	0	0	34 568	19 949	-85 787	166 775	135 505	135 505
Utbytte						-274 166	-274 166	-274 166
Øvrige endringer						5 729	5 729	5 729
Egenkapital pr. 31.12.2024	265 873	345 011	86 375	40 064	270 781	6 151 693	6 548 913	7 159 795

DS = datterselskap
TS = tilknyttede selskap

Tall i hele 1000 kroner

KONTANTSTRØM

Tall i hele 1000	2024	2023
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skatt	137 147	754 805
Avskrivninger	768	723
Resultatandel fra datterselskap og tilknyttet selskap	-240 876	-904 591
Mottatt utbytte/netto konsernbidrag døtre	406 325	313 822
Verdiendringer	664	1 884
Forskjellen mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	-8 518	-3 598
Endring i varer, kundefordringer og leverandørgjeld	-1 636	-37 398
Endring i andre tidsavgrensningsposter	37 697	68 222
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	331 569	201 102
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	0	-943
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	341
Inn-/utbetalinger på lånefordringer	-179 592	17 477
Utbetalinger ved investering i aksjer	-149 320	-54 503
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-328 912	-37 628
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av gjeld til kredittinstitusjoner	225 000	0
Utbetalt utbytte	-274 166	-155 011
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-49 166	-155 011
Omregningsdifferanser	-14 015	-42 465
Netto endring i likvider i året	-46 508	-34 001
Konter og kontantekvivalenter per 01.01	102 550	136 551
Konter og kontantekvivalenter per 31.12	42 027	102 550

NOTER

Note 1	Regnskapsprinsipper
Note 2	Salgsinntekter
Note 3	Datterselskaper og tilknyttede selskaper
Note 4	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse m.m.
Note 5	Pensjonskostnad og pensjonsforpliktelse
Note 6	Varige driftsmidler
Note 7	Finansposter
Note 8	Skattekostnad
Note 9	Derivater
Note 10	Andre langsiktige fordringer med forfall senere enn 1 år
Note 11	Mellomværende med selskap i samme konsern
Note 12	Aksjer i andre selskaper
Note 13	Bundne betalingsmidler
Note 14	Aksjekapital og aksjonærinformasjon
Note 15	Lån med forfall senere enn 5 år
Note 16	Obligasjonslån og gjeld til kredittinstitusjoner
Note 17	Garanti- og sikkerhetsstillelse
Note 18	Nærstående parter

Note 1 Regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Vardar AS er et aksjeselskap registrert og hjemmehørende i Norge med hovedkontor i Øvre Eikervei 14, 3048 Drammen. Selskapet er en langsiktig eier, driver og utvikler innen fornybar energi. Ved utgangen av 2024 har selskapet aktivitet i Norge, Sverige og Baltikum innen vind-, vann-, sol- og bioenergi.

Selskapet er notert på Oslo Børs med obligasjonslån.

Selskapsregnskapet ble vedtatt av styret 09. april 2025.

BASISPRINSIPPER

Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven § 3-9 og Forskrift om forenklet IFRS fastsatt av Finansdepartementet 7. februar 2022. Dette innebærer i hovedsak at innregning og måling følger internasjonale regnskapsregler (IFRS) og at presentasjon og noteopplysninger er i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapsskikk.

Selskapet har fraveket IFRS IAS 10 nr. 12 og 13 og IAS 18 nr. 30 slik at konsernbidrag regnskapsføres i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Ellers er innregning- og vurderingsreglene iht. IFRS.

DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Datterselskap og tilknyttede selskaper er vurdert etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Morselskapets andel av resultatet er basert på det investerte selskapets resultat etter skatt. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under driftsinntekter, utvidet resultat er vist enten under poster som senere vil bli reklassifisert eller poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet, mens eiendelen i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet.

Tilknyttede selskaper er selskaper der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 % av stemmerettene.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom selskapet og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor selskapet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig, er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med selskapets regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvinning av eierandeler i tilknyttede selskaper resultatføres.

Selskapet har vesentlige investeringer i tilknyttede selskap, hvor eierskapet til Å Energi er største post. Vardar har tett oppfølging av usikkerheter og forventninger knyttet til kontantstrømmen på kort- og mellomlang sikt fra disse investeringene. Det er en integrert del av driften, økonomirapporteringen og målstyringen i Vardar. Investeringene anses å være en del av Vardar sin kjernevirksomhet. For bedre å reflektere at investeringene følges opp samlet uavhengig av eierbrøk, har Vardar valgt å presentere inntekt fra tilknyttede selskap under driftsinntekt.

OMREGNING AV UTENLANDSK VALUTA

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Selskapsregnskapet er presentert i NOK, som er både den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen.

Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Valutagevinster og -tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres som finansinntekter eller finanskostnader. Alle andre valutagevinster og -tap presenteres på linjen for verdiendringer.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler vurderes etter anskaffelseskostmodellen. Dette innebærer at varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivninger er basert på kostpris og avskrivningene er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Årets avskrivninger belastes årets driftskostnader. Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte selskapet, og utgiften kan måles pålitelig. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene per kontantstrømgenererende enheter.

LÅNEKOSTNADER

Lånekostnader fra generell og spesifikk finansiering knyttet til anskaffelse, konstruksjon eller produksjon av kvalifiserende eiendeler, som er eiendeler som det vil ta en betydelig periode å ferdigstille for tiltenkt bruk eller salg, aktiveres som en del av anskaffelseskosten for eiendelen, frem til tidspunktet når eiendelen i all hovedsak er klar for tiltenkt bruk.

Eventuelle kapitalinntekter fra midlertidig plasseringer av lånebeløp som ennå ikke er benyttet til anskaffelse av en kvalifiserende eiendel skal trekkes fra rentekostnader som aktiveres som en del av anskaffelseskosten for eiendelen. Alle andre rentekostnader kostnadsføres i den perioden de påløper.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser klassifiseres på grunnlag av art og formål med instrumentene til kategoriene *Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet*, *Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat* og *finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost*.

Finansielle instrumenter klassifiseres i kategorien amortisert kost dersom instrumentets kontantstrømmer bare er betaling av rente og hovedstol, og instrumentet er holdt for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer. Alle andre instrumenter måles til virkelig verdi med verdiendringer ført mot enten det ordinære resultatet eller som andre inntekter eller kostnader.

Av finansielle instrumenter til virkelig verdi, klassifiserer Vardar strategiske aksjeposter til utvidet resultat, mens øvrige instrumenter føres over resultatet. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultat, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikringsrelasjon.

Ved første gangs innregning innregnes finansielle instrumenter i balansen til virkelig verdi. Nedskrivningsvurderinger baseres på forventninger om tap.

Selskapet inngår sikringer i henhold til vedtatt strategi. Selskapet benytter sikringsbokføring på rentederivater, kraftderivater og valutaderivater, etter IFRS 9. Sikringsgevinster

eller -tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen omklassifiseres til resultatregnskapet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatet, for eksempel når det planlagte sikrede salget finner sted. Gevinster eller tap som knytter seg til den effektive del av rentebytteavtaler som sikrer lån med flytende rente resultatføres under finanskostnader. Gevinsten eller tapet som knytter seg til den ineffektive delen resultatføres som verdiendring.

Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstiller kriteriene for sikringsbokføring, forblir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen og blir omklassifisert til resultatet samtidig med at den sikrede transaksjonen blir resultatført.

KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER

Kontanter og kontantekvivalenter består av bankinnskudd. I balansen og i kontantstrømpoppstillingen er opptrukket kassekreditt inkludert i kortsiktig gjeld.

KUNDEFORDRINGER

Kundefordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente-metoden, fratrasket avsetning for inntruffet tap.

LEVERANDØRGJELD

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs innregning. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente-metoden.

LÅN

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted. Transaksjonskostnadene inngår i amortisert kost, og føres som finanskostnad over lånets løpetid basert på effektiv rentes-metode. Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld dersom forfall er inntil 12 måneder fra balansedato, og som langsiktig gjeld dersom forfall er over 12 måneder fra balansedato.

AKSJEKAPITAL OG OVERKURS

Aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen.

YTELSER TIL ANSATTE

Pensjonsforpliktelser

Selskapet har kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning som inkluderer AFP i Pensjonskassen for fylkene. En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper eller pensjonskasser. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening.

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsperiode for medlemmene av ytelsesplanene er beregnet til ca. 10 år. Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjenings-perioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrasket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales.

BETALBAR OG UTSATT SKATT

Skattekostnaden for en periode består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til

poster som er ført direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført direkte mot egenkapitalen.

Skattekostnaden er beregnet i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Det er lovverket i det landet der selskapet opererer og genererer skattepliktig inntekt som er gjeldende for beregningen av skattepliktig inntekt.

Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld ved bruk av gjeldsmetoden. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres, eller når den utsatte skatten gjøres opp. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at framtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

UTBYTTE
Utbyttebetalinger til selskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld, fra og med det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamling.

AVSETNINGER
Selskapet regnskapsfører avsetninger for miljømessige utbedringer, restrukturering og rettslige krav når:
-det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser
-det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av en overføring av økonomiske ressurser og
-forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. Avsetning for restruktureringskostnader omfatter termineringsgebyr på leiekontrakter og sluttvederlag til ansatte. Det avsettes ikke for framtidige driftstap.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om

sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventete utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsats før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som rentekostnad.

INNTEKTSFØRING
Hovedprinsippet i IFRS 15 er å bokføre inntekter til et beløp som reflekterer beløpet som enheten forventer å ha en rettighet til i bytte mot overføring av varer eller tjenester til en kunde. For å oppnå dette bruker IFRS 15 en femsteg-modell til å bokføre inntekter som oppstår fra kontrakter med kunder.

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer og rabatter. Salg resultatføres når inntekten kan måles pålitelig, det er sannsynlig at de økonomiske fordelene knyttet til transaksjonen vil tilflyte selskapet og spesielle kriterier knyttet til formene for salg er oppfylt. Salg vurderes ikke å kunne måles pålitelig før alle betingelser knyttet til salget er innfridd. Selskapet baserer estimatene for regnskapsføring på historikk, vurdering av type kunde og transaksjon, samt eventuelle spesielle forhold knyttet til den enkelte transaksjon.

Renteinntekter
Renteinntekter resultatføres proporsjonalt over tid i samsvar med effektiv rente-metoden. Ved nedskrivning av fordringer, reduseres fordringens balanseførte verdi til virkelig verdi, som er estimert fremtidig kontantstrøm diskontert med opprinnelig effektiv rente. Etter nedskrivning resultatføres renteinntekter basert på amortisert kost og opprinnelig effektiv rentesats.

Inntekt fra utbytte
Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår, det vil si etter et generalforsamlingsvedtak i avgivende selskap.

LEIEAVTALER DER SELSKAPET ER LEIETAKER
IFRS 16 har som utgangspunkt at en kontrakt for leie av en eiendel er en rett til å bruke eiendelen for en bestemt periode, og at nåverdien av avtalt vederlag for denne retten skal balanseføres som gjeld. På tiltredelsesdato for en leieavtale innregnet Vardar som leietaker forplikelsen til nåverdien av fremtidige leiebetalinger og en tilsvarende eiendel som gjenspeiler retten til å anvende den underliggende eiendelen i leieperioden (bruksretteeiendelen). Rentekostnader på leieforplikelsen og avskrivningskostnad på bruksretteeiendelen vises separat i resultatregnskapet. Den totale kontantutbetalingen er splittet på hovedstol og rentedel i kontantstrømmoppstillingen (begge effektene er presentert som likviditetsendring fra finansiering). Vardar har gjort unntak fra å regnskapsføre leieavtaler som avsluttes innen 12 måneder og leieavtaler på eiendeler med lavere verdi enn 50 tusen kroner.

Bruksretteeiendelen vil bli målt individuelt til en verdi tilsvarende leieforplikelsen justert for eventuelle forskuddsbetalinger og/eller utsatte leiebetalinger. En leieforpliktelse vil bli revurdert under gitte hendelser og omstendigheter som ved endring i leiebetingelser, endringer i fremtidige leiebetalinger som følge av endringer av en indeks eller rente som inngår i fastsettelse av betalt beløp. Generelt vil endringen som følge av ny måling av forpliktelsen blir justert mot bruksretteeiendelen med et tilsvarende beløp.

Bruksretteeiendeler og leieforplikelsen vil ikke bli vist på egne linjer i balanseoppstillingen, men vises i note 6 og 16.

Note 2 Salgsinntekter

	2024	2023
Konsulenttjenester	4 946	2 802
Sum salgsinntekter	4 946	2 802

Geografisk fordeling		
Norge	3 726	1 806
Sverige	1 220	996

Marginale lånerenter er beregnet som en sum av markedsrente og selskapsspesifikke kredittmarginer. Denne marginale lånerenten benyttes ved neddiskontering av fremtidige forpliktelser for hver enkelt leieavtale.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING
Kontantstrømmoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

BRUK AV ESTIMATER
Ved utarbeidelse av selskapsregnskapet i henhold til IFRS og bruk av selskapets regnskapsprinsipper må selskapets ledelse utøve skjønn, foreta estimater og gjøre forutsetninger som påvirker poster i resultat, balanse og noter. Estimater og forutsetninger som legges til grunn er basert på erfaring med tilsvarende vurderinger i tidligere perioder, kompetanse fra miljøene innad i selskapet og konsernet for øvrig, endringer i rammebetingelser og annen relevant informasjon.

Estimater og forutsetninger vil kunne endres over tid og er gjenstand for løpende vurdering. Faktiske tall vil imidlertid kunne avvike fra regnskapsførte estimater. Resultateffekt av estimatavvik og endrede estimater og forutsetninger regnskapsføres i den perioden endringen oppstår eller periodiseres over de perioder som påvirkes av endringen.

Tall i hele 1000 kroner

Note 3 Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Datterselskaper	Anskaffelse tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel	Anskaffelses kostnad
Vardar Vannkraft AS	1999	Drammen	100,0 %	100,0 %	209 989
Vardar Varmer AS	2007	Ringerike	100,0 %	100,0 %	173 838
Vardar Boreas AS	2009	Drammen	100,0 %	100,0 %	99 611
Vardar Sol AS	2023	Drammen	100,0 %	100,0 %	64 903
Tilknyttede selskaper					
Å Energi AS	1999	Kristiansand	12,9 %	12,9 %	0
Sunly Innovation OÜ	2011	Estland	34,9 %	34,9 %	14 594
Sähkü OÜ	2021	Estland	48,0 %	48,0 %	3 431
Campus Tofte AS	2022	Tofte	20,0 %	20,0 %	6 000
Sunease AS	2024	Fornebu	34,0 %	34,0 %	10 000
VGM Operatør Holding AS	2024	Hønefoss	33,0 %	33,0 %	60 000
Datterselskaper					
	IB	Årets resultat-	Konsernbidrag/	Andre	UB
	01.01.2024	andel	Utbytte	endringer	31.12.2024
Vardar Vannkraft AS	555 679	84 205	-79 823	1 320	561 380
Vardar Varmer AS	146 264	-11 031	8 604	297	144 134
Vardar Boreas AS	343 272	-36 043	-64	108 879	416 045
Vardar Sol AS	168 574	-490	1 118	-42 714	126 488
Sum	1 213 789	36 641	-70 165	67 781	1 248 046
Tilknyttede selskaper					
Å Energi AS	6 449 177	-199 667	-268 495	29 084	6 409 433
Sunly Innovation OÜ	14 426	0	0	-511	13 915
Sähkü OÜ	3 820	0	0	188	4 009
Campus Tofte AS	6 000	0	0	0	6 000
Sunease AS	0	0	0	10 000	10 000
VGM Operatør Holding AS	0	0	0	60 000	60 000
Sum	6 473 422	-199 667	-268 495	98 761	6 503 356
Datterselskaper					
	IB	Årets resultat-	Konsernbidrag/	Andre	UB
	01.01.2023	andel	Utbytte	endringer	31.12.2023
Vardar Vannkraft AS	545 004	116 138	-95 484	-9 979	555 679
Vardar Varmer AS	149 125	-51	-2 025	-784	146 264
Vardar Boreas AS	282 117	51 529	-9 600	19 226	343 272
Vardar Sol AS	0	45 258	-397	123 713	168 574
Sum	976 246	212 874	-107 507	132 176	1 213 789
Tilknyttede selskaper					
Å Energi AS	5 931 260	694 032	-206 315	30 200	6 449 177
Sunly Innovation OÜ	13 805	0	0	621	14 426
Solcellespesialisten AS	66 502	-2 315	0	-64 187	0
Sähkü OÜ	3 268	0	0	553	3 820
Campus Tofte AS	6 000	0	0	0	6 000
Sum	6 020 835	691 717	-206 315	-32 813	6 473 422

Det er inngått aksjonæravtale og samordningsavtale mellom alle kommunale eiere i Å Energi og Vardar AS, i tillegg til en samordningsavtale mellom Drammen kommune og Vardar AS. Vardar har gjennom inngått avtaleverk dokumentert betydelig innflytelse i

selskapet og anvender egenkapitalmetoden ved regnskapsføring av eierskapet i Å Energi. Det foreligger ingen betingede forpliktelser eller avgitte tilsagn relatert til Å Energi AS.

Tall i hele 1000 kroner

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse m.m.

	2024	2023		
Lønn (inkl. fordelt lønn)	11 800	9 231		
Godtgjørelse til styret	932	840		
Arbeidsgiveravgift	2 608	2 181		
Pensjonskostnader	7 415	6 299		
Andre personalkostnader	385	229		
Sum lønn- og personalkostnader	23 140	18 779		
Gjennomsnittlig antall årsverk	7	5		
Ytelser til ledende ansatte 2024	Fastlønn	Andre ytelser	Pensjons- kostnad	Lån fra selskapet
Robert Olsen, konsernsjef	2 601	191	1 720	0
Iren Bogen, økonomisjef	1 925	167	697	0
Kristin Ankile, direktør vindkraft	1 680	65	289	250
Godtgjørelse til styret og revisjonsutvalget 2024				
Styreleder				252
Styrets nestleder				214
Tre styremedlemmer ¹⁾				416
Godtgjørelse til revisjonsutvalget				50
Sum				932
¹⁾ Det er utbetalt TNOK 139 til hver av disse medlemmene.				
Ytelser til ledende ansatte 2023	Fastlønn	Andre ytelser	Pensjons- kostnad	Lån fra selskapet
Robert Olsen, konsernsjef	2 474	185	1 755	0
Iren Bogen, økonomisjef	1 983	161	739	0
Kristin Ankile, direktør vindkraft	1 547	62	303	250
Godtgjørelse til styret og revisjonsutvalget 2023				
Styreleder				241
Styrets nestleder				188
Tre styremedlemmer ¹⁾				399
Godtgjørelse til revisjonsutvalget				12
Sum				840
¹⁾ Det er utbetalt TNOK 133 til hver av disse medlemmene.				
Revisor			2024	
Kostnadsført godtgjørelse til konsernrevisor fordeler seg slik eks. mva:				
-lovpålagt revisjon				429
-andre attestasjonstjenester				24
-annen bistand				146
Sum godtgjørelse til revisor				599

Tall i hele 1000 kroner

Note 5 Pensjonskostnad og pensjonsforpliktelse

Pensjonsforpliktelse ovenfor ansatte i konsernet er dekket gjennom kollektiv pensjonsforsikring i Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold. Denne ordningen inkluderer også AFP. Estimatavvik innregnes over OCI.

Ordningen omfatter i alt 58 nåværende og tidligere ansatte. I tillegg har tidligere daglig leder avtale om førtidspensjon. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon

Pensjonskostnad	2024		2023	
	Sikret ordning	Usikret ordning	Sikret ordning	Usikret ordning
Nåverdi av pensjonsopptjening	2 179	1 931	904	2 465
Rentekostnad av pensjonsforpliktelse	2 291	1 339	2 040	1 156
Avkastning på pensjonsmidler	-1 922	0	-1 906	0
Resultatførte planavvik/estimatendringer	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	359	461	146	511
Netto pensjonskostnad	2 907	3 731	1 185	4 131

Pensjonsforpliktelse	2024		2023	
Beregnete pensjonsforpliktelser	72 136	43 353	75 023	43 813
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-66 694	0	-62 576	0
Arbeidsgiveravgift	767	6 113	1 755	6 178
Estimatavvik	0	0	0	0
Netto pensjonsforpliktelser	6 209	49 465	14 202	49 991

Økonomiske forutsetninger	2024		2023	
Avkastning	3,90 %		3,10 %	
Diskonteringsrente	3,90 %		3,10 %	
Årlig lønnsvekst	4,00 %		3,50 %	
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	3,75 %		3,25 %	
Årlig pensjonsregulering	3,00 %		2,80 %	

Note 6 Varige driftsmidler

	Inventar	Biler	Bruksrettigheter ¹⁾	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	1 580	2 264	1 887	5 731
Tilganger	183	760	0	943
Avganger	0	-257	0	-257
Anskaffelseskost 31.12.	1 763	2 767	1 887	6 418
Akk. avskrivninger 31.12.	-1 553	-1 578	-1 742	-4 872
Balanseført verdi 31.12.	210	1 190	146	1 545

Årets avskrivning	77	400	290	768
Økonomisk levetid	3-8 år	5 år	7 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

¹⁾ Bruksrettigheter iht. IFRS 16.

Tall i hele 1000 kroner

Note 7 Finansposter

	2024	2023
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	11 149	7 519
Annen renteinntekt	37 048	27 733
Agiogevinst	11 502	26 988
Annen finansinntekt	5	15
Finansinntekter	59 704	62 256
Rentekostnad fra foretak i samme konsern	1 413	0
Annen rentekostnad	105 778	103 148
Agiotap	25 517	81 369
Verdiendringer	664	1 884
Annen finanskostnad	360	2 055
Finanskostnader	133 732	188 457

Note 8 Skattekostnad

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2024	2023
Endring utsatt skatt	8 293	-9 276
Endring utsatt skatt over OCI	-8 378	10 032
Skatteeffekt av konsernbidrag	-19 790	-30 323
For lite avsatt skatt i fjor	0	240
Årets totale skattekostnad	-19 875	-29 326

Beregning av årets skattegrunnlag:		
Ordinært resultat før skatt	137 147	754 805
Utvidet resultat før skatt	-13 139	78 264
Permanente forskjeller	1 429	342
Resultatandel fra investering i datterselskap og tilknyttet selskap	-222 019	-983 672
Omregningsdifferanser	-34 568	-44 782
Verdiendringer	66 930	0
3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	8 055	6 189
Endring i midlertidige forskjeller over OCI	-25 576	-45 600
Endring i midlertidige forskjeller	-8 213	96 624
Årets skattegrunnlag før konsernbidrag	-89 955	-137 830
Mottatt konsernbidrag	102 419	137 830
Avgitt konsernbidrag	-12 464	0
Benyttet underskudd til fremføring	0	0
Årets skattegrunnlag	0	0

Oversikt over midlertidige forskjeller:		
Anleggsmidler	28	333
Pensjonsforpliktelse	-55 674	-64 192
Derivater	34 513	5 031
Sum	-21 134	-58 828
Utsatt skattefordel (22 %)	-4 649	-12 942

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 22 % av resultat før skatt:	2024
22 % skatt av resultat før skatt	27 282
Permanente forskjeller (22 %)	-47 157
Beregnet skattekostnad	-19 875

Tall i hele 1000 kroner

Tall i hele 1000 kroner

Note 9 Derivater

Derivater - Netto	Renter	Valuta	Sum derivater
Balanseført verdi 31.12.23	42 985	-37 953	5 031
Realisering	4 534	-9 712	-5 177
Verdiendring	29 408	5 251	34 659
Balanseført verdi 31.12.24	76 927	-42 414	34 513

Virkelig verdi av derivatene er beregnet av ekstern, uavhengig part og utgjør den diskonterte forskjellen mellom den avtalte kontraktspris og markedsprisen pr. 31.12 for tilsvarende produkt. Derivatene har ulike løpetid, hvor de lengste løper frem til 2039. Derivatene er definert som sikringer, der

verdiendringene føres over utvidet resultat mens realisering føres over resultatet. For Kraft og valuta inngår dette i kraftsalg, mens for renter under finans. Negativ balanse i tabellen representerer forpliktelse, og positiv balanseverdi en eiendel.

Note 10 Andre langsiktige fordringer med forfall senere enn 1 år

Selskap	Hovedstol	Renteinntekt	Rentesats
Vardar Varme AS	141 235	8 594	6,08 %
Vardar Boreas AS	59 698	2 555	4,28 %
Sum	200 933	11 149	

Lån til øvrige ansatte	250	13	5,20 %
Sum	250	13	

Note 11 Mellomværende med selskap i samme konsern

	2024	2023
Lån til foretak i samme konsern	200 933	141 165
Kundefordringer	2 107	306
Andre kortsiktige fordringer	102 599	263 738
Leverandørgjeld	628	40
Annen kortsiktig gjeld	211 604	478 126

Note 12 Aksjer i andre selskaper

Aksjer – Eierandel over 10 %	Eierandel	Balanseført verdi
Sunly AS	10,03 %	782 378
Øvrige aksjeinvesteringer		90 738
Sum		873 117

Note 13 Bundne betalingsmidler

	2024	2023
Skattetrekkmidler	714	680

Note 14 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

	Antall	Pålydende	Aksje- kapital	Overkurs	Sum
Ordinære aksjer	49 054	5 420	265 873	345 011	610 884
Totalt	49 054		265 873	345 011	610 884

Selskapet har følgende aksjonærer pr. 31.12.24:	Antall	Eierandel
Drammen kommune	12 793	26,08 %
Asker kommune	6 897	14,06 %
Lier kommune	6 441	13,13 %
Kongsberg kommune	5 921	12,07 %
Ringerike kommune	5 739	11,70 %
Øvre Eiker kommune	3 954	8,06 %
Modum kommune	1 737	3,54 %
Sigdal kommune	1 128	2,30 %
Hole kommune	922	1,88 %
Flesberg kommune	554	1,13 %
Ål kommune	471	0,96 %
Hol kommune	461	0,94 %
Gol kommune	442	0,90 %
Krødsherad kommune	373	0,76 %
Nesbyen kommune	353	0,72 %
Rollag kommune	309	0,63 %
Nore og Uvdal kommune	265	0,54 %
Hemsedal kommune	191	0,39 %
Flå kommune	103	0,21 %
Sum	49 054	100,00 %

Note 15 Lån med forfall senere enn 5 år

Lånetype	Långiver	Saldo per 31.12.	Rentesats	Rentekostnad
Ansvarlig lån	Buskerud fylkeskommune	507 500	7,84 %	39 795

Note 16 Obligasjonslån og gjeld til kredittinstitusjoner

Långiver	Type lån	Rente	Saldo per. 31.12.	Rente- kostnad	Forfall
Swedbank	Banklån	3mnd nibor + 75 bp	475 000	22 990	mai. 27
Nordea	Banklån	3mnd nibor + 102,5 bp	150 000	3 353	aug. 27
VARDO5	Obligasjonslån	Fast, 6,5 %	440 000	32 500	jun. 25
Sum			1 065 000		
Finansielle leieavtaler			343		
Sum			1 065 343		

De strengeste sikkerhetskravene i Vardar AS låneportefølje er at verdijusterte egenkapital minimum er 150 % av rentebærende gjeld, at kontantbeholdning og kontantstrøm fra drift er større enn neste års rentekostnader. Verdijustert egenkapital tilsvarer virkelig verdi

på egenkapitalen i Vardar AS. En uavhengig tredjepart beregner måloppnåelse. Konsernet er ikke i brudd med lånebetingelser på balansedagen, og forventes ikke å komme i brudd. Vardar har i tillegg gitt en negativ pantsettelsesklausul.

Tall i hele 1000 kroner

Note 17 Garanti- og sikkerhetsstillelse

Kausjonsansvar overfor følgende nærstående selskap	Valuta	Beløp
Vardar Vind AB	1 000 SEK	2 229
Västraby Energi AB	1 000 SEK	1 620

Det er i tillegg stilt garanti ovenfor Nordic Trustee med MNOK 13,2

Note 18 Nærstående parter

Alle transaksjoner med nærstående parter er foretatt som en del av den ordinære virksomheten og til armlengdes priser. Det er ingen vesentlige transaksjoner med nærstående

parter. Selskapet har i tillegg ulike former for utlån og innlån med nærstående. Det vises til note 11. For transaksjoner med ledende personer vises det til note 4.

Revisors beretning

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dr. Hansteins gate 13
3044 Drammen

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i Vardar AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Vardar AS som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og oppstilling av kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og oppstilling av kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter etter regnskapsloven § 3-9, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Vardar ASs revisor sammenhengende i 12 år fra valget på generalforsamlingen den 30. september 2013 for regnskapsåret 2013 (med gjenvalg på generalforsamlingen den 24. mai 2023).

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Regnskapsmessig behandling av investering i Å Energi AS

Grunnlag for det sentrale forholdet

Vardar AS eide 12,9 % av Å Energi AS pr. 31. desember 2024 og investeringen var regnskapsført i henhold til egenkapitalmetoden til NOK 6 409 millioner, som representerte 69 % av total balanse på NOK 9 255 millioner. Ledelsen har vurdert og konkludert med at Vardar AS etter utvanning i 2023 fortsatt har betydelig innflytelse grunnet bestemmelser i aksjonæravtalen, samt en egen samordningsavtale med Drammen kommune og at investeringen skal regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Som følge av iboende regnskapsmessig kompleksitet og vesentligheten investeringen har for årsregnskapet, har investeringen vært et sentralt forhold i revisjonen av Vardar konsern.

Våre revisjonshandlinger

Våre revisjonshandlinger omfattet innhenting og vurdering av innholdet i de relevante selskapsrettslige dokumentene som ligger til grunn for eierskapet. For å underbygge vår forståelse har vi rettet forespørsler til og hatt diskusjoner med konsernets ledelse. Vi har kontrollert den regnskapsmessige behandlingen av investeringen. Dette omfattet blant annet etterregning av bokført verdi basert på årets resultatandel, gevinst ved utvanning, avskrivning av merverdier og andre endringer og avstemming mot finansiell informasjon fra Å Energi AS. Det vises for øvrig til note 21 i årsregnskapet til Vardar konsern.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om foretaksstyring.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter etter regnskapsloven § 3-9 for selskapsregnskapet, og i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU for konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

3

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet, konsernet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

4

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Vardar AS har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn 5967007LIEEXZXF4870-2024-12-31-0-no.zip i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å oparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi utfører kontroller av fullstendigheten og nøyaktigheten av iXBRL-markeringen av konsernregnskapet, og vurderer ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfatter kontroll av samsvar mellom markeringene av data i iXBRL og det reviderte årsregnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 9. april 2025
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Hanne Kverneland Nebo
statsautorisert revisor

Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2024 er utarbeidet i samsvar med IFRS og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også at opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Drammen, 09.04. 2025

Roar Flaathen
Styreleder

Ingvild Myhre
Styrets nestleder

Johnny Skoglund
Styremedlem

Knut Oscar Fleten
Styremedlem

Kristin Ourom
Styremedlem

Robert Olsen
Konsernsjef

VARDAR AS
ØVRE EIKERVEI 14
3048 DRAMMEN
VARDAR.NO

OM ÅRSRAPPORTEN: Årsrapporten fra Vardar AS skal gi et mest mulig dekkende og korrekt bilde av konsernets virksomhet i 2024. I et tillegg til årsrapporten, som er tilgjengelig på www.vardar.no, er det laget en oversikt over konsernets rapportering i henhold til den internasjonalt anerkjente rapporteringsstandarden for samfunnsansvar Global Reporting Initiative (GRI). Denne oversikten finnes også på konsernets hjemmeside.

TEKST: STAKEHOLDER AS **DESIGN OG LAY-OUT:** ALMÅS DESIGN

FOTO: SUNEASE: 24 (t.h.) og 52 / HAFSLUND: 38 / Å ENERGI: 12 (t.v.) og 25

SANDRA LARSSON TOLGENSBAKKEN: 21 (t.h.) og 41 / MARTIN ERIKSSON: 4, 22 og 36

Ukrediterte bilder er Vardars egne og illustrasjonsbilder er fra Adobe Stock og Shutterstock.